

Klargøring til nye vinger

F-35: Om fire år modtager Danmark de første F-35-kampfly. Chefen for Flyvestation Skrydstrup og chefen for Flyverkommandoens Kampflyafdeling løfter sløret for F-35-forberedelserne. ■

○ Side 12-14

Mød en af de 27 nye Service Managers

OKSBØL: Janne er en af de 27 nye Service Managers, som Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har ansat til at sikre, at Facility Management-kontrakten med ISS kører på skinner. ■

○ Side 16-17

Nye fragmentationsbriller

GREJ: Soldater kan snart glæde sig til at modtage nye fragmentationsbriller, der beskytter øjnene mod skader. ■

○ Side 25

Godt nyt til travle soldater

MIKROTRÆNING: Korte og hyppige træningspas giver det samme udbytte som færre og længerevarende træningspas, har ph.d.-forsker påvist. ■

○ Side 39

FORSVARSAVISEN

03

FORSVARET / FORDI NOGET ER VÆRD AT KÆMPE FOR

ÅRGANG 8 · JUNI · 2019

TEMA

1. BRIGADE I FORANDRING

Der sker store ændringer i 1. Brigade i de kommende år. Brigaden får flere soldater og nyt materiel, og det kræver en masse uddannelse. Bliv klogere på processen og status.

LÆS TEMAET SIDE 4-9

KORT NYT OM FORSVARET

F-16 på vingerne i Finland

ØVELSE: Danske kampfly deltog for første gang i den nordiske øvelse Arctic Challenge Exercise, som foregik i et fælles træningsområde over Finland, Norge og Sverige. Øvelsen er i kraft af et stort antal fly, forskellige flytyper og ni deltagende nationer en stor og kompleks øvelse. "Hvis vi i Danmark flyver med et stort scenarie, vil vi typisk have 12 fly i luften ad gangen. På Arctic Challenge Exercise har vi op mod 100 fly i gang på samme tid. Dermed bliver flyvningerne mere komplekse at planlægge og håndtere," siger oberst Uffe "GUS" Holstener, chef for Fighter Wing Skrydstrup, der er hjemsted for de danske F-16 fly. På øvelsen bidrager Danmark med syv F-16 fly og knap 100 medarbejdere. Ud over Danmark deltager Finland, Sverige, Norge, Holland, England, Tyskland, Frankrig og USA. Øvelsen fandt sted fra 21. maj-4. juni. ■ LW/FKO

Valgkrydser fra Kabul

VALG: Hele to gange i år har vi været i stemmeboksen og sætte vores kryds. Forsvarets udsendte og udstationerede medarbejdere har naturligvis også haft mulighed for at afgive deres stemmer ved lokale valghandlinger på tjenestestederne. Forsvarsministeriets Personalestyrelse sendte i foråret brevstemmemateriale af sted til cirka 1.300 ansatte rundt om i verden, og i begyndelsen af maj begyndte stemmerne at komme retur til Danmark. På billedet ses en dansk soldat på Hamid Karzai International Airport i Kabul, Afghanistan, hvor der den 17. maj blev stemt til folketingsvalget. ■ MLH/FPS/ Foto: Jan Lindberg

Jonas Rolandsen har taget soldaterjargon og ledelsesstil med i onlinesupermarked. Den første del med blandet succes.

Læs side 42-43

INDHOLD

Kort nyt

SIDE 2-3

Tema: 1. Brigade i forandring

SIDE 4-9

Indland

SIDE 10-19

Udland

SIDE 20-23

Materiel

SIDE 24-25

Forskning og analyse

SIDE 26

Arbejdspladsen

SIDE 27-31

Uddannelse og karriere

SIDE 32-35

Kultur og identitet

SIDE 36-38

Sport og sundhed

SIDE 39-41

Med andre øjne

SIDE 42-43

Bagsiden

SIDE 44

Skriv til Forsvarsavisen

Hvis du har ris, ros, debatindlæg eller en god idé til en historie i avisen, så skriv til redaktionen på forsvarsavisen@mil.dk. Vi glæder os til at høre fra dig. ■

NYHEDER FRA IND- OG UDLAND

Sydslesviger dekoreret for 65 års indsats

MEDALJE: ”Jens Peter Petersen tildeles Forsvarets Medalje for Særlig Fortjenstfuld Indsats for på særdeles tilfredsstillende vis igennem en 65-årig periode med stort vedholdende og aldrig svigtende frivilligt engagement at have virket som Forsvarets Kriegergravstilsyns tilforordnede ved monumentet ved Sankelmark.” Sådan lød ordene fra Krigertilsynets chef, oberst Ole Køppen den 2. april, hvor Jens Peter Petersen ved en lille ceremoni ved monumentet ved Sankelmark, der ligger 13 kilometer syd for Flensborg, blev dekoreret for sin dedikerede indsats. Han begyndte at komme ved monumentet som barn under Anden Verdenskrig, hvor det var hans far, der tog sig af vedligeholdelsen, og nu vil hans søn fortsætte familietraditionen med kriegergravspleje, der er stået på i over 100 år.

”I krigen i 1864 gik det her (dæværende dansk territorium, red.) jo til Tyskland, men det her var altid et stykke dansk jord, som vi beholdt hernede,” siger Jens Peter Petersen. Hvert år den 6. februar er der kranselægning ved mindesmærket, og hvert femte år deltager en østrigsk delegation fra Steiermark, hvor danskernes modstandere hovedsageligt kom fra den 6. februar 1864. ■ /SWN/FKO

Ny medieovervågningsaftale med Infomedia

MEDIER: Fra 1. juni trådte en ny medieovervågningsaftale med Infomedia i kraft. Den nye aftale dækker Forsvarsministeriet og alle underlagte styrelser. Alle medarbejdere, der er en del af den hidtidige medieovervågning fra Retriever, skulle gerne have modtaget en velkomstmil med relevante informationer om, hvordan den nye overvågning virker, samt hvordan den sættes op. Den daglige medieovervågningsmail indeholder en liste med medieovervågning om alle koncernens myndigheder. Listen kan justeres, så medieovervågningen kan skræddersys til den enkeltes behov. Den nye medieovervågningsaftale administreres af en række brugeradministratorer, der er placeret ved hver myndighed i koncernen. ■ /HHM/FKO

Netværk og viden på velbesøgt konference

VETERANER: Flere end 300 ansatte i Forsvaret, frivillige veteranaktører, veterankoordinatorer med flere fra hele landet var mødt op til Veterancentrets konference ”Viden om veteraner”, der blev afholdt i Ringsted i april. De mødtes for at debattere veteranforhold. ”Jeg er her helt klart for at få mere viden og netværk. I år er hele gadeplansenheden og tre nøglepersoner fra Jobcentret i Slagelse også med. Det er første gang, og det er meget positivt. Nu bliver veteranarbejdet mere 'vi' end 'jeg'. Det er jo det, det handler om,” siger Heidi Anita Stentoft, der er veterankoordinator i Slagelse Kommune. Det er sjette gang, at Veterancentret afholder veterankonferencen. ■ /KD/VETC

Lyt til podcast fra Forsvaret på farten

PODCAST: ”Med ”Forsvarets Podcast” er Forsvaret også hoppet med på en bølge, som tilsyneladende bare vokser og vokser. Brugere af Forsvarsinfo kan via en genvej finde frem til podcasts om blandt andet trusselsbilleder og uniformsreglement og meget mere. En enkelt podcast i to dele om en dansk testpilot, som har været med til at udvikle F-35, Danmarks nye kampfly, kan også findes eksternt via eksempelvis iPhones podcast-app, Spotify eller via webadressen forsvaret.buzzsprout.com. Og for nylig blev der også lagt en podcast om uddannelse af aspiranter til Jægerkorpset og Frømandskorpset ud på de eksterne medier.

Men hvad er en podcast så? En podcast er kort fortalt en radioudsendelse, som man kan høre, når man vil. Det foregår via smartphone, tablet, computer og lignende i apps eller programmer som iTunes og Spotify.

Typisk specialiserer podcasts sig i forhold til emner eller temaer om alt fra kæledyr til kriminalgæder. Mens nogle primært består af lange samtaler eller interviews, lægger andre et stort arbejde i at lave nydeligt redigerede udsendelser, der byder lytteren indenfor i et imponerende lydunivers. I Danmark springer flere og flere – både virksomheder, institutioner og private – ud i at lave podcasts. De podcastudbydere, der lyttes mest til, er ikke overraskende Danmarks Radio og Radio 24/7, men andre spillere er også på vej ind på markedet. I maj 2019 var der ifølge podcaststats.dk således flere end 2.500 dansksprogede podcasts i iTunes Store. Hvis du vil høre flere forsvars-podcasts, vil det nemmeste være at melde dig på ForsvarsInfo, hvor der ligger mere end 10 podcasts og venter på at blive lyttet. Tilmelding til ForsvarsInfo: bit.ly/2joiMkQ. ■ /TF/FKO

Forsvaret deltager i Priden 2019

MANGFOLDIGHED: Den 17. august 2019 er der Copenhagen Pride Parade. For fjerde gang deltager Forsvaret officielt i paraden – igen i år som en del af gruppen ”Blå Blink”, der også tæller det statslige og kommunale beredskab. Sæt kryds i kalenderen, og vær med til en festlig dag, hvor vi viser, at Forsvaret er en arbejdsplads for alle, der kan og vil. Yderligere info, link til tilmelding med videre tilgås på blandt andet Forsvarsministeriets Personalestyrelses facebookside og på ForsvarsInfo. ■ /MLH/FPS

Høj svarprocent kan forbedre arbejdsmiljøet

Snart er det igen tid til at besvare en arbejdsplads-vurdering. Jo flere medarbejdere, der besvarer den, jo bedre kan Forsvarets ledelse og lokale chefer gribe målrettet ind, hvis arbejdsmiljøet er dårligt.

AF SUNE WADSKJÆR NIELSEN / FMN

ARBEJDSMILJØ Hvert andet år bliver Forsvarets medarbejdere bedt om at udfylde en arbejdspladsvurdering (APV). Det er i andet halvår af 2019, at de fastansatte i alle Forsvarets enheder på forskellige tidspunkter fra august til slutningen af november kan svare på undersøgelsen.

”Arbejdsmiljø er meget andet end sikkerheds-sko og ørepropper. Arbejdsmiljø er det, vi færdes i, det er den ramme, vi gør tjeneste i, og det favner såvel den psykiske som den fysiske del af vores arbejdsplads. Det er derfor væsentligt, at Forsvaret får indsigt i, hvordan den enkelte medarbejder opfatter arbejdsmiljøet omkring sig,” siger kommandørkaptajn Jesper Lynge, der er chef i strategisk HR i Forsvarskommandoen.

Mange besvarelser giver Forsvarets chefer og ledelse et nuanceret billede af, hvor der kan være problemer med arbejdsmiljøet. Hærchefsergenten Henning Bæk opfordrer Forsvarets ansatte til at sætte sig ved tasterne, når e-mailen med APV'en kommer.

”Din APV og dine kommentarer er afgørende for, at vi i Hæren ved, hvad du tænker om den tjeneste, som vi alle har meldt os til. Jeg får tit spørgsmål om, hvad ledelsen vil gøre for fastholdelse, men det er ikke alene ledelsen eller cheferne, der kan svare på det. Fastholdelse er for mig også en god arbejdsplads, som man har lyst til at komme til hver dag. Den skal vi alle sammen være med til at udvikle – og det kan ske igennem en seriøs og grundig besvarelse af APV. Det er her, du kan skyde skarpt – dog uden ammunition,” siger Henning Bæk.

Mobil webløsning klar

I de seneste år har de soldater – navnlig i Hæren – der ikke har haft adgang til FIIN, i stedet været inviteret til lokale dialogmøder om arbejdsmiljøet, men i år får (primært) disse

medarbejdere mulighed for at deltage i APV'en via en mobil webløsning.

”Vi får udviklet den mobiloptimerede webløsning, så alle de medarbejdere, der i dag ikke har adgang til FIIN, er i stand til at besvare det samme spørgeskema som alle andre medarbejdere i Forsvaret,” fortæller Charlotte Friis, chef for Forsvarsministeriets Center for Arbejdsmiljø.

Det er ikke muligt at trække statistik ud af dialogmøder, men besvarelser med den mobiloptimerede løsning kommer med i den samlede statistik.

Tilpasset enhedens aktiviteter

Tidspunktet for, hvornår medarbejderne får tilsendt e-mailen med APV'en, er nøje afstemt med den enkelte enheds aktiviteter i andet halvår 2019, så den rammer medarbejderne, mens de har god mulighed for at udfylde den. Lokale chefer får resultatet af APV'en umiddelbart efter, at enhedens medarbejdere er færdige med at besvare spørgeskemaet. Det samlede resultat for arbejdspladsvurderingen for hele Forsvaret vil være klar i december eller januar. ■

Tillægsundersøgelse om seksuelle krænkelser med styrket anonymitet

Til APV 2019 er der udviklet en tillægsundersøgelse med en række spørgsmål vedrørende seksuelle krænkelser, hvor de anonyme besvarelser kommer ind i større værns-pools modsat resten af APV'en, hvor svarene (dog stadig anonymiseret) kommer retur til den enkelte enhed/afdeling. Formålet med tillægsmodul er at give ledelsen mere viden om omfanget af uønsket seksuel opmærksomhed eller krænkelser.

Berømte brigader

Læs mere på side 44

FES vinder pris for maritimt vurderingskort

ØVELSER: Ved den danske ESRI brugerkonference (ESRI er verdens største leverandør af GIS software (geografisk informationssystem)) modtog Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) årets fyrtårnspris for et maritimt vurderingskort. Det nye værktøj gør det let og hurtigt at planlægge maritime øvelsesaktiviteter og har reduceret sagsbehandlingstiden fra seks til otte uger til cirka 20 minutter. Det gør, at der kan gennemføres flere øvelser, uden

at det påvirker naturen negativt. Tidligere har planlæggeren, inden øvelsen kunne gennemføres, skulle beskrive øvelsen og sende det til FES, der herefter skulle behandle sagen. I dag kan planlæggeren selv ved hjælp af vurderingskortet se, om en øvelse kan gennemføres uden at forstyrre dyre- og naturliv. Projektet, der sikrede FES prisen, er lavet i tæt samarbejde med Center for Taktik og Søværnskommandoen. ■ CHR/FES/Foto: Geoinfo

LEDER

Forsvaret skal være en tryk arbejdsplads for alle

For nylig kunne man læse i pressen, at mange kvinder har oplevet krænkelser og uønsket seksuel opmærksomhed i Forsvaret. Foreningen Kvindelige Veteraner fremlagde blandt andet foruroligende tal for kvinder, der til foreningen har rapporteret om seksuelle krænkelser.

Der skal ikke herske tvivl om min og Forsvarets holdning. Kræn-kende adfærd er helt uacceptabel og hører ikke hjemme i Forsvaret.

Den 29. maj holdt jeg et møde med foreningen Kvindelige Veteraner for at drøfte deres observationer og indsigt i emnet. Vi talte blandt andet om, hvordan Forsvaret kan få mere viden om omfanget og karakteren af seksuelle krænkelser i Forsvaret. Foreningen fremførte i den forbindelse, at der kan være mørketal, vi ikke får frem i de arbejdspladsvurderinger, vi har gennemført. Det er jeg enig i.

Vi har brug for et så dækkende billede af problemets omfang og nuancer som muligt, så vi på et oplyst grundlag kan forebygge krænkelser og tackle konkrete problemer og i det hele taget sikre et arbejdsmiljø, hvor alle kan føle sig trygge.

Derfor har jeg besluttet at udvide den arbejdspladsvurdering, der skal gennemføres i efteråret, så vi får flere nuancer med, når det gælder seksuelle krænkelser. Mere konkret handler det om, at vi får slået fast, hvad der opfattes som krænkelser, og at vi får sikret anonymiteten, samt at vi i øvrigt får et så nuanceret billede som muligt.

Hertil kommer, at den næste måling skal kunne besvares via for eksempel mobiltelefon eller pc. Det er dog primært de medarbejdere, der ikke har adgang til en fiin-maskine, der får denne mulighed. Derudover skal det sikres, at der afsættes tid til at besvare undersøgelsen.

Forsvaret skal være en tryk og mangfoldig arbejdsplads, hvor der er respekt for det enkelte individ. Det er vigtigt at holde fast i for at kunne fastholde vores dygtige medarbejdere og rekruttere nye – uanset køn og baggrund. Derfor vil jeg opfordre til, at alle besvare spørgsmålene i arbejdspladsvurderingen senere i år og på den måde bidrager til at afdække problemets omfang, så vi kan handle bedst muligt på det. ■

Bjørn I. Bisserup
forsvarschef
general

Foto: Sara Skytte

KOLOFON FORSVARSAVISEN

UDGIVES AF: Forsvarskommandoen / FKO	KOMMUNIKATIONSEKSIONEN: Forsvarskommandoen Holmens Kanal 9 1060 København K	TRYKKERI: Rosendahls - Schultz TRYK ISSN 2245-957X ONLINE ISSN 2245-9588	COPYRIGHT FORSVARET 2019 Kilder i Forsvarsavisen kan optræde med fuldt navn eller anonymiseres ved at bruge enten for- eller efternavn. Dette er afledt af anbefalinger fra Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) om en mulig sikkerhedsrisiko for nogle personelgrupper, hvis de står frem på en måde, så de let kan identificeres.
ANSVARSHAVENDE REDAKTØR: Generalløjtnant M.A.L.T. Nielsen Chef for Forsvarsstaben	DISTRIBUTION: Send evt. spørgsmål til forsvarsavisen@mil.dk	FORSIDEFOTO: Foto: Lars Mikkelsen	OPLAG: 26.100
REDAKTØR: Birgit Baunehøj fko-1-kpr05@mil.dk	LAYOUT Bjame Valdemar Jensen	REDAKTION AFSLUTTET 6. juni 2019	

HOLSTEBRO

1. Brigades stab

HOLSTEBRO

II Panzerinfanteribataljon, Jydske Dragonregiment (1. Brigade-enhed)

Ved II Panzerinfanteribataljon tilføres der flere soldater for at oprette en opklaringsdeling og en forsynings- og transportdeling.

Hver af de tre panserinfanteribataljoner i 1. Brigade får underlagt en kampvognseskadron, der hører hjemme i I Panserbataljon i 2. Brigade.

Ved I Panserbataljon ved 2. Brigade tilføres der flere soldater for at oprette en tredje kampvognseskadron (i dag eksisterer der to). De tre kampvognseskadroner indgår operativt i 1. Brigade.

Nyt materiel

Piranha 5
Eagle 5
Nye lastbiler
Opgradering af Leopard 2A7-kampvogne (underlagt kampvognseskadronen)

1. BRIGADE I NY ORGANISATION

En stab, otte bataljoner og et kompagni indgår i 1. Brigade. På danmarkskortet kan du få et overblik over enhedernes geografiske placering, samt hvilket materiel enhederne får i løbet af forligningsperioden. I dag består 1. Brigade af omkring 3.000 soldater. Frem mod 2023 skal der tilføres cirka 1.000 flere. På kortet kan du ligeledes se, hvor de nye soldater vil blive tilført enhederne.

4.000 x

SKIVE

1. Panseringeniørbataljon, Ingeniørregimentet (1. Brigade-enhed)

Ved 1. Panseringeniørbataljon tilføres der flere soldater for at oprette en stabs- og ingeniørrekonosceringsdeling samt for at oprette føringssektioner ved de tre ingeniørkompagnier.

Nyt materiel

Piranha 5
Eagle 5
Nye lastbiler

OKSBØL

1. Artilleriafdeling, Danske Artilleriregiment (1. Brigade-enhed)

Ved 1. Artilleriafdeling tilføres der flere soldater til kanonbatterierne (antallet udvides fra to til tre kanonbatterier), tunge mortérer og opstart på ny luftværnskapacitet.

Nyt materiel

Piranha 5
Eagle 5
Nye lastbiler
Caesar 8x8-artilleripjecer
120mm tung mortérer

VARDE

1. Intelligence, Surveillance and Reconnaissance-bataljon (ISR), Efterretningsregimentet (1. Brigade-enhed)

Ved 1. ISR-bataljon tilføres flere soldater for at oprette en stabsdeling og taktisk UAS-delning (værnsfælles dronekapacitet).

Bataljonen får underlagt en opklaringseskadron, der hører hjemme ved Opklaringsbataljonen i 2. Brigade.

Nyt materiel

Piranha 5
Eagle 5
Nye lastbiler

FREDERICIA

1. Føringsstøttebataljon, Føringsstøtteregimentet (1. Brigade-enhed)

Ved 1. Føringsstøttebataljon tilføres der flere soldater til brigadestabs- og Communication & Information Systems-kompagnier (CIS).

Nyt materiel

Piranha 5
Eagle 5
Nye lastbiler

AALBORG

1. Logistikbataljon, Trænregimentet (1. Brigade-enhed)

Ved 1. Logistikbataljon tilføres der flere soldater for at oprette en stabsdeling og til forsynings- og transporttjenesten.

1. Militærpolitikompagni, Trænregimentet Enhed underlagt Trænregimentet med opgaven at støtte 1. Brigade.

Nyt materiel
Piranha 5
Eagle 5
Nye lastbiler

HØVELTE

I Panzerinfanteribataljon, Den Kongelige Livgarde (1. Brigade-enhed)

Ved I Panzerinfanteribataljon tilføres der flere soldater for at oprette en opklaringsdeling og en forsynings- og transportdeling.

Bataljonen får underlagt en kampvognseskadron, der hører hjemme i I Panzerbataljon i 2. Brigade.

Nyt materiel
Piranha 5
Eagle 5
Nye lastbiler
Opgradering af Leopard 2A7-kampvogne (underlagt kampvognseskadronen)

SLAGELSE

I Panzerinfanteribataljon, Gardehusarregimentet (1. Brigade-enhed)

Ved I Panzerinfanteribataljon tilføres der flere soldater for at oprette en opklaringsdeling og en forsynings- og transportdeling.

Bataljonen får underlagt en kampvognseskadron, der hører hjemme i I Panzerbataljon i 2. Brigade.

Nyt materiel
Piranha 5
Eagle 5
Nye lastbiler
Opgradering af Leopard 2A7-kampvogne (underlagt kampvognseskadronen)

FORSTÅ HÆRENS ENHEDER

Brigade: Består normalt af seks til ni afdelinger/bataljoner og et antal underafdelinger (kompagnier/eskadroner/batterier) og indeholder cirka 3.000-5.000 soldater.

Afdeling/Bataljon: Består normalt af tre til fem underafdelinger og indeholder cirka 300-600 soldater.

Underafdeling (kompagni/eskadron/batteri): Består normalt af to til fem delinger og eventuelt et antal sektioner og indeholder cirka 100-300 soldater.

Deling: Består normalt af to eller flere grupper eller sektioner og indeholder cirka 30-40 soldater.

Sektion: Består normalt af to eller flere grupper og indeholder cirka 10-20 soldater.

Gruppe: Består normalt af cirka 5-10 soldater.

Regiment: Uddanner og opstiller enheder til Hærens myndigheder, herunder 1. Brigade og består normalt af to til fem bataljoner og omfatter cirka 500-1.500 soldater.

INDFASNING AF NYT MATERIEL

309 stk. Piranha 5

- Pansret mandskabsvogn (PMV).
- Seks forskellige varianter: infanteri, kommandostation, ingeniør, ambulance, mekaniker, mortér.
- Erstatte PMV M113.
- Leveres i perioden 2019-2023.
- Størsteparten af det leverede antal tilgår 1. Brigade.

36 stk. Eagle 5

- Pansrede patruljekøretøjer.
- Supplerer Eagle IV.
- Leveres i 2019.
- Størsteparten af det leverede antal tilgår 1. Brigade.
- I perioden 2021-2024 anskaffes yderligere et antal pansrede patruljekøretøjer.

15 stk. tung mortér

- Cardom 10 120mm.
- Indbygges i Piranha 5.
- Leveres i perioden 2020-2021.

15 stk. artilleripjecer

- Caesar 8x8 155mm.
- Afløser M109 Haubits.
- Leveres i perioden 2020-2021.
- I 2023 arbejdes der på at levere yderligere fire artilleripjecer.

Nye lastbiler

- Taktiske Scania-lastbiler.
- Militære lastbiler leveres i perioden 2020-2024.
- Der leveres et større antal taktiske lastbiler til Forsvaret, hvoraf størsteparten tilgår 1. Brigade.

Opgradering af 44 stk. Leopard 2A7-kampvogne

Opgraderingen omfatter blandt andet:

- Fornyelse af sensorer.
- Digitalisering.
- Integration af Hærens Taktiske Kommunikationsnetværk (HTK)
- Modifikation/udskiftning af hjælpegenerator, klimaanlæg, beskyttelsessystem og kampvognens kamerastøttesystem.
- Alle kampvogne udstyres med L55 A1 120mm kanon.
- Opdatering af undervogn og drivlinje.
- Modifikation af minebeskyttelse.

Opgraderes i perioden 2019-2022.

CHEFEN FOR 1. BRIGADE, HENRIK LYHNE:

”DEN ENESTE MÅDE AT FÅ BRIGADEN PÅ PLADS PÅ ER UDDANNELSE, UDDANNELSE, UDDANNELSE”

Nyt materiel, nye enheder, nye procedurer, masser af uddannelse og tilførsel af flere soldater. Forsvarsavisen har mødt chefen for 1. Brigade til et interview om, hvad der sker med brigaden i forligningsperioden frem mod 2023 og ikke mindst hvordan.

AF EMMA KIRKETERP / FKO

Q&A **Hvad er en brigade, og hvad består den af?**

Chef for 1. Brigade, brigadegeneral Henrik Lyhne:

”En brigade er en troppeenhed, en selvstændig kampenhed, der kan løse alle defensive og offensive opgaver. Den har alle våbenarter i sig, og kernebegrebet er samvirke, som drejer sig om at få alle kapaciteter og våbenarter til at arbejde sammen. Vi vil typisk indgå i en division, men vi kan kæmpe selvstændigt og er ikke afhængige af at få tilgang af andre ressourcer, kapaciteter eller våbensystemer.

Kernen er tre kampbataljoner, hvori der indgår forskellige våbensystemer. Hovedparten er to infanterikompanier, der er en kampvognseskadron og en stabsunderafdeling med alle specialenhederne i, herunder blandt andet opklaring, forsyning og transport, tunge mortérer, finskytter og det, der skal til for at støtte bataljonens foringsinstallationer.

Så er der en artilleriafdeling. Derudover er der en panseringeniørbataljon, en ISR-bataljon (efterretningsindhentnings-

hed, *red.*) og en logistikbataljon, som kan understøtte brigadens logistiske behov. Så har vi et militærpolitikompagni. Den sidste og nyeste enhed er vores foringsstøttebataljon, som gør, at vi kan kommunikere med hinanden og operere ud fra vores foringsinstallationer. Lidt populært sagt er det hjernen eller ryggraden i brigaden.”

Hvilke opgaver kan den nye brigade løse?

”Brigaden er jo en kapacitet, som vi tilbyder NATO. Vi tilbyder den, netop fordi NATO efterspørger troppeenheder, som skal kunne løse Artikel 5-kampopgaver. Det er defensive og offensive operationer. Det vil sige, at vi skal kunne bevæge os fremad og bagud og løse de her traditionelle Artikel 5-operationer, som er anderledes end de stabiliseringsoperationer, som vi har været indsat i gennem mange år (eksempelvis i Irak og Afghanistan, *red.*).

Det er et skifte, der er blevet lavet med det nye forlig. Det er en ganske stor ændring af den danske hær.”

Hæren er vant til at blive indsat på bataljonsniveau. Nu skal den lære at samarbej-

de på brigadeniveau. Hvad kræver det, når det kommer til øvelser og uddannelse?

”Samvirke er den røde tråd i vores dagligdag. Både når vi taler regulær enhedsuddannelse, og når vi taler foringsuddannelse. At alle i brigaden skal have forståelse for, hvad det er, vi har af systemer i brigaden, og hvordan de arbejder bedst muligt sammen. Uanset hvornår vi har uddannelse, har jeg sagt til mine førere, at de skal tænke på samvirke. Og det er ligegyldigt, om de er på en brigadeledet eller bataljonsledet aktivitet. Hvis der er et uddannelsesudbytte – for eksempel for ildstøtteenhederne, ingeniørerne eller soldaterne fra Trænregimentet – når kampenhederne uddanner sig, så skal de med på øvelsen, fordi det giver mening for brigaden. Et eksempel er vores skarpskydningsøvelser, hvor et infanterikompani, en ingeniørenhed, en kampvognsenhed, en opklaringsenhed og en tung mortér-enhed gennemfører en 24-timers skarpskydningsøvelse. Det gør, at frem for at have et infanterikompani, der kører alene rundt på heden i Oksbøl, så har du en meget større enhed, der faktisk repræsentativt har et snit af de fleste enheder, som vi har i brigaden.”

Hvad er status nu og her i forhold til implementeringen, når det kommer til personel og materiel?

”Materiellet er begyndt at ankomme. Det er alt det materiel, udstyr og de våbensystemer, der er besluttet i det tidligere forlig. Vi er begyndt at modtage de nye panserede mandskabsvogne: Piranha 5, og de nye køretøjer, Eagle 5. De første Leopard-kampvogne, der er blevet 'midlife'-opdateret, kommer sidst på året. Artilleripjecerne begynder også at komme sidst på året, og vi har set de første tunge mortérer. Det nye materiel er begyndt at blive integreret, og soldaterne er begyndt at blive omskoleet til de nye køretøjstyper.

På personelsiden kan man sige, at vi ikke rigtig er gået i gang, fordi pengene til rekruttering til de nye enheder ligger sidst i forliget (det vil sige hen mod 2023, *red.*). Det er vores ønske, at vi kommer i gang med at opstille kadrener hurtigst muligt, altså chefen, næstkommanderende, delingsførerne, dem, der skal udgøre grundstammen i en enhed, således at vi kan få dem på plads hurtigst muligt og så tilføre soldaterne efterfølgende.

Uddannelsesmæssigt er vi rigtig godt i

1. brigade i forandring

Brigadegeneral Henrik Lyhne. Foto: Nikolaj Thide

Der er jo en grænse for, hvor meget vi kan håndtere af nyt materiel, nye enheder og nye procedurer. Det er virkelig en stor mundfuld for alle i organisationen. Så det er fint, at det er gradueret lidt og kommer hen over hele forligsperioden.

Henrik Lyhne
Chefen for 1. Brigade

gang. Men jeg afslører ikke nogen stor hemmelighed ved at sige, at der er lang vej igen, og vi er ikke på plads med denne brigade før tidligst ved overgangen til næste forlig.

Det er et langsigtet projekt og en kæmpe opgave, og vi har andre opgaver sideløbende.”

Hvad er dit hovedfokus i processen med implementeringen lige nu?

”Det er at få bibragt al personel i brigaden en forståelse for, hvad en troppeenhed er. Efter flere årtiers indsættelser i stabiliseringsoperationer i Irak og Afghanistan er der rigtig mange officerer og befalingsmænd af sergentgruppen, der slet ikke har det blik af naturlige årsager. Mange er selvfølgelig blevet undervist på skoler og har læst om det, men langt de fleste har ikke været en del af en brigade, som opererer som en selvstændig troppeenhed. Det har mit allerstørste fokus, så vi kan få folk til at forstå og agere i den nye ramme, som vi bliver opstillet i.”

Hvad bliver dit fokus resten af året frem mod 31. december 2019?

”Jeg kan garantere for, at det er samvirke, brigadelede aktiviteter og føringsuddannelse. Vi arbejder os frem mod de brigadelede aktiviteter, der typisk ligger i anden halvdel af året. Vi skal have en relativt stor øvelse, der hedder Brave Lion, i slutningen af året, hvor brigaden – med de enheder, der er hjemme – samles i Oksbøl og dyrker samvirke. Det glæder jeg mig til. Nogle har været vant til at gennemføre drejebogsagtige øvelser, hvor alle stort set ved, hvad der kommer til at ske. Her griber vi det helt anderledes an. En af mine helt store opgaver er at uddanne og udvikle mine taktiske førere. En af de ting, de skal kunne, er hele tiden at kunne håndtere det uventede eller det overraskende. Vi kan alle sammen lave en meget smuk taktisk plan og – forstå mig ret – gennemføre den. Men sådan fungerer det bare ikke i den rigtige verden. Den plan holder kun til første møde med fjenden. Og derefter skal du føre. Efter så mange år i stabiliseringsoperationer er vi blevet utroligt gode til at planlægge. Men den planlægning holder bare ikke, til vi kommer i bund med opgaven. Derfor ønsker jeg at forskyde opmærksomheden fra planlægning til føring.”

Er der ting i forliget, I først tager fat på senere i forligsperioden? Og hvorfor?

”Det er primært opbygningen af de nye enheder. Det ligger imod slutningen af forliget. Derudover har vi nogle projekter på logistikområdet og luftværnsområdet, som ligger hen mod slutningen. Så vi ved allerede nu, hvilke nye opgaver der ligger på hvilke tidspunkter i forligsperioden (2018-2023, red.).

Det er godt, det er sådan, for lige i øjeblikket med det, der kommer til os i form af nyt materiel og nye våbensystemer, kan vi simpelthen ikke kapere mere. Der er jo en grænse for, hvor meget vi kan håndtere af nyt materiel, nye enheder og nye procedurer. Det er virkelig en stor mundfuld for alle i organisationen. Så det er fint, at det er gradueret lidt og kommer hen over hele forligsperioden.”

Hvordan skal det lykkes at få brigaden på plads?

”Den eneste måde at få brigaden på plads på er uddannelse, uddannelse, uddannelse. Det er dels uddannelse i form af at optræde som en brigade, men det er også uddannelse i vores nye våbensystemer og køretøjer og det nye kommunikationssystem (HTK, red.), der bliver indbygget i vores køretøjer. Det er lige fra skolerne

til enhederne, for det er en omstilling af hele maskinen. Det er klart, at skolerne – om det er sergentskolen, officersskolen eller Forsvarsakademiet – skal være med på det her, for vi er jo helt afhængige af, at de uddanner i det rigtige. Det vil sige, at de er nødt til at uddanne dem, der kommer på skolerne eller på kurserne, præcis i overensstemmelse med det, vi har behov for. Derfor bruger jeg også tid på at besøge skolerne og får lov at fortælle om brigaden, og hvordan verden ser ud uden for den akademiske glasklokke, som det jo er på godt og ondt.

Det, det drejer sig om for os, er at finde mest mulig tid til uddannelse. Jeg skal ikke lægge skjul på, at tid til uddannelse er en kritisk ressource, og jeg er maks opmærksom på, at vi ikke bruger vores ressourcer på noget, som ikke er relevant for vores opgaver. Det ved jeg også, man er andre steder i organisationen.”

Vil det lykkes at få brigaden på plads ved udgangen af 2023?

”Med forbehold for de ting, vi ikke har fået på det tidspunkt, så vil jeg uden tøven sige ja! Og hvis der er én ting, vi gør i Hæren, så er det at løse de opgaver, vi får pålagt. Og det er ikke, fordi jeg svinger mig op på den store remskive eller den høje, hvide hest, men med mine mange års erfaring herinde i systemet kan jeg sige, at hvis der er noget, vi kan finde ud af, så er det at løse opgaver med de ressourcer, vi har til rådighed. Så det vil lykkes, ja, men der er nogle ting, som ikke er helt på plads ved forligets udløb, og det er simpelthen, fordi der ikke har været penge til det, eller fordi det kommer på et andet tidspunkt.

Det er lykkedes før. Vi har haft brigader før, så selvfølgelig kan vi det. Det tager tid, og det kræver behærdigt arbejde, men jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at det her er det rigtige, og at vi kommer i mål med det.”

I Berlingske den 6. april adresserer du i artiklen ”Brigadegeneral advarer: Vi er ved at slide vores soldater ned”, at der kort sagt er for mange opgaver og for få soldater, og at tiden til træning er presset. Hvad bliver der gjort i ovenstående proces for at lette presset på soldaterne?

”Mit sigte var (som adresseret i interviewet i Berlingske, red.) at pege på, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for ikke at spille vores ressourcer på opgaver, som ikke er relevante eller nødvendige. Selvfølgelig skal vi være i internationale operationer og i Gefion (støtte til politiets bevogtning- og transportopgaver, red.). Jeg siger bare, at tiden til den grundlæggende uddannelse begynder at blive knap. Derfor synes jeg, at tiden er inde til at se på, om der er nogle ting, vi kan komme af med. Én af de ting, som jeg ved, man konkret arbejder med, er, om man på en eller anden måde kan friholde vores professionelle soldater for at sidde i vagten på kaserne. For der sidder de og trykker på en knap for at få bommen op og ned. Den fylder utrolig meget hos vores soldater. Der kan jeg se et kæmpe rationale ved, at vi for eksempel fik en fast vagtstyrke eller delvist fast vagtstyrke, så vores stående, professionelle soldater kan blive friholdt for den opgave. Tid til rådighed er en kritisk ressource, og mine soldater løber stjernehurtigt i øjeblikket. Og det bliver ikke bedre, for vi får nogle flere soldater, og det gør vi heldigvis også, men lige i øjeblikket skal det være min påstand, at vi er ved at have nået grænsen for, hvor meget jeg kan pålægge mine soldater af nye opgaver.” ■

Ingeniørsoldater lægger en panserbro under øvelsen med I Panserinfanteribataljon fra Gardehusarregimentet.

Stabschefen for 1. Brigade, oberstløjtnant Palle Bo Svendsen. Foto: Nikolaj Thide.

Kompagnichef kaptajn Nicolai.

STABSCHEF:

"SAMVIRKE ER MIDLET, DER BINDER BRIGADEN SAMMEN"

For at 1. Brigade kan vinde på kamppladsen, skal alle enheder, specialer og våbensystemer arbejde sammen. Derfor er det helt afgørende, at samvirket trænes, fastslår brigadens stabschef.

TEKST OG FOTO: EMMA KIRKETERP / FKO

SAMVIRKE Et infanterikampkøretøj holder i tomgang ved et skovbryn. Længere fremme i terrænet forhindrer et bredt vandløb dem i at rykke frem mod fjenden.

Soldater fra I Panserinfanteribataljon fra Gardehusarregimentet er på såkaldt afdelingsledet uddannelse i Oksbøl, hvilket betyder, at de træner på bataljonsniveau.

"I brigaden siger vi til vores enheder, at når de gennemfører deres uddannelsesplanlægning, så skal de koordinere på tværs af enhederne, så de muligheder, der er for at træne sammen, bliver udnyttet," siger oberstløjtnant Palle Bo Svendsen, der er stabschef i 1. Brigade.

Og det er netop, hvad panserinfanteribataljonen er i færd med i Oksbøls øvelsестerræn. For det, infanterikampkøretøjet (IKK) venter på ved skovbrynet, er, at ingeniørsoldater fra 1. Panseringeniørbataljon får lagt en bro, så infanteristerne kan få deres køretøjer over på den anden side af den brede å.

Tre ingeniørsoldater bevæger sig frem med skovl og sandsække, og kort efter buldrer en pansret brolægningssvogn frem. Efter få minutter er den todelte panserbro lagt, og køretøjerne klar til at køre over forhindringen.

Fra bataljons- til brigadetankegang Et af de centrale begreber i opbygningen af den nye brigade er samvirke. Et begreb,

der i denne sammenhæng dækker over, at 1. Brigades enheder, kapaciteter og våbensystemer – infanteri, kampvogne, artilleri, logistik, ingeniørsoldater, efterrettingsindhentningsenheder, føringsstøtte og militærpoliti – træner sammen og kan føre en sammenhængende kamp. På brigadeniveau.

De seneste årtier har Hæren været vant til at blive indsat på bataljonsniveau på op til 1.000 soldater. Men med det nye forsvarsforlig skal Hæren være i stand til at kunne deployere en hel dansk brigade på op til 4.000 soldater.

"Vi kommer fra at have indsat en kampbataljon, der får elementer af de andre våbenarter tilført, og er så blevet til en bataljonskampgruppe på op til 1.000 mand.

Det, der er specielt ved etablering af en brigade, er, at nu skal cirka 4.000 mand kunne kæmpe som en enhed. Det stiller større krav til, at enheden kan arbejde sammen," siger Palle Bo Svendsen.

Realistisk billede af tid

Tilbage i Oksbøl er panserinfanteristerne ved at trænge længere ind på fjenden. Højt på himlen svæver en drone på den grå himmel, da den første IKK krydser ingeniørernes nylagte bro.

Ifølge chefen for 2. kompagni ved I Panserinfanteribataljon i Gardehusarregimentet, Nicolai, stiller samvirkeuddannelse krav til førernes øvelsesplanlægning, så alle specialer bliver bragt i spil. Men det tilfører også flere muligheder og dimensio-

ner til infanteristernes øvelse – og i sidste ende deres kamp.

”Hvis vi som infanterister eksempelvis skal angribe ved et skovstykke, vil det tage tid og resultere i tab. En drone gør os i stand til at erkende fjenden, og med artillerienheder kan vi påkalde ildstøtte og tilføre fjenden betydelige tab. Det gør os hurtige og koster os færre tab,” forklarer kaptajn Nicolai.

Han mener, at samvirkeuddannelsen er med til at give soldaterne et mere realistisk billede af, hvor lang tid manøvrer tager.

”Det giver os mulighed for at udføre manøvrerne og flytte enhederne i realtid og dermed vinde over en modstander. Vi kan ikke ’snyde’ i tid, fordi vi for eksempel har tungmortérer, som reelt skal flyttes. Vi får en aha-oplevelse og læring, og som chef er det super udviklende,” siger Nicolai.

Kræver mentalitetsændring

Ifølge stabschefen for 1. Brigade kræver det øgede fokus på samvirke en mentalitetsændring for nogle af brigadens soldater. Han er klar over, at nogle mener, at den enkelte soldats færdigheder skal være fuldstændigt på plads, inden enhederne træner samvirke. Men uddannelsen af brigaden sker ikke på bekostning af uddannelsen af den enkelte soldat, fastslår han.

”Hvis man ikke får billedet af, at man indgår i en større enhed sideløbende med den grundlæggende uddannelse, så får vi aldrig brigaden til at virke sammen,” siger oberstløjtnanten.

Kompagnichefen Nicolai fra 2. kompagni forstår også bekymringen for, om den enkelte soldat bliver dygtig nok, hvis fokus er på at træne større enheder sammen. Men, siger han:

”Bare fordi vi har samvirke, skal vi stadig fokusere på de taktiske standarder. Vi kører jo ikke anderledes i terræn. Jeg synes, det er godt, at vi prioriterer samvirke, fordi det rykker os som førere, og de specialer, der støtter os, bliver også bedre,” siger kaptajn Nicolai.

Samvirke er skelettet

Sideløbende med at brigadens enheder skal træne samvirke, modtager soldaterne også nyt materiel frem til forligets udløb i 2023. Blandt andet nye pansrede patruljekøretøjer, pansrede mandskabsvogne, artilleripjecer og tunge mortérer. Og det kræver naturligvis omskoling for soldaterne, og også her åbner samvirkeuddannelsen for nye muligheder.

”Vi sørger for, at soldaterne har den grundlæggende uddannelse på materiellet i enheden. Når vi har de større aktiviteter, hvor brigaden er ledende eller koordinerende, så bringer vi enhederne, der har modtaget det nye materiel, sammen. Jeg ser samvirkeuddannelsen som en gunstig mulighed for at komme ud og arbejde med materiellet i en større ramme,” siger Palle Bo Svendsen.

Under efterårets store brigadeøvelse Brave Lion bliver der rig mulighed for at træne samvirke – også med det nye materiel. Og stabschefen garanterer, at der bliver taget højde for de enkelte enheders uddannelsesmål i planlægningen af øvelsen.

”Samvirke er midlet, der binder brigaden sammen, men det kan selvfølgelig ikke stå alene. Den bygger på, at enkeltmand og enheder – 10 mand, 20 mand, 100 mand – kan løse deres opgaver i deres enhedsstørrelser. Derfor har vi tidsmæssigt prioriteret enkeltmands- og enhedsuddannelsen, men bruger samvirkeuddannelsen som et skelet til at hænge de andre ting på,” siger Palle Bo Svendsen.

Han er overbevist om, at det er fordelagtigt at udføre samvirkeuddannelsen kontinuerligt.

”Vi skal kunne kæmpe alle 4.000 mand samlet. Vi kan jo ikke sige til en fjende: ’I bliver nødt til at vente, vi har ikke gennemført samvirkeuddannelse endnu’.” ■

REKRUTTERING TIL NY BRIGADE ER EN STOR OPGAVE

Der skal bruges i omegnen af 1.000 ekstra mænd og kvinder til den nye, store 1. Brigade. Det kan blive en udfordring at skaffe så mange nye soldater samtidig med fastholdelsen af det nuværende personel, der naturligt også løbende har ansatte, der går på pension eller skifter job, mener brigadens næstkommanderende.

Foto: Kim Vibe Michelsen

Næstkommanderende for 1. Brigade, oberst Anders Poulsen. Foto: Korporal Tommy

AF SIMON ELBECK / FKO

SOLDATER

Det kommer til at kræve en stor indsats at få fyldt den nye 1. Brigade op med soldater, så den kan stå kampklar med 4.000 soldater i slutningen af forsvarsforligsperioden i 2023.

”Vi skal bruge konstabler, befalingsmænd og officerer – og den helt store udfordring er takterne i det. Folk skal komme i den rigtige rækkefølge, så der for eksempel er uddannet specialister og befalingsmænd, før konstablerne kommer ind,” siger oberst Anders Poulsen.

Ud over at være regimentschef for Jydske Dragonregiment (JDR) er han også næstkommanderende i 1. Brigade.

Pengene kommer sent

Der er to trin i hele opbygningen og vedligeholdelsen af 1. Brigade. For der er både en struktur, som allerede nu skal vedligeholdes og fastholdes, og oven i det kommer den store rekrutteringsopgave.

”Den gode historie er, at der er rigtig mange, der gerne vil være soldater hos os. Udfordringen er, at en forholdsvis stor del af lønsummen til den nye, store brigade ligger sidst i forliget, men det er allerede

nu, at vi skal i gang med at rekruttere og ansætte,” siger Anders Poulsen.

Det kan skabe en flaskehals, hvor det kan blive svært at få ansat de rigtige folk, hvis brigaden skal rekruttere rigtig mange folk i løbet af de sidste par år op til udgangen af 2023 i stedet for løbende at få fyldt stillingerne op. Der arbejdes på tiltag til at fremrykke nogle af pengene, et trecifret millionbeløb, så rekruttering på nøgleområder kan iværksættes nu.

”Den værnepligtsmasse, vi har, er den primære rekrutteringskilde, og her er der mange, der synes, det er attraktivt at fortsætte ved 1. Brigade. Vi skal også have fat i en langt større andel af kvinderne,” siger oberst Anders Poulsen, der gerne vil i gang med at uddanne og opstille brigaden allerede nu.

Fastholdelse og rekruttering

Opbygningen af en 4.000 mand stor brigade indeholder mere end én udfordring. Der skal ikke kun ansættes nye soldater. Den struktur, der allerede findes, skal også fastholdes og ’friskes’, som det hedder, når man omtaler den løbende udskiftning af folk, der for eksempel går på pension eller skifter job.

”Den nye 1. Brigade er det, som vi har sukket efter, hvor vores folk får lov at være soldater med state of the art-materiel,” siger Anders Poulsen.

Han understreger, at hvis missionen med fastholdelse skal lykkes, så skal Forsvaret og Brigaden have orden i ”pudsekassen”. Det betyder, at soldaterne skal opleve et system, hvor materiellet er i orden, hvor bygningerne er moderne, hvor den nødvendige udrustning er tilgængelig, og hvor opgaverne er spændende og relevante.

På trods af udfordringerne ser oberst Anders Poulsen optimistisk på fremtiden. Hos JDR har de lige nu mere end dobbelt så mange værnepligtige, der gerne vil ansættes, som der er stillinger. Og det lover godt for fremtiden, mener Anders Poulsen.

”Jeg kan være bekymret over, at en stor del af pengene til rekruttering kommer så sent i forliget, men mulighederne og interessen fra soldaterne er der. En fremrykning af midler til blandt andet rekruttering vil imidlertid gøre, at vi kan komme i gang nu, så jeg er optimistisk,” siger næstkommanderende for 1. Brigade, oberst Anders Poulsen. ■

SØVÆRNETS HJEMMLIGE VAGTHUND

Med forsvarsforliget i 2018 var det ikke kun Hæren, der blev styrket med en stærk brigade. Hos Søværnet gik man fra to til tre eskadrer, så der nu er én hel enhed, der udelukkende fokuserer på de danske farvande. Det giver klare fordele, mener chefen for 3. Eskadre.

AF SIMON ELBECK / FKO

NATIONALT Klokken var 03.30, da udkaldet lød på Skagen Redningsstation. To skibe var kollideret ud for Grenen, og der trængte vand ind i det ene – en fiskekutter. I løbet af kort tid var redningsmandskabet på søen på vej ud til fiskekutteren og slæbebåden. Redningsfolkene fik pumper om bord på fiskekutteren, og ved hjælp af pumperne blev vandet pumpet tilbage i havet.

Hændelsen her er ikke en øvelse, men en af de mange skarpe opgaver, som Søværnets nye 3. Eskadre bliver kaldt ud til, når der opstår problemer til søs.

Og den nye chef for 3. Eskadre lægger da heller ikke skjul på, at redningsopgaverne som den ud for Skagen er en af grundpillerne i Søværnets nye eskadre.

”Vores hovedopgave er at understøtte sikkerheden i de danske farvande. Hvis man skal beskrive det, vi gør, i én sætning, så er det: ’Vi skaber sikkerhed for dem til søs,’” siger Steen Engelbrecht Pedersen, der er kommandør af rang og chef for 3. Eskadre.

Samler alle nationale opgaver

Det var med forsvarsforliget i 2018, at det blev besluttet, at Søværnet skulle have oprettet en ny eskadre, som skulle koncentrere sin kraft om de danske farvande. Tidligere var de fleste af disse opgaver placeret ved 1. Eskadre, 2. Eskadre og det daværende Marinestaben.

Med opdelingen har 1. Eskadre nu fået

fuld fokus på de civile og militære opgaver i Nordatlanten og Arktis. Og 2. Eskadre kan koncentrere sig om hovedsageligt at uddanne og opstille enheder til internationale operationer.

”Når vi har oprettet 3. Eskadre, så er det første gang, man har samlet den nationale opgaveløsning og de nødvendige ressourcer i én enhed. Det giver rigtig god mening. Det har tidligere været spredt flere steder, og det giver en række fordele, at det er samlet et sted,” siger Steen Engelbrecht Pedersen.

Hos 3. Eskadre ligger ansvaret for farvandsovervågning og suverænitetsbevarelse i de danske farvande. Opgaverne er mange, og 365 dage om året har Steen Engelbrecht Pedersen tre patruljefartøjer af ”Diana”-klassen på havet. Der er også flere miljøskibe, som blandt andet bliver sat ind mod olieforurening. Der er skolebåde. Og så er der Kystredningstjenesten, som for eksempel omfatter Redningsstation Skagen, der var indsat i aktionen beskrevet øverst i artiklen.

Derudover består 3. Eskadre også af en landbaseret struktur, som hele tiden holder øje med, hvad der sker i de danske farvande.

”Der er en tæt koordination i den nye organisation blandt andet imellem den land- og søbaserede struktur. Det giver nogle nye muligheder for at påvirke, hvordan vi laver billedopbygning over farvandet, og hvordan vi kommunikerer internt,” siger Steen Engelbrecht Pedersen og fortsætter:

”Jeg tror ikke, at hr. og fru Jensen mær-

ker det, fordi opgaveløsningen er sket hidtil. Men for os har det gjort en stor forskel, at det nu ligger under én chef. Det giver mulighed for at optimere procedurer og lignende, som vi ikke havde før, da det ikke var samlet.”

En stor opgave at samle

3. Eskadres hjemby er blevet Frederikshavn, hvor en stor del af eskadren er til daglig. Men kigger man udelukkende mod Nordjylland, får man kun den halve historie om eskadren. For den daglige opgaveløsning er spredt ud over det meste af Danmark. Faktisk er de mellem 560 og 570 medarbejdere fordelt på 31 forskellige lokaliteter fra nord til syd og øst til vest.

For Steen Engelbrecht Pedersen er en af udfordringerne at nå at komme rundt til alle de folk, han har ansat.

”En af hovedopgaverne for mig nu er at få samlet folk – både militære, civile og deltidsansatte – i én organisation og få skabt en korpsånd hos os. Folkene kan ikke samles ét sted på én gang. Derfor tager jeg rundt og stiller mig op på ølkassen, hvor jeg tegner og fortæller om visionerne for eskadren. Jeg har endnu ikke mødt nogen, som ikke kan se, at det er en god idé at samle ressourcerne her i 3. Eskadre,” siger Steen Engelbrecht Pedersen.

Fastholdelse på tværs

Selv om Søværnets operative opgaver nu er opdelt i tre enheder med hver deres skibe og ansvarsområder, så er det vigtigt for

eksadrechefen, at de tre enheder ikke bliver frit flydende øer.

Som eksempel fremhæver Steen Engelbrecht Pedersen forskellene i sejlmonstret hos enhederne. Hvor de hos 1. Eskadre typisk sejler i længere tid ad gangen i Nordatlanten, så sejler de på ”Diana”-klasse-skibene typisk kun 14 dage ad gangen. Det giver nogle muligheder for at få arbejdet til at passe sammen med familielivet, hvis man gennem karrieren kan skifte mellem opgaver og enheder.

”Vi skal sikre den bedste mulighed for, at folk kan glide mellem de forskellige skibstyper. Det er vigtigt, fordi vi er ét søværn, og vores medarbejdere efterspørger muligheden for at lave noget andet og skifte spor undervejs. I dagens Danmark shopper folk meget rundt i løbet af karrieren, og den mulighed vil vi også gerne give vores medarbejdere. Alternativet kan være, at de helt forlader Søværnet og Forsvaret,” siger Steen Engelbrecht Pedersen.

Og indtil videre er stemningen omkring 3. Eskadre positiv, synes chefen. Opgaveløsningen er kommet i gang, og arbejdet med at samle mandskabet og skabe korpsånd er i sving, siger han.

”Jeg synes egentlig, at det går godt. Det har været en succeshistorie. Det er nemt at samle folk i én enhed. En god og positiv opgave – faktisk rigtig positivt,” slutter chefen for 3. Eskadre, kommandør Steen Engelbrecht Pedersen, med et stort grin. ■

UDPLUK AF UDDANNELSER DU KAN SØGE NU

- Elektronikfagtekniker.
- Slædepatruljen Sirius.
- Stationsspecialist.

Læs mere på karriere.forsvaret.dk

Følg Forsvarets uddannelser på

FAKTA

ORDET "ESKADRE" stammer fra det franske ord escadre og fra latin quadratum, firkant. Betyder en større styrke af militære flåde- eller luftfartøjer, der opererer selvstændigt under én chef. (Kilde: Den Danske Ordbog)

SØVÆRNETS TRE ESKADRER

Arktis: 1. Eskadre har ansvar for at opstille enheder til at løse nationale militære og civile opgaver i hele Rigsfællesskabet med særlig vægt på Arktis og Nordatlanten samt at opstille enheder til internationale operationer.

Internationale operationer (INTOPS): 2. Eskadre har ansvar for at uddanne og opstille enheder til internationale og nationale operationer.

Nationale operationer (NATOPS): 3. Eskadre har ansvaret for en række nationale opgaver i danske farvande. Militært forsvar, farvandsovervågning, suverænitetshævdelse, eftersøgnings- og redningstjeneste, støtte til maritim ammunitionsrydning og så videre.

4-5
OKT

VORDINGBORG
KASERNE

"Fake News" og "Leaks" - En trussel imod vores demokrati?

SIKKERHEDSPOLITISK
SEMINAR 2019

Hovedorganisationen for Personel af Reserven Danmark inviterer for 17. år i træk til endnu et højaktuelt sikkerhedspolitisk seminar.

Forekomsten af falske nyheder er stigende – Informationer konstrueret med det formål at skabe frygt og destabilisering i blandt samfundets borgere og lovgivere. De sociale medier har gjort udbredelsen lettere. Men er det blevet vanskeligere at navigere i informationsstrømmen og validere hvad der er sandt og falsk? Kan det få afgørende indflydelse på beslutningstageres dømmekraft? Samtidig er afsløringer, "whistle blowing" og lækager blevet mere udbredt.

Er andre end dem som er sat i verden hertil blevet bedre til at efterforske og afsløre? Kan denne udvikling i sidste ende true vores demokrati og sikkerhed? Få svarene på disse og andre spørgsmål på årets sikkerhedspolitisk seminar.

Målgruppen er fast tjenestegørende personel og personel af reserven. Husk at din enhed skal dække din løn.

Læs mere om program og tilmelding her:
<https://www.hprd.dk/sikpolsem/>

Eventuelle spørgsmål kan rettes til: SIKPOLSEM@hprd.dk

Chefen for Flyvestation Skrydstrup, oberst Uffe 'GUS' Holstener - her foran et F-16 kampfly.

F-35 INDFASES IMENS F-16 STADIG FLYVER

Der er fire år til, at Danmarks første F-35-kampfly lander på Flyvestation Skrydstrup. Arbejdet med overgangen fra en F-16-struktur til en struktur, der kan operere med F-35-flyet, er i fuld gang.

AF JULIA LIBERATI / FKO & FOTO: KRISTIAN V. BRØNDUM / FKO

KAMPFLY

Beslutningen om, at F-35 overtager pladsen som Danmarks nye kampfly fra den trofaste F-16, blev taget i sommeren 2016. I dag, tre år senere, og tre år tættere på den 1. april 2023, hvor Danmark modtager de første F-35 på Flyvestation Skrydstrup, er arbejdet med at opbygge en ny F-35-struktur i fuld gang. Nogle medarbejdere er allerede blevet forberedt på, at de i en nær fremtid skal arbejde med F-35, og de første fuldtidsstillinger i F-35-strukturen er allerede oprettet og besat.

"I Skrydstrup er der oprettet en F-35-bevogtningsstyrke, som skal tilse byggeprojektet på flyvestationen. Så der er faktisk allerede mennesker, der arbejder i en F-35-opgave, og det vil stille og roligt accelerere. Om nogle få år vil der være mange, som arbejder i en F-35-opgave," siger chefen for Flyverkommandoens Kampflyafdeling, oberstløjtnant Bjarke "LOM" Lomborg.

Det store regnestykke og planlægningsarbejde, der foregår lige nu i Flyverkommandoens Kampflyafdeling, går således ud på at finde ud af, hvordan personellet omkring

F-16 overflyttes til at arbejde med F-35, imens begge fly løser opgaver i dansk og på nogle tidspunkter internationalt luftrum.

Sammen med sine 13 medarbejdere i Kampflyafdelingen og en lang række specialister i Flyvevåbnet og resten af Forsvaret er Bjarke Lomborg lige nu i gang med at udtænke og tilpasse planerne for overgangen, de såkaldte transitionsplaner, der skal danne grundlag for, at den nuværende F-16-struktur kan overgå til den permanente F-35-struktur. Det er et stort projekt, for ikke nok med, at Flyvevåbnet og Forsvaret fra 2023 skal begynde at løse opgaver med den nye flytype, så skal F-16-flyet fortsat kunne løse opgaver som afvisningsberedskab i det danske luftrum frem til udgangen af 2024.

"Vi adskiller ikke F-16 og F-35 som sådan. Vi ser det som én kampflykapacitet, der i en periode skal løse opgaver. Det skal helst ikke være mærkbart, om det er en F-16 eller en F-35, der agerer afvisningsberedskab. Det er en opgave, som vi hele tiden skal varetage. Vi har dog en politisk aftale om, at vi ikke deltager i internationale operationer med kampfly mellem 2022-24.

Her kan vi ikke sende kampfly ud i verden, fordi vi er i gang med en afvikling af F-16, hvor vi er få personer, fly og timer. Her har vi behov for at fokusere på, at der er en opbygning og træning i gang, der skal sikre, at vi kan løse det fuldt operative opgavekompleks med F-35 i løbet af 2027," siger Bjarke Lomborg.

Regnestykke i kød og blod

Uanset hvor meget tallene vendes, drejes og granskes, så er der ikke planlagt, at et stort antal ekstra medarbejdere skal løse opgaverne, samtidig med at de to flytyper henholdsvis udfases og indføres.

"Når vi når frem til 2027, er det selvfølgelig alle i kampflystrukturen, der arbejder med en F-35-opgave, men lige nu er vi ved at finde ud af, hvem vi har, og hvilke specialfunktioner har de? Kan vi regne med, at de følger med over på F-35? Hvor gamle er de? Kan det overhovedet svare sig at give dem en omskoling, hvis de bliver pensioneret lige efter? Det er den kortlægning, vi er i gang med nu for at kunne lave en transitionsplan, som i videst muligt omfang tilgodeser vores medarbejderes ønsker. En ting er at gøre det med et excelark, en an-

den ting er at gøre det med kød og blod, og det er vores opgave i Flyvevåbnet at gøre det med kød og blod, for det er vores medarbejdere, det drejer sig om," siger Bjarke Lomborg. Og der er mange ting, der skal tages højde for i sådan en kabale.

"Når vi kigger på eksempelvis pensionsdatoer for vores medarbejdere, så støder vi på nogle udfordringer, for vores transitionsplan dækker så langt et tidsrum, at vi løbende vil have en stor udskiftning. Vi skal også tænke over, hvor lang tid man eksempelvis kan blive ved med at flyve kampfly – kan man som 50-årig stadig omskoles til at flyve nye komplicerede fly? Det tror vi på, man kan. Jo længere man kommer ned i sådan et regnestykke, jo mere komplekst bliver det."

F-35 får spritnye bygninger

På Fighter Wing Skrydstrup findes lige nu det mest håndgribelige bevis på, at arbejdet med at implementere F-35 er i gang. Her er en del af ringvejen lukket af, og en stor del af flyvestationen er pløjet op – klar til at begynde bygningen af det nye bygningskompleks, der skal rumme Danmarks nye kampfly, F-35.

Et af de to norske F-35-fly, der besøgte Flyvestation Skrydstrup i maj.

”Det var oprindeligt meningen, at flyene skulle operere fra et eksisterende bygningskompleks på flyvestationen. Men hele dialogen omkring støjen fra de nye kampfly gjorde, at Forsvarsministeriet valgte at flytte F-35-komplekset til det område på flyvestationen, hvor den såkaldte terminalstøj reduceres mest muligt for de omkringliggende områder. Det betyder, at de nye fly kommer til at operere fra et område næsten midt imellem de tre nærmeste landsbyer. Det gjorde også, at bygningsprojektet skulle begynde forfra, og at der skulle designes et nyt kompleks til F-35,” fortæller chefen for Flyvestation Skrydstrup, oberst Uffe ”GUS” Holstener.

Flytningen af flyene og arbejdet med at designe de nye bygninger flyttede i sidste ende ankomstdatoen for de nye fly fra efteråret 2022 til april 2023. Men det ser Uffe Holstener ikke som en ulempe for F-35-programmet.

”Vi får et spritnyt kompleks i stedet for et renoveret kompleks. Det vil

sige, at vi kan bygge det, nøjagtigt så det giver bedst mening for at understøtte den nye kampflykapacitet, og det giver rigtig god mening, for vi skal garanteret have F-35 rigtig mange år frem. Og rent operativt, hvis jeg kigger på et oversigtskort over flyvestationen, så ligger det en lille smule bedre, når man eksempelvis tænker på, hvor afvisningsberedskabet går ud fra.”

Medarbejderne vil med på F-35

Rundtomkring på Flyvestation Skrydstrup går snakken om de nye fly allerede. Medarbejdere fra hele flyvestationen vil gerne være med i det nye projekt, og det giver udslag på flere områder.

”Folk kan jo næsten ikke vente. På den negative side giver det nogle frustrationer over, at det tager os lidt tid at lave de her transitionsplaner, for medarbejderne vil jo rigtig gerne med over på det nye kampfly. De vil gerne se sig selv på en liste over de nye medarbejdere, og lur mig, om ikke der går nogle piloter og slår sig lidt i hovedet

over, hvem der bliver den første, der får lov til at lande det fly på Skrydstrup,” siger Uffe Holstener.

Han forsøger at imødekomme sine medarbejders higen efter viden ved at arrangere møder og oplæg med relevante parter, så medarbejderne hele tiden føler, at de får den information, de har brug for. Og det er vigtigt, at medarbejderne på Skrydstrup føler, at de er en del af projektet, for det er i sidste ende de selsamme medarbejdere, der kommer til at løbe stærkt, når de to flytyper skal udfases og indføres på samme tid.

”De godt halvandet år, hvor vi kommer til at operere med F-16 og F-35 samtidig på Skrydstrup, skal vi have puslespillet til at gå op. Vi skal fortsat have fuldt fokus på F-16-operationer og sikkerheden omkring dem, og samtidig sikre os, at vi har fuldt fokus på flysikkerhed og opbygning af F-35-strukturen. Det er der, hvor vi skal sørge for at følge den lige linje,” siger Uffe Holstener. ■

FAKTA

Afvisningsberedskabets opgave består i at hævde og håndhæve dansk suverænitet og yde støtte til civile fly. Det betyder, at kampflyene både skal vise tilstedeværelse og være i stand til at forsvare det danske luftrum. Beredskabet består af to F-16-kampfly, der er klar til at lette med få minutters varsel døgnet rundt. Flyene står på Flyvestation Skrydstrup, hvor de danske kampfly har hjemme.

Nyt Kampfly Program står for anskaffelsen af F-35-flyet og er forankret ved Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse. Nyt Kampfly Program består af en bestyrelse, en styregruppe og en underliggende programorganisation. I bestyrelsen sidder blandt andet forsvarschefen, og her er departementschefen for bordenden. I styregruppen sidder koncerndirektøren for bordenden, og her er chefen for Flyverkommandoen, generalmajor Anders ”ERA” Rex, Flyvevåbnets repræsentant og seniorbruger. Seniorbruger betyder, at det er ham, der sikrer, at flyet kan anvendes til at løse de operative opgaver.

TIDSLINJE

2021

Første F-35-fly modtages på Luke Air Force Base, Arizona, hvor danske piloter skal omskoles i Danmarks egne fly

Fra 2022

F-16 og Fighter Wing stopper beredskabet for internationale operationer til 2024

1. april 2023

Første F-35 modtages på Fighter Wing Skrydstrup

Udgangen af 2024

F-16 overdrager de nationale operationer til F-35

I løbet af 2025

F-35 skal kunne løse de nationale opgaver og kunne deltage i internationale operationer i begrænset omfang

Udgangen af 2026

De sidste F-35 modtages

I løbet af 2027

F-35 skal kunne deltage i internationale operationer i fuldt omfang

Danmark har købt i alt 27 F-35-kampfly

F-35 I LUFTEN OVER DANMARK

Onsdag den 22. maj 2019 går over i historien som den dag, hvor Danmark og danskerne for første gang kunne opleve Forsvarets kommende kampfly her i landet.

De danske F-16-fly eskorterede de besøgende norske F-35-fly i dansk luftrum under besøget i maj.

AF SIMON ELBECK / FKO & FOTO: KRISTIAN V. BRØNDUM / FKO

BESØG Da ordene ”nordmændene er nu airborne” blev sagt i operationsrummet på Fighter Wing Skrydstrup, lød der et lettelsens suk. Lang tids planlægning og nervøs venten var ved at være ovre. På vej fra Norge var nu to F-35-kampfly, der havde retning mod Danmark og den demonstrationsflyvning, som skulle foregå på og omkring Flyvestation Skrydstrup.

Et af de store stridspunkter om det højteknologiske kampfly F-35 har igennem længere tid været støj. Hvor meget larmer det? Larmer det meget mere end F-16? Er det en anden form for støj? Nu fik blandt andet flyvestationens naboer muligheden for med egne ører og krop at høre og mærke, hvordan et F-35-fly føles.

Inde ved flyfeltet på flyvestationen blev VIP'er, presse og flyvestationens ansatte

placeret bag minestrimmel langs landingsbanen, mens de spændt spejdede mod himlen. Uden for flyvestationen tog naboer og flyentusiaster opstilling med deres lydmasker og kameraer.

Og cirka kvart over tre skete det. Den første norske F-35 tonede frem på himlen mod vest. Først som en lille mørk prik, der hurtigt voksede sig større og større. Da den nærmede sig flyfeltet, tog den farten af, lagde an til landing, men lige inden den landede, rettede den op og lettede igen for at fortsætte den planlagte rute rundt på de flyruter, som flyene kommer til at flyve, når de endelig kommer til Danmark. Synkront med flyet bevægede et hav af hoveder, kameraer og smartphones sig efter kampflyet.

En af dem, der var mødt frem, var chefen for Flyverkommandoen.

”Det var en fantastisk oplevelse. Det er jo danmarkshistorie, at en F-35 lander og fly-

ver over Danmark,” siger generalmajor Anders ”ERA” Rex, chef for Flyverkommandoen, om øjeblikket, hvor han for første gang så et F-35 i dansk luftrum.

”Jeg har arbejdet med F-35 siden 2005, så det var en stor oplevelse.”

Det er planen, at F-35-kampflyet skal overtage efter F-16 i 2027. Men allerede i 2021 modtager Forsvaret de første udgaver af femtegenerationskampflyet, som skal løfte ikke bare Flyvevåbnet, men hele Forsvaret ind i den næste generation. F-35 giver alle værn nye muligheder på kamppladsen for at indsamle og dele viden, koordinere indsatsen og vinde krigen.

Det norske F-35-fly fløj en planlagt rute rundt i området og blev tre minutter senere efterfulgt af et dansk F-16-fly, så man tydeligt kunne sammenligne flyene. Uden for flyvestationen var der blevet sat målestationer op, der skulle måle, hvor meget

et F-35-fly rent faktisk støjer i Danmark. Og samtidig havde alle naboerne i området mulighed for at deltage i en undersøgelse, hvor de kunne byde ind med deres opfattelse af støjen.

”Det er interessant, at F-35-flyene er kommet herved, så vi kan mærke forskellen, og jeg vil sige, at jeg synes ikke, forskellen har været særlig stor. Men måske det bliver anderledes, når der kommer flere, og de flyver flere ad gangen,” siger Finn, nabo til Flyvestation Skrydstrup, om muligheden for endelig at se og høre en F-35.

Lidt i fire landede nordmanden i Skrydstrup. Og efter en kort pause lettede han igen og fløj samme rute én gang til, inden de to F-35 satte kursen hjem mod Norge.

Støjmålingen blev udført af en uafhængig, hollandsk virksomhed, som regner med at have en fuld støjrapport klar til offentliggørelse i løbet af 2019. ■

CHEFEN FOR 2. BRIGADE: BEDRE MULIGHED FOR SOLDATEN TIL AT BLIVE DYGTIGERE

En helt ny bataljon skal bygges op fra bunden, og nye kapaciteter tilføres 2. Brigade. Det giver ifølge brigadens chef mulighed for at tænke innovativt og på nogen områder gøre op med den traditionelle måde at gøre tingene på.

AF EMMA KIRKETERP / FKO & FOTO: HENRIK KASTENSKOV / FKO

HÆREN Det er ikke kun i 1. Brigade, der sker ændringer som følge af forsvarsforliget. Også i Hærens 2. Brigade betyder forliget omorganisering. Faktisk er fire af brigadens fem bataljoner nye forstået på den måde, at de ikke i det forrige forlig var organiseret under 2. Brigade. En er dog helt ny, nemlig den lette infanteribataljon, som hører hjemme ved Slesvigske Fodregiment i Haderslev, der er genopstået i 2019.

For chefen for 2. Brigade, brigadegeneral Gunner Arpe Nielsen, betyder det praktisk talt, at brigaden står over for en opbygning fra bunden.

"I brigaden har vi grebet muligheden for at sige: 'Nu starter vi noget helt nyt. Det er en helt ny organisation og en helt ny opgave.' Så vi har taget de ting, vi ikke var tilfredse med og smidt dem over højre skulder, og så har vi taget dem, vi synes var gode, og som vi kunne bruge til noget, og så prøver vi at opfinde nye måder at gøre tingene på, så vi i virkeligheden bliver dygtigere," siger Gunner Arpe Nielsen.

Uddannelse i højsædet

I det nye forlig har 2. Brigade ud over ud-

dannelsesbataljonen i Slagelse fået underlagt uddannelsesbataljonen fra Jydsk Dragonregiment og ikke mindst tre såkaldte kapacitetsbataljoner med hver deres speciale; nemlig kampvogne, opklaring og let infanteri. Det betyder, at brigaden uddanner i hele spændet fra værnepligten til professionelle enheder.

"Vi har opgaven med at uddanne de værnepligtige og reaktionsstyrkeenheder og blive dygtige på kapacitetsområderne. Så har vi et kæmpe ansvar med, at soldaten, fra første dag han møder på jobbet, får den bedst mulige uddannelse, så han kan blive dygtig til sit job, og vi i sidste ende kan aflevere nogle dygtige soldater i Hærens professionelle enheder," siger Gunner Arpe Nielsen.

Nye ansvarsområder

Efter omorganiseringen har 2. Brigade ligeledes ansvaret for at uddanne soldater til indsættelser både nationalt og internationalt. Det vil sige, at brigaden står for den missionsforberedende uddannelse til for eksempel missionerne i Irak og Afghanistan samt støtten til politiet i forbindelse med grænsekontrollen ved den dansk-tyske grænse og bevogtningsopgaverne i hovedstadsområdet.

Derudover har 2. Brigade i samarbejde med Hærens Officersskole også – som noget nyt – ansvaret for planlægning og gennemførelse af løjtnantsuddannelsen, der både uddanner delingsførere til Hæren og indgår som en del af linjeofficersuddannelsen.

Med andre ord er uddannelse stadig et væsentligt element i brigadens opgavesæt. Netop fokuset på uddannelse mener brigadeforligningschefen, at soldaterne vil kunne mærke.

"Lige nu er vi en lille smule udfordret af, at vi laver mange opgaver, og det gør, at man jo har svært ved at tage sig den tid, der er nødvendig for at dygtiggøre sig i sin primære funktion og i sin kerneopgave. Det fokuserer vi på nu. At man har fokus på sin kerneopgave. Det betyder, at soldaten og enhederne bliver dygtigere. Det er den største ændring," konkluderer Gunner Arpe Nielsen, der godt ved, at opbygningen kommer til at tage tid.

"Vi er først færdige med opbygningen ved udgangen af forliget, og vi er nødt til at tage det i små bidder og være gode til at kommunikere, at i år når vi hertil, og næste år skal vi nå dertil," siger han. ■

2. BRIGADE

2. Brigade har hovedkvarter i Slagelse og består af fem bataljoner:

- **V** Uddannelsesbataljon fra Gardehusarregimentet (GHR) i Slagelse.
- **V** Uddannelsesbataljon fra Jydsk Dragonregiment (JDR) i Holstebro.
- **I** Panzerbataljon fra JDR (ny i 2. Brigade)
- **III** Opklaringsbataljon (ny i 2. Brigade) fra GHR på Bornholm.
- **XIII** Lette infanteribataljon fra Slesvigske Fodregiment, som er genopstået i Haderslev (ny)

2. Brigades opgaver

Brigaden har blandt andet ansvaret for:

- Opstilling af en operativ brigadestab
- Tre store kapacitetsområder: opklaring, kampvogne og let infanteri, herunder opstilling og uddannelse af stående reaktionsstyrke-enhederne inden for kapacitetsområderne.
- Uddannelse af soldater til nationale og internationale operationer.
- Løjtnantsuddannelsen.
- Opbygning og kompetenceudvikling af Hærens reservepersonel.

Snitflader mellem 1. Brigade og 2. Brigade

1. Brigade står for at opstille beredskabsenheder, mens
2. Brigade står for uddannelsen af soldater til indsættelser i nationale og internationale operationer, for eksempel bevogtningsopgaver til støtte for politiet (Gefion) samt missionerne i Irak og Afghanistan (Operation Inherent Resolve og Resolute Support). Tidligere var missionerne fordelt mellem brigaderne.

JANE ER EN AF 27 NYE SERVICE MANAGERS UDE PÅ TJENESTESTEDERNE

Som ny Service Manager er Jane den lokale indgang til Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse på Oksbøl Kaserne. Hun koordinerer og samarbejder med garnisonen og det lokale ISS for at sikre brugernes behov for faciliteter og service på tjenestestedet. Forsvarsavisen har fulgt Jane en dag på jobbet.

TEKST OG FOTO: MARIANNE LANG MIGNON / FES

FACILITY MANAGEMENT Vejret er gråt og regnfuldt, da Jane møder som en af de første på kasernen i Oksbøl. Hun elsker de stille morgener, hvor området er næsten mennesketomt bortset fra ISS-medarbejdere, som forbereder den nye dag.

Jane er en af de 27 nye Service Managers, som Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) har ansat til at dække 42 tjenestesteder i Forsvaret. De 27 Service Managers opgaver er blandt andet rundering og tilsyn med tjenestestedet. De skal være med til at sikre, at de servicekrav, der er stillet i Facility Management-kontrakten, bliver opfyldt for eksempel vedrørende pleje af arealer og rengøring. De skal have en tæt dialog med garnisonskommandanten og Forsvarets medarbejdere om ønsker, behov, klager og fejl på tjenestestedet. Derfor er en del af funktionen også at tjekke ind med garnisonskommandanten for at høre, om alt er, som det skal være.

Før medarbejderne på kasernen er rigtigt i gang denne morgen, besvarer Jane e-mails og henter listerne med opgaver og klager fra FES Servicecenter. Hun tjekker også for bestillinger på opgaver, som ikke er omfattet af Facility Management-kontrakten, som FES har med ISS.

Jane bor tæt ved Oksbøl Kaserne og har arbejdet i forskellige funktioner i Forsvaret gennem 27 år. Hendes indgående kendskab til Oksbøl Kaserne gør hende til et oplagt valg som Service Manager. Janes opgaver afspejler hele garnisonens funktionsområde. På kapacitetsområdet koordinerer hun og skaffer faciliteter, afpasser til medarbejdernes behov. Jane samarbejder tæt med næstkommanderende i garnisonen, etablering- og sikkerhedschef Peter Mikkelsen og ISS Site

Supervisor Jan Staal Dinesen. Hun er også medlem af mange koordinerende udvalg i Oksbøl og deltager i det månedlige driftsmøde for alle i garnisonen.

ISS har – ligesom FES – også øget synligheden lokalt i de seneste måneder. Pr. 1. april har ISS indsat 24 Site Supervisors og 21 kontaktpersoner på 45 tjenestesteder. Dog skal Forsvarets medarbejdere altid primært tage fat i FES Servicecenter, mitFES eller FES Service Managers.

Næstkommanderende forbi

Peter Mikkelsen kigger ind på kontoret, netop som Jane er på vej ud på rundering. Han er glad for "treenigheden", som han kalder det tætte samarbejde mellem ham selv, Jane og Jan.

"Jane er en af mine nærmeste sparringspartnere. Vi mødes dagligt og koordinerer og prioriterer store og små opgaver og listen fra Servicecentret, før de går videre til ISS gennem Jan. Vi får ordnet tingene, før brugeren i lejren bliver sur og ked af det. Den tætte kontakt gør, at jeg hurtigt kan give en tilbagemelding på brugernes ønsker. Det er alfa omega for den gode stemning her. Ellers ville jeg konstant have 300 mand på nakken," fortæller Peter.

Gennemgang af bygning 25

Jane har sin røde Service Managers-jakke på, som alle Service Managers kan kendes på. På vej mod ISS-kontoret vil Jane tjekke bygning 25. Denne bygning har ledig kapacitet og kan for eksempel bruges, når der er kurser og møder på Oksbøl Kaserne. Jane banker på, før hun låser sig ind i de forskellige lokaler.

"Det gør jeg altid for en god ordens skyld, selv om der skulle være tomt. Man kan aldrig vide," siger hun.

Jane optæller borde, stole, it-faciliteter med videre for at sikre, at der er det tilstrækkelige antal ar-

bejdspladser til et kommende arrangement.

Site Supervisors ISS-kontor

Næste stop er ISS-kontoret, hvor Site Supervisor Jan Staal Dinesen holder til. Der er opstået problemer med udsugningen i kantinens køkken. Opgaven er presserende, da den vedrører arbejdsmiljø. Jan og Jane aftaler, hvad der sker i sagen, og hvem der følger op på hvad.

Jane mødes hver torsdag og gennemgår listen med kommende opgaver med Jan. Hver 14. dag deltager Peter Mikkelsen også. Derudover koordinerer de efter behov. Jan fik ny stilling som ISS Site Supervisor i Oksbøl i april og har selv en fortid på kasernen som soldat. Han kender derfor kasernen og terrænet indgående.

Jan ser en værdi i nu at kunne løse akutte opgaver hurtigere. Stemningen blandt de ansatte på kasernen er blevet bedre – i forlængelse af problemerne med Facility Management-kontrakten (*behandlet som tema i Forsvarsavisen nr. 1/2019, som kan findes på www.forsvarsavisen.dk*) – og Jan peger på det gode samarbejde med Jane og Peter som en del af forklaringen. Tingene når sjældent at vokse sig til problemer.

Tilsynsfunktionær Oda Ehmsen fra ISS taler Jane også med dagligt. Odas område er primært rengøringen på tjenestestedet. Jane og Oda aftaler i dag, at den bestilte polishbehandling af gulvet i nogle store mødelokaler godt kan udskydes.

Skydesikkerhedskontoret

Seniorsergent Karsten og kaptajn Mark Toft arbejder med logistikken på en kommende stor øvelse med deltagelse af udenlandske enheder i Oksbøl. Det er et omfattende arbejde at sikre indkvartering, mad og terræn til alle enheder. Jane koder blandt andet de nøglekort og -brikker, som skal bruges til adgang til Nord- og Vestporten,

adgange til sikrede rum, bygninger og adgang til våbenkammer.

"Hvis der opstår problemer med noget, så ringer vi til Jane," siger Karsten.

Runderingen på kasernen giver en ekstra smidighed i problemløsningen. Nogle gange er det Jane, som kontakter Servicecentret.

"De kan jo ikke vide alt om vores lokale forhold, det er derfor vi er her," siger Jane.

Indsendelse af klage

Jane fortæller, at hun ikke er specielt tilfreds med arealplejen på selve kasernen. Der er for meget ukrudt, synes hun. Det generer hende, at der ikke bliver ordnet kanter.

"Så står græsset og blomstrer og sår sig selv i gruset. Det ser ikke pænt ud," lyder det fra Jane.

Nogle steder kan man se, at der har været en ukrudtsbrænder forbi, men Jane udfylder alligevel en klage, da hun passerer et sted, hvor græsset vokser alt for frodigt i belægningen. Hun udfylder detaljerne på Serviceportalen mitFES på mobilen og vedhæfter i samme omgang et nærbillede af græsset.

Kvalitetstjek på rengøring

Da Jane passerer bygning 17, som er en badebarak for kvinder, beslutter hun at lave en stikprøve på rengøringen. Hun gennemgår toiletter, baderum og omklædningsrummet og undersøger systematisk de forskellige områder af rengøringen. I dette tilfælde er hun meget tilfreds. Alt er rent og i orden.

Før frokosten laver Jane stikprøve af dagens frokostbuffet. Maden skal stå klar klokken 11 hver dag. Der skal være et bestemt udvalg af brød, pålæg, fisk, varme retter med videre, fortæller Jane og krydser af på sin liste. Alt er mere end i orden, og maden ser indbydende ud. Jane forestår kantineudvalgs mødet hvert kvartal,

hvor elementerne i menuen justeres. Der var på et tidspunkt et stort ønske blandt de værnepligtige om at få havregrød om morgenen. Kantinpersonalet var lidt forbeholdne, da havregrød er svært at håndtere på en buffet. Jane foreslog en 14 dages forsøgsordning, som blev så stor en succes, at havregrøden nu er et fast element på morgenbordet.

Tilbage på kontoret

Om eftermiddagen, hvor solen endelig er kommet frem over kasernen, kommer næstkommanderende endnu engang forbi Janes kontor.

Peter Mikkelsen betoner, at han tager hatten af for både FES' og ISS' medarbejdere på kasernen.

"Det er godt, at man har styrket den direkte og personlige kontakt, som er så vigtig, for at tingene løser sig," siger han, men understreger, at han godt kunne ønske sig, at bookningen på mitFES var enklere.

"Det er for eksempel besværligt, når vi skal igennem hele møllen for at tage bygninger ud af bookingsystemet, når der er skydelejre med udenlandsk deltagelse," siger han.

Det vigtigste for Peter Mikkelsen er at få formaliseret det lokale samarbejde mellem FES, ISS og en beslutningsdygtig repræsentant fra garnisonen.

"Samarbejdet er meget personbestemt. Jeg vil anbefale en formaliseret opgavebeskrivelse for såvel Service Manager som Site Supervisor, så der er klarhed over, hvad hver enkelt laver," siger Peter Mikkelsen og fortsætter:

"Hos os fungerer tingene så flot, ikke mindst fordi Jane kender tingene og stedet til bunds. Men den dag jeg går på pension, skal der gerne ligge en procedure for, hvordan det gode samarbejde kan fortsætte." ■

FAKTA

En Service Manager holder øje med tjenestestedet og sikrer en tæt dialog med Forsvarets medarbejdere på stedet. Der er 27 FES Service Managers, der dækker 42 tjenestesteder.

Service manageren har fast kontor og træffetid.

Service managerens opgaver er blandt andet rundring og tilsyn med tjenestestedet. De skal være med til at sikre, at de servicekrav, der er stillet i Facility Management-kontrakten, bliver opfyldt, for eksempel vedrørende pleje af arealer og rengøring. De skal have en tæt dialog med garnisonskommandanten og brugerne om ønsker, behov og klager/fejl på tjenestestedet. Derfor er en del af funktionen også at tjekke ind med garnisonskommandanten for at høre, om alt er, som det skal være.

Service Manageren er iført rød jakke, så de er synlige og tilgængelige lokalt.

Brugernes primære indgang til FES er Servicecentret og serviceportalen mitFES, men Service Manageren kan hjælpe med de ting, der falder uden for det, brugeren selv kan.

I ISS har – ligesom FES – også øget synligheden lokalt i de seneste måneder. Pr. 1. april har ISS indsat 24 Site Supervisors og 21 kontaktpersoner på 45 tjenestesteder. Dog skal Forsvarets medarbejdere altid primært tage fat i FES Servicecenter, mitFES eller FES Service Managers.

Brugeroplevelsesundersøgelse omsættes til lokale tiltag

FACILITY MANAGEMENT

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) og ISS gennemførte i februar-marts 2019 en undersøgelse af, hvordan brugerne oplever de services, ISS og FES leverer i dagligdagen. Den samlede tilfredshedsscore på landsplan landede på 3,36 på en skala fra 1-5. FES og ISS har aftalt i kontrakten, at brugertilfredsheden minimum skal være på 3,58 på en skala fra 1-5. Resultatet er dermed stadig under det aftalte niveau, om end der er en positiv udvikling i forhold til forrige undersøgelse, hvor resultatet var 3,24. Det er dermed en stigning på 0,12. Resultaterne er nu omsat til lokale handleplaner for hvert af de syv FES-distrikter, hvor man tager fat på specifikke lokale udfordringer, der kan bidrage til at forbedre brugernes oplevelse. For eksempel vil ISS og FES i fællesskab se på at forbedre oplevelsen af møde- og undervisningslokalerne ved hyppigere soignering af lokalet og oplysninger på kontaktpersoner, der kan afhjælpe fejl. Der arbejdes også på en tydeligere opdeling og skiltning i kantinernes buffet og portionsalg. Efter sommerferien vil der køre en kampagne, hvor FES fortæller, hvilke tiltag der er iværksat i dit område (FES distrikt).

Service Manager på Oksbøl Kaserne tager en stikprøve på udvalget i kantinens frokostbuffet.

Jane kigger forbi Skydesikkerhedskontoret for at koordinere med kaptajn Mark Toft og seniorsergent Karsten.

Jane og Louise Gadeberg Jensen, fungerende chef for Distrikt Vestjylland FES

Jane foretager stikprøve på rengøringen i badebarakken.

FES: VI KOMMER TIL AT PRIORITERE I BESTILLINGSOPGAVER I RESTEN AF 2019

Da der har været et større forbrug af bestillingsydelserne - for eksempel mindre male- og flytteopgaver, opsætning af stole/borde til arrangementer, udskiftning af skilte eller opsætning af tavler - i Facility Management-aftalen end budgetteret med, vil Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) i resten af 2019 prioritere mellem bestillingerne.

AF SARA SVENSTRUP / FES

AFTALE Facility Management-aftalen med ISS består af faste ydelser og bestillingsydelser. De faste ydelser leveres, uden du behøver gøre noget. Det er for eksempel rengøringen på dit kontor eller forplejningen i kantinen.

De faste ydelser i Facility Management-aftalen berøres ikke - det er udelukkende bestillingsydelserne, der bliver berørt. Be-

stilling af mødeforplejning og indkvartering kører fortsat som hidtil, og er dermed ikke omfattet af prioriteringen.

På grund af et merforbrug på bestillingsydelser vil FES i resten af 2019 prioritere denne type bestillinger. Du skal fortsat bestille opgaver, som du plejer via serviceportalen mitFES eller ved at ringe til FES servicecenter. Når opgaven er oprettet, foretager FES en prioritering af din opgave. Nogle opgaver løses altid, for eksempel

driftskritiske opgaver. Nogle vurderes fra gang til gang og andre udføres ikke i 2019. Nedenfor kan du se en liste over, hvordan FES som udgangspunkt prioriterer inden for de områder i kontrakten, der er berørte.

Prioriteringen af bestillingsydelser sker for at sikre, at der i resten af 2019 er penge til de ufravigelige opgaver, som støtter det operative virke og uddannelse. Et eksempel kan være de praktiske ting, der skal være til stede for, at missionsforbereden-

de uddannelse kan gennemføres; det kan være bestilling af ekstra skydeskrivere eller whiteboards til undervisning. Det kan også være vinduespudsning i kontroltårne på flyvestationer eller slamsugning af skibe.

Læs mere om tiltaget på Koncernfælles Intranet under Nyheder, hvor du også finder et link til prioriteringslisten - som også kan ses herunder. ■

PRIORITERINGSLISTE

FOR YDELSER I FACILITY MANAGEMENT-AFTALEN

Her kan du for hver af kontraktens berørte områder se, hvordan hvilke ydelser som udgangspunkt prioriteres. Bemærk denne liste revurderes løbende, samt at denne liste ikke er udtømmende. Desuden kan der til en hver tid afviges fra nævnte prioriteter, hvis situationen byder det nødvendigt.

Skyde- og Øvelsesområder

Prioriteres

Skydebaneanlæg - Garnisonsnære (tilsyn, drift og vedligehold)

Skyde- og øvelsesområde (Fast årlig omkostning)

Drift af skivedepoter

Skydesikkerhed

Udlån af pansrede maskiner inkl. fører og transport

Øvelsespladser BRS

Reparation af Anders And bil BRS

Drift af tekniske installationer (Opfyldning af gasopslag, flaskeglas hhv. faste tanke) BRS

Genetablering af gennemlysninger i hhv. træ, mursten og beton BRS

Rengøring, svejsning og støbning af gennemlysningsrammer BRS

Vurderes fra sag til sag

Ekstra timer til skyde- og øvelseshænder

Nedprioriteres

Maskinstøtte samt natur- og terrænpleje
Fjernelse af graffiti BRS

Rengøring

Prioriteres

Almen rengøring og beplantning

Hotelrengøring
Rengøring i forbindelse med fast indkvartering

Vask af vinduer i tårn - flyvestation og hovedvægter

Rengøring ved skift mellem værnepligtighold

Nedprioriteres

Vinduespolering, timer til ekstra rengøring, gardinvask, persienner, højderengøring og lignende

Håndværkerrengøring

Vedligehold af tæpper og gulve

Rengøring, der ikke er omfattet af FES' ansvarsområde

Rengøring af værksteder, hangarer, kemiske laboratorier mm.

Håndværkerrengøring udføres af den hyrede leverandør

Arealpleje

Prioriteres

Græsslåning og pleje af beplantning

Fast snerydning og glatførebekæmpelse

Fejning af civile veje efter jord fra bæltekøretøjer
Assistere brand og redning i flyfelter med forefaldende opgaver

Bekæmpelse af invasive arter

Vurderes fra sag til sag

Timer til ekstra snerydning og glatførebekæmpelse

Afhøvling og opretning af rabatter:
Kun hvis der er et operativt behov

Nedprioriteres
Ekstra timer til arealpleje

Fejning af faste belægninger + overkørsler

Affald

Prioriteres
Almindelig affaldshåndtering

Mobil sikkerhedsmakulering

Slamsugning

Vurderes fra sag til sag

Opstilling af containere, mobile toiletter mm. i forbindelse med arrangementer

Intern Service

Prioriteres

Nøglehåndtering, posthåndtering, opfyldning af printerpapir, oprettelse af og udlevering af wifi-koder, udlevering af kortmateriale, opbevaring af møbler, håndtering af glemte effekter, kontrol af it/av-udstyr, håndtering af havemøbler

Vurderes fra sag til sag

Borde/stole opsætning og nedtagning, opsætning nedtagning af telte mv.

Bygningsvedligehold

Vurderes fra sag til sag
(listen står i prioriteret rækkefølge)

Flyfelt

Klimaskærm (tag, facade og terrændæk)

Skydebane

Rådkader

Perimeterhegn

Trafikale belægninger

Kosmetiske skader

Tekniske installationer

Prioriteres

Reparationer af fly-/farvandsikkerhedsmæssige installationer

Køl/ventilation til serverrum

Udgifter til nødvendige reparationer i forbindelse med lovpligtige eftersyn.

Adgangskontrol

Uninterruptible Power Supply (UPS) installationer

Generatorinstallationer - reparation

Alarmanlæg

Pumper

Porte

Stoppede WC'er og afløb

Utætte rør/anlæg

Fryse- og kølerum

Affugter

Basale bygningsfunktioner

"PETER WILLEMOES" OG "ABSALON" TIL ARKTIS

En fregat og et støtteskib skal i sommerhalvåret være med til at varetage kongerigets nationale opgaver i Arktis.

AF LARS BØGH VINTHØR OG STEFFEN FOG / FKO

RIGSFÆLLESSKABET Fra begyndelsen af juni og frem til november i år vil færingerne og grønlanderne møde større skibe fra det danske forsvar end de sædvanlige inspektionsskibe og -fartøjer. I denne periode indsætter Forsvaret fregatten "Peter Willemoes" og det fleksible støtteskib "Absalon" i Rigsfællesskabets nordligere egne.

Ifølge chefen for Arktisk Kommando, generalmajor Kim Jesper Jørgensen, viser indsættelsen, at Rigsfællesskabet tages seriøst, og den er samtidig et signal over for de allierede lande og arktiske nationer om, at Danmark har viljen og evnen til at hævde suveræniteten i Rigsfællesskabet til søs samt forstærke indsatsen i Arktis efter behov.

"Og så er det en ny og fantastisk kapacitet til for eksempel overvågning og luftforsvar, der nu kommer til rådighed for Arktisk Kommando," tilføjer Kim Jesper Jørgensen.

Til daglig passer inspektionsfartøjerne af "Knud

Rasmussen"-klassen og inspektionsskibene af "Thetis"-klassen opgaverne i Arktis. Med forstærkning i stævnen kan disse skibe klare is på en meters tykkelse, og besætningerne har stor erfaring med at navigere i de krævende grønlandske farvande og for eksempel udføre fiskeriinspektion. Støtteskibet "Absalon" og fregatten "Peter Willemoes" har ingen erfaring heri, men alligevel giver det mening at øve sig i en tilbagevendende tilstedeværelse. Når temperaturerne i verden stiger, og den internationale interesse for Arktis gør det samme, skal Søværnet være forberedt på at sejle med de største krigsskibe i Arktis.

Og at være forberedt handler i høj grad om praktisk erfaring, mener man på fregatten "Peter Willemoes", hvor navigationsofficeren, næstkommanderenden og chefen har taget turen fra Narsarsuaq til Nuuk på inspektionsskibet "Hvidbjørnen" for at suge viden til sig om, hvordan man sejler et krigsskib i for eksempel grønlandske farvande.

"Hvidbjørnens" vagtchefer er eksperter, de har specielle må-

der at navigere på, mens vi er uden erfaring i dette geografiske område," fortæller premierløjtnant Filip, der på den smukke rejse ud gennem Eriksfjord lærer mange facetter af de erfarne grønlandssejlere.

Isfjelde fra bræerne er høje og hvide og nemme at få øje på i dagslys, men den farligste is er ikke umiddelbart synlig. Og det er chef på "Peter Willemoes", kommandørkaptajn Kim Nybo Skjødt, ganske klar over. "Vi skal holde øjne og ører mere åbne, for isskisserne (betegnelse for særligt tyk isflage, red.) kan være farlige. Der skal mere bemanning på broen til udikig. Og is er ikke bare is. Om natten er det en god idé med isprojektører, og alligevel kan det være svært at få øje på den farlige 'sort is'. Det kan en fregat ikke tåle at ramme."

Sort is er hård og kompakt is, der i tusinde år har været udsat for et massivt tryk fra indlandsisen. Det er tungt og ligger i overfladen.

Samtidig er fregatten og inspektionsskibet udfordret af, at havbunden består af klip-

per, og af, at man ikke helt kender dybden og derfor må ty til andres erfaringer og sejlruiter. Selv de tekniske hjælpemidler skal tilpasses.

"Vores instrumenter skal være indstillet på bestemte måder, og så er der store havområder, der er dårligt opmålt. Her sejler man oven i de samme ruter, som de altid har gjort, så de ikke sejler på grund," fortæller navigationsofficer Filip.

"Vi får overleveret gamle søkort med kendte ruter, hvor Søværnets skibe har sejlet før, så vi ikke støder på noget uventet," tilføjer Kim Nybo Skjødt, der ser frem til først at anløbe Færøerne i første halvdel af juni og derefter krydse Danmarksstrædet.

På fregattens første del af den arktiske indsættelse bliver der passet godt på skibet. På Grønlands østkyst venter "Hvidbjørnen" og sejler sammen med "Peter Willemoes" rundt om Kap Farvel, og siden overtages følgeskabet af både "Knud Rasmussen" og "Lauge Koch". ■

Chef på "Peter Willemoes", kommandørkaptajn Kim Nybo Skjødt. Foto: Steffen Fog.

FAKTA

Støtteskib og fregat skiftes til at være i Arktis over fire perioder frem til november. Fregatten "Peter Willemoes" indleder med at sejle til Færøerne i begyndelsen af juni. "Peter Willemoes" kommer forventeligt til at være i Nuuk på nationaldagen til fejring af 10-året for Grønlands selvstyre den 21. juni.

Forsvarets indsættelse af fregat i 2019 er led i at understøtte Arktisk Kommandos opgaveløsning som besluttet af Folketinget efter AGFOA-rapporten.

Indsættelsen af støtteskibet "Absalon" erstatter delvist et inspektionsskib, da "Thetis" i hele 2019 indgår i NATO's stående minerydningsflådestyrke (SNMCMG1).

Fregatten og det fleksible støtteskib har med tilstedeværelsen og en maritim helikopter om bord kapacitet til at deltage i eftersøgnings- og redningsoperationer (Search and Rescue (SAR)) og kan bidrage til Arktisk Kommandos generelle støtte til lokalsamfundene. Skibene vil ikke udføre fiskeriinspektion.

DU BEHØVER KUN AT RINGE TIL ET STED

Uanset om din tjenestebil er punkteret, du er nysgerrig på din nevøs session, eller der er kommet en fugl i din flymotor, skal du med den nye struktur efter forsvarsforliget kun ringe til Forsvarets Operationscenter.

TEKST OG FOTO: HENRIK KASTENSKOV / FKO

FORLIG Da en F-16 på vej hjem fra afvisning af et russisk fly i midten af april får en fugl i motoren over Bornholm og rutinemæssigt sikkerhedslander i Rønne Lufthavn, sker der flere ting. Fighter Wing Skrydstrup kontakter National Air Operations Center (NAOC), der igen kontakter Forsvarets Operationscenter. Herfra bliver de nødvendige enheder i først politiet og dernæst Hjemmeværnet kontakttet for at sikre og bevogte flyet og dets våbensystemer i de efterfølgende dage. Forsvarets Operationscenter koordinerer indsatsen frem til, at flyet godt ti dage senere, efter endt reparation, slipper startbanen i Rønne og flyver hjem.

Med den nye struktur i forlængelse af forliget er Forsvarets Operationscenter blevet

sikret større faglighed i beslutningerne og en klar kommandovej, når en krise opstår. Før i tiden havde man tre uafhængige værn, der hver især passede deres egen butik. Man havde et situationsscenter i Karup, der blev spejlet i København. Den nye struktur har gjort kommunikationsvejene kortere og mere direkte, og ifølge seniorsergent René, så virker det:

"Den nye struktur er bedre end den gamle, ingen tvivl om det. Det interne flow i informationerne og samarbejdet værnene imellem er blevet rigtig tæt."

Kilden til kontakt

Ifølge major Kent Gjedsø, chef for Forsvarets Operationscenter, er uheldet over Bornholm et godt eksempel på, at tingene fungerer, som de skal i den nye struktur, som Forsvarets Operationscenter har opereret under siden 1. januar 2019.

Der var en 'særlig hændelse', Forsvarets Operationscenter fungerede som den eneste kilde til kontakt (Single Point of Contact), løsningen blev iværksat i samarbejde med relevante kompetencer, og forvirringen var efterfølgende minimal.

"Det er Forsvarets Operationscenters opgave til hver en tid at koordinere indsatsen i forhold til de opgaver, der dukker op. Vi skal ikke indsamle oplysningerne – dem skal vi have fra de involverede parter. På den baggrund samler vi et team til at løse opgaven, og dernæst er det vores opgave at informere alle involverede parter. Fra værneover de regionale myndigheder til privatpersoner og slægtninge. Ind ad fordøren, ud af fordøren," fortæller Kent Gjedsø.

Den gamle, lidt strammere struktur, havde sine fordele, men den nye – med et tætte-

re samarbejde med de enkelte værn – sikrer en større faglighed og ekspertise tættere på soldaten. Samtidig får Forsvaret den maksimale effekt ud af ressourcerne. Derudover har den nye struktur den fordel, at al logning af hændelser er samlet ét sted, hvis der for eftertiden skulle komme ønsker om information i en given sag.

I alle krisesituationer bliver staben sammensat efter behovet tæt på de direkte involverede og udgør således soldatens sikkerhedsnet i det daglige, alt imens værnene stadig har det taktiske ansvar. Eller som vagthavende chefsrgent René formulerer det:

"Vi tager os af alt fra autohjælp til 'full scale'-krig. Du skal bare ringe hertil." ■

Og telefonnummeret?
Det er +45 728 123 00

FORSVARETS OPERATIONS-CENTER

Bemandet hver dag, hele døgnet, året rundt.

Bemandingen består af en vagthavende chefsrgent samt en vagthavende officer (VO); derudover er der en vagtchef på tilkald, ligesom værnsvagter – fagspecialister i de enkelte værn – og andre relevante ressourcepersoner, eksempelvis fra det civile, kan tilkaldes som rådgivere i konkrete situationer.

I tilfælde af kriser sammensættes der krisestabe.

Et typisk forløb vil se sådan ud:

En særlig hændelse opstår (for eksempel hvis en ansat kommer til skade eller dør i tjeneste nationalt som internationalt).

Forsvarets Operationscenter kontaktes.

Afhængigt af situationen kan Krisestaben indkaldes med støtte fra værnsvagterne.

Opgavens omfang fastslås, og løsning iværksættes.

Kommunikationen er sideløbende i gang med information af Forsvarets øverste ledelse og involverede ministerier.

Siden 2016 har danske militærpolitisoldater afholdt kurser for ukrainske soldater på Military Law and Order Service i Lviv. Det seneste hold var af sted i marts, hvor dette billede blev taget. Foto: Militærpolitiet.

EN LEKTION I INITIATIV PÅ UKRAINSK

Danske militærpolitisoldater har været i Ukraine for at træne soldater i blandt andet rekognoscering, trafikikkerhed og eskorte. Det sker som hjælp til, at ukrainerne kan opbygge en militærpolitikapacitet inspireret af NATO.

AF EMMA KIRKETERP / FKO

UKRAINE Gruppen af ukrainske soldater har sat yngstemand til at give befaling inden den afsluttende øvelse. Et lidt usædvanligt valg, tænker militærpolitiosoldaten Lars, men afventer ikke desto mindre resultatet af sin undervisning.

"Han havde ikke prøvet det før, og han var rystende nervøs," fortæller kaptajn Lars.

Episoden fandt sted i 2018, da Lars var i Ukraine første gang. I marts 2019 var han tilbage på Military Law and Order Service (MLOS) i Lviv i det vestlige Ukraine for at træne ukrainske soldater. Det har danske militærpolitiosoldater gjort siden 2016.

"Vi støtter et såkaldt transitionskursus, fordi ukrainerne ikke som sådan har en militærpolitikapacitet, som vi kender det i NATO og Danmark," forklarer major Kristian, der er stabchef i Militærpolitiet. Han har tre gange været i Ukraine for at undervise på kurset.

Fokus på initiativ og tillid

Danskerne underviser blandt andet i ruterekognoscering, eskortekørsel, trafikikkerhed. Men et af de væsentligste punkter, som gennemsyrrer danskernes træning er såkaldt *mission command*.

"I NATO lægger vi vægt på, at man har tillid til, at soldaterne løser opgaven. En af hjørnestenene i det er, at man giver en opgave med et formål og en hensigt, så fører og underførere selv kan afgøre, hvordan opgaven løses bedst muligt i den givne kontekst," forklarer Lars.

Ud over tillid til soldaterne kræver det i høj grad også,

at soldaterne selv udviser initiativ i stedet for passivt at følge en ordre. Aktivt engagement er også noget, som både Lars og Kristian forsøger at få ukrainerne til at udvise under træningen.

"Jeg bruger meget tid i begyndelsen på at fortælle dem, hvordan jeg vil have undervisningen til at forløbe. At jeg gerne vil have, at de byder ind og deltager aktivt. Det er nemt at sige, men jeg bruger den pinlige tavshed til at få dem til at tale. Det er lidt akavet i starten, for de er mest vant til at recitere. De skriver notater og så gentager de det, der er blevet sagt," fortæller Lars.

"Vi beder dem om at være kritiske i forhold til det, vi underviser dem i. I stedet for bare at tage imod efter tankpasser-metoden, hvor man hælder på dem," tilføjer stabchefen Kristian.

Ærmemærke for ekstra indsats

Og den unge, nervøse ukrainer fik læst sin befaling op.

"Han havde ikke sagt noget hele ugen og gav sin befaling, selv om han var meget presset," siger Lars.

Lars og kollegaerne havde dagen efter øvelsen skrabet tre lyseblå velcromærker sammen med Militærpolitiets velkendte logo på: de to krydsede pistoler. Ét af dem fik den unge ukrainer.

"De hujede og klappede helt vildt. De syntes, det var fantastisk, at han fik noget anerkendelse som yngstemand. I Ukraine oplever jeg ofte en formel magtdistance på grund af hierarkiet. Men det at han kom op og fik et håndtryk, et klap på skulderen og en lille ting, det, håber jeg, gjorde indtryk på dem. Deres reaktion gjorde i hvert fald indtryk på mig," siger Lars. ■

Ukrainian Land Forces Academy, Lviv

Kadetter med NATO-forståelse og engelskundskaber

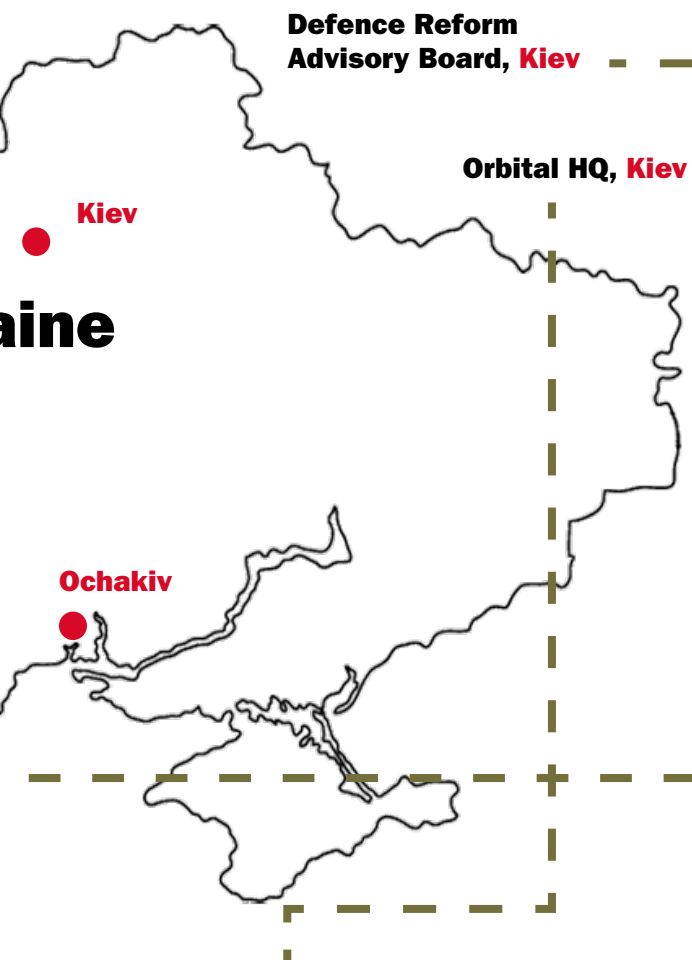
I en stor, gul bygning i Lviv ligger Ukrainian Land Forces Academy (LFA). Her holder oberstløjtnant Jens til. LFA er den ukrainske pendant til Hærens Officersskole, og her uddannes cirka 4.000 kadetter årligt.

Jens rådgiver skoleledelsen på LFA. Blandt andet arbejder han på at integrere et NATO-modul i skolens etårige og firårige officersuddannelse, så kadetterne forstår NATO-procedurer og får bedre muligheder for et fremtidigt samarbejde med NATO.

"Ukrainerne har også bedt om støtte til deres sprogundervisning. Så jeg foreslog, at de indledningsvist holdt filmaftener med engelsksprogede film," siger Jens, der også rådgiver ukrainerne om etableringen af et kursus for infanterister i, hvordan de takler improviserede sprængladninger. "Det er ukrainerne, der skal lave arbejdet og lære af processen. Ændringerne er ikke noget, der kommer natten over," konstaterer Jens, der dog fornemmer en stærk vilje hos ukrainerne til at lære.

"De spørger tit, hvordan NATO gør det. Men det kan vi jo ikke svare på. Jeg kan svare på, hvordan Danmark gør det. En canadier kan svare på, hvordan Canada gør det. Der er jo ikke nogen lande, der gør det ens, men vi matcher alle sammen inden for rammerne af NATO," siger Jens og tilføjer:

"Det væsentlige er, at ukrainerne skal udvikle deres eget system inden for rammerne af NATO. Det betyder jo ikke, at ukrainerne gør det forkert, de skal bare lære at gøre det inden for rammen af NATO. Det kan godt være, vi siger, at det er en reformproces. Men de skal passe på ikke at smide det væk, der er rigtig godt, fordi NATO kan altså også lære noget af ukrainerne."

FLERE DANSKE INDSATSER STØTTER DET UKRAINSKE FORSVAR

I 2019 har Forsvaret udsendt rådgivere og stabsofficerer i nye funktioner i Ukraine. Det sker som en del af stabiliseringsindsatsen i Ukraine, der i disse år arbejder for at reformere landets forsvar og samtidig opnå interoperabilitet med NATO-lande.

Skræddersyede træningskurser til ukrainske soldater

I det pulserende Kiev har major Søren sin daglige gang som den danske stabsofficer i hovedkvarteret for den britiske træningsmission Operation Orbital. Han fungerer som Orbitals forbindelsesofficer til Danmark og arbejder i den sektion, som står for planlægningen af træningsteamene. Søren's opgave er at skræddersy træningsmissionens kurser til ukrainernes behov. Det bliver baseret på rapporter fra konfliktområdet i øst samt i koordination med det ukrainske forsvar, så træningen øger soldaternes og hærens modstanddygtighed i kamphandlingerne. Samtidig med at ukrainerne lærer at omstille deres sovjetisk-baserede metoder og doktriner til NATO's. En stor del af de soldater, som modtager træning af danske og britiske soldater, har været ved frontlinjen i flere måneder og vender også typisk tilbage dertil, når kurserne er slut.

"Det er særligt dem med lavere rang, der har en lyst og en vilje til at ændre ting, for det kan i den sidste ende betyde forskellen mellem liv og død for dem," siger Søren.

Det danske forsvar har to gange sendt instruktører til Ukraine for at træne soldater – senest i maj. Her underviste ingeniørsoldater blandt andet i forhold over for miner og improviserede sprængladninger, og da danskerne havde lavet en handlebane, returnerede ukrainerne med at lave én baseret på deres erfaringer fra fronten.

"Jeg oplever, at der sker læring på begge sider, når vi har danske instruktører ude," siger Søren. For ham er det et mål i sig selv, når Forsvaret sender soldater af sted til Orbitals træningsmission. "Mit mål er at identificere, hvor instruktørerne og specialerne kan lære noget, og derigennem tilbyde vores hjælp. På den måde kan vi danne et grundlag for et godt samarbejde mellem Danmark, Storbritannien og Ukraine."

Flerstjernet rådgivning til Ukraines forsvarsminister

Oberstløjtnant Kenneth holder til i Kiev. Her arbejder han som stabsofficer og daglig leder af sekretariatet i Defence Reform Advisory Board (DRAB).

"DRAB'en består af seks individer, som den ukrainske forsvarsminister har bedt om hjælp til at reformere forsvar. Jeg sidder i støttestrukturen som edderkoppen i et spind," forklarer Kenneth. DRAB'en er et rådgivningsorgan – eller et ekspertpanel – der aktuelt består af seks højtstående militære rådgivere, typisk nyligt pensionerede tre- eller firestjernede generaler, fra Canada, Litauen, Polen, Tyskland, Storbritannien og USA. Ekspertpanelet har eksisteret siden 2016, og rådgiverne mødes med ministeren minimum fire gange om året.

"Når seniormedlemmerne ikke er i Ukraine, er vores arbejde at have hånd i hanke med, at rådene bliver fulgt af ukrainerne," siger Kenneth, der også fungerer som panelets talerør under møder med internationale parter og videreformidler råd om eksempelvis NATO.

"På den seneste samling overleverede DRAB'en en rapport om, hvordan samarbejdet mellem det ukrainske forsvarsministerium og generalstaben bør være i fremtiden, og hvordan generalstaben skal omorganiseres, så den er organiseret efter NATO-principper. Ministeren har lavet et direktiv baseret på den rapport," forklarer Kenneth. "Hvis vi virkelig skal lave dyb kulturforandring i det ukrainske forsvar, bør vi lægge vores fokus højt i det ukrainske forsvar," siger Kenneth, som forklarer, at DRAB'en altså ikke udfører rådene. Det er til gengæld op til ukrainerne. Lige nu afventer Kenneth, hvad præsidentvalgets udfald og en eventuel ny forsvarsminister har af indflydelse på reformen af forsvar.

Bøtten vendt på hovedet for ukrainske specialoperationsstyrker

Siden begyndelsen af 2019 har frømanden Columbus rejst til Ochakiv ved Sortehavet for at rådgive chefen og staben i 73. Maritime Special Purpose Centre (MSPC), som er de maritime specialstyrker i Ukraine og svarer til det danske Frømandskorps.

"Vi har arbejdet på at udvikle en krigsorganisation, altså et forslag til, hvordan organisationen skal være, hvis den skal deployeres i NATO-regi. Forslaget er lige nu lagt op til den ukrainske specialoperationskommando til godkendelse," forklarer Columbus og tilføjer, at ukrainerne skal vænnes til at tage mere initiativ på de lavere niveauer i organisationen.

"Lige nu er enheden meget top-down-drevet, og vi skal vende det på hovedet. I NATO's specialoperationer er det som regel enheden selv, der foreslår operationerne op gennem kommandos hierarki, og ikke den anden vej."

Da Rusland annekterede Krim-halvøen i foråret 2014, beslaglagde russerne også en stor del af den ukrainske flådestyrke. Derfor arbejder Ukraine i disse år også på at genopbygge deres søværn og maritime specialoperationsstyrker. "Jeg oplever generelt, at Ukraines specialoperationsstyrker er væsentligt foran de øvrige værn, når det kommer til NATO-interoperabilitet, men NATO's specialoperationsstyrker har også lagt en stor indsats for at nå dertil," siger Columbus. Det er netop målet for 73. MSPC – som med de øvrige grene af det ukrainske forsvar – at være i stand til at indgå på lige fod i missioner med NATO-styrker. Under hele opbygningen har 73. MSPC kontinuerligt omkring en tredjedel af sine styrker indsat i kampoperationer ved fronten i Østukraine, hvor der siden 2014 har været væbnet konflikt mellem regeringsstyrker og prorusiske separatister.

Forsvaret har også udsendt en militærrådgiver til National Defence University Kiev, som kan sammenlignes med Forsvarsakademiet.

ARKTISKE LANDE ØVER SØREDNING SAMMEN

Øget aktivitet i Arktis øger risikoen for søredning. På søredningsøvelsen Polaris i begyndelsen af april øvede otte arktiske lande redning på havet. Danmark har stået for planlægningen af øvelsen og deltog desuden med et Challenger-eftersøgningsfly.

TEKST OG FOTO: STEFFEN FOG / FKO

POLARIS Et krydstogtskib bryder i brand i Den Botniske Bugt ud for Finland, og 30 passagerer meldes savnet – flere ligger i havet. Katastrofen er så stor, at Finland må bede nabolandene om hjælp til søredningen.

Det var scenariet, da Danmark sammen med syv andre arktiske lande i starten af april øvede søredning i Den Botniske Bugt ud for Turku i Finland med deltagelse af seks skibe, tre helikoptere og to fastvingefly.

Øget aktivitet i Arktis øger behovet for, at nabolandene kan træde til ved store katastrofer på havet i de ofte meget øde egne.

”Der er ikke *search and rescue*-enheder (SAR) nok til, at vi i Grønland, eller som her finnerne, alene kan løfte en stor opgave, som at redde en masse mennesker fra et krydstogtskib, sådan som det er opgaven i dette øvelsesscenario,” siger KAL, der er fartøjschef på det danske Challenger-eftersøgningsfly, som deltager i øvelsen.

”Vi så i slutningen af marts med det norske krydstogtskib Viking Sky, at det kan tage timer at evakuere, selv når skibet ligger få sømil fra land. Hvis sådan noget sker et mere øde sted, som Grønland, så er vi kraftigt udfordrede. Så jo flere vi er til at løfte i flok, jo bedre. Derfor giver det god mening, at vi øver os i at samarbejde de arktiske lande imellem og hjælpe hinanden ved store katastrofer på havet,” tilføjer KAL.

Arctic Coast Guard Forum

”Det giver rigtig god mening, at vi øver os sammen de arktiske lande imellem. Aktiviteten og interessen for Arktis er stadig stigende, og det giver øget risiko for søredning. For eksempel er der gennem årene kommet flere og flere krydstogtskibe, der besøger Arktis,” siger orlogskaptajn Michael Hjorth, der er chef for Arktisk Kommandos operationscenter, og som har været formand for den arbejdsgruppe, der har planlagt øvelsen og de scenarier og opgav

er, som de forskellige landes redningstjenester skal samarbejde om at løse. Øvelsen sker i regi af Arctic Coast Guard Forum, som netop er nedsat for at øge samarbejdet omkring søredning i de arktiske egne. Øvelsen er i høj grad en samarbejdsøvelse, som gør, at besætningerne på de forskellige landes skibe og fly samt redningscentraler lærer om hinandens kapaciteter og kompetencer, kulturer og procedurer.

Challenger-fly deltog

Danmark deltog i øvelsen Polaris med et Challenger-eftersøgningsfly. Flyet er udstyret med forskelligt udstyr, som kan lokalisere nødstedte på havet. For eksempel har flyet en radar og et varmesøgende kamera. Flyet kan også nedkaste redningsflåder til nødstedte.

”Styrken ved Challenger-flyet er, at det er hurtigt, det vil sige, at vi kan være hurtigt fremme på katastrofestedet og sende billeder hjem. Dertil har vi en radar, som kan lokalisere skibe og nødstedte i vandet,” siger KAL. ■

Båd med migranter på vej over Middelhavet.
Arkivfoto: Air Transport Wing Aalborg

FAKTA

MATERIELT BIDRAG I 2019

Patruljebåde:

To patruljebåde; Storebro SRC90E

Fly:

Flyvevåbnets Challenger-fly
Flyverhjemmeværnets Defender-fly

Køretøj:

Overvågningskøretøjet UNIMOG 4000 med termisk udstyr

PLANLAGT BIDRAG I 2020:

Regeringen har besluttet, at Forsvaret i 2020 skal tilbyde FRONTEX følgende:

Et Challenger-overvågningsfly i cirka 30 dage (begyndelsen af 2020)

En Fennec-overvågningshelikopter i cirka 90 dage (fra august til oktober 2020)

Et køretøj med termisk udstyr i cirka 180 dage (første halvår af 2020)

En forlængelse af patruljebådsbidraget (Coastal Patrol Boat) frem til begyndelsen af 2021.

STATUS PÅ FORSVARETS STØTTE TIL EU'S GRÆNSE- OG KYSTVAGT

Forsvaret bidrager til Frontex, EU's grænse- og kystvagt-agentur. Bidraget omfatter både patruljebåde, et køretøj, fly og medarbejdere, der scanner fingeraftryk. Bidraget bliver sendt til Middelhavet, hvor immigranter og kriminelle bruger søvejen ind i EU.

AF KRISTIAN V. BRØNDUM / FKO

FRONTEX

Hvis migranter, flygtninge eller kriminelle forsøger at komme ind i EU ad søvejen mellem Tyrkiet og Grækenland, kan de nu blive mødt af to danske patruljebåde. Bådene er Forsvarets seneste bidrag til EU's grænse- og kystvagt-agentur, Frontex, som overvåger EU's ydre grænser. Ud over overvågningsudstyr har bådene også danske politibetjente om bord.

Frontex handler om grænsekontrol og er dermed en politiop-

gave. I Danmark løser politiet og Forsvaret i samarbejde opgaven med at overvåge og kontrollere Danmarks grænser. Det samme sker i regi af Frontex. Da Forsvaret har kapaciteter som for eksempel helikoptere, patruljebåde og fly, er det naturligt, at en stor del af Danmarks bidrag til Frontex kommer fra Forsvaret.

De danske flag findes ikke kun på hurtige både i det varme Middelhav. Forsvarets bidrag omfatter også et overvågningskøretøj med termisk radar, en såkaldt UNIMOG 4000, som er placeret på den

græske ø Kos. Samme sted som de to patruljebåde holder til. På det græske fastland sidder også Forsvarets medarbejdere, der i samarbejde med andre EU-nationer scanner og indsamler fingeraftryk på flygtninge og migranter.

I perioder vil Forsvarets støtte i Middelhavet også omfatte fly, der kan danne et overblik fra luften. I 2015, 2017, 2018 og 2019 har Flyvevåbnets Challenger-fly og -personel været udsendt til Sicilien og Kreta, og i august bliver Flyverhjemmeværnets Defender-fly sendt

til Malaga i Spanien i en periode på 30 dage. Ud over overvågning kan begge fly støtte i søredninger, hvis det bliver nødvendigt.

Større pres i fremtiden

Ved EU's ydre grænser har der i de senere år været en stor stigning i antallet af migranter og flygtninge, der ønsker at rejse ind i EU. I 2018 oplyser Frontex at have registreret 56.561 illegale overgange i det østlige Middelhav, hvilket er 34 procent flere, end der blev registreret samme sted i 2017. Dette skyldes hovedsageligt en stigning

i overgangen fra Tyrkiet til Grækenland, da afstanden mellem de to lande er relativt kort flere steder.

Det er i dette område, at Forsvarets bidrag på den græske ø Kos skal støtte Frontex.

Regeringen har besluttet at udvide Danmarks bidrag til også at omfatte 2020. Her vil danskere være udsendt til Spanien, Italien og Grækenland, og Forsvaret forventes at udvide rækken af bidrag til også at omfatte Flyvevåbnets Fennec-helikopter. ■

De nyindkøbte patruljefartøjer indsættes blandt andet i rammen af Frontex-missionen til overvågning af Europas ydre grænser. Foto: Ole Friis.

FAKTA

Handlen omfatter følgende fartøjer:

"Vikar", "Stella Polaris", "Frigg", "Jupiter" og "Rigel".

Specifikationer:

Effekt: 500 HK

Hastighed: 25 knob

Længde: 13,9 meter

Bredde (bredeste sted): 4,6 meter

Dybgang: 1,34 meter

Displacement: 17,6 ton

SØVÆRNET OG MARINEHJEMMEVÆRNET FÅR FEM PATRULJEFARTØJER

I slutningen af marts underskrev Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse en kontrakt om køb af fem patruljefartøjer.

AF CAMILLA ADAMS / FMI

PATRULJEFARTØJER

Der er tale om fem mindre, hurtigtgående fartøjer, som lige nu hedder "Vikar", "Stella Polaris", "Frigg", "Jupiter" og "Rigel", der tidligere har været anvendt som lodsartøjer. Efter en mindre ombygningsopgave, hvor fartøjerne blandt andet skal synes, males, klargøres til let bevæbning og i det hele taget opgraderes, vil de være klar til deres fremtidige anvendelse.

"Fartøjernes alsidighed, størrelse og manøverdygtighed gør dem umiddelbart velegnede til operationer på såvel åbent hav som i kystnære miljøer nationalt som internationalt. Jeg er glad for, at det er lyk-

kedes os at imødekomme Søværnets og Marinehjemmeværnets krav så hurtigt, som det er tilfældet. Nu ser jeg frem til at få efterteret og ombygget fartøjerne, så vi kan få dem overdraget, og de kan komme ud og gøre gavn," siger kommandørkaptajn Stig Kastberg fra Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI).

De to fartøjer, der tilgår Søværnet, planlægges efter en missionsforberedende modifikation indsat i rammen af Frontex-missionen til overvågning af Europas ydre grænser. I samarbejde med dansk politi og lokale myndigheder vil bidraget skulle gennemføre patruljering, rekognoscering og overvågning samt forfølgelse og standning af fartøjer mistænkt for lovovertræ-

delse – herunder menneskesmugling.

Anskaffelsen af fartøjerne til Marinehjemmeværnet sker som led i det pilotprojekt, der vedrører mindre, hurtigtgående skibe, der blev vedtaget med forsvarsforliget 2018-2023, og i Marinehjemmeværnet ser man frem til at modtage tre af fartøjerne:

"Vi glæder os i den grad over, at Marinehjemmeværnets frivillige snart kan tage de nye fartøjer i brug, så vi kan gøre os praktiske erfaringer med en fartøjstype, der er mindre, men hurtigere end de fartøjer, vi har i dag. Halvdelen af Marinehjemmeværnets 30 fartøjer har nemlig en alder, der gør, at de står over for udfasning inden for de kommende år. Det er derfor interessant at opnå erfaring med, om en så-

dan fartøjstype kan anvendes til at løse de militære og beredskabsmæssige opgaver i fremtidens marinehjemmeværnsflåde," siger chefen for Marinehjemmeværnet, kommandør Henrik Holck Rasmussen.

FMI købte i marts i år de fem patruljefartøjer fra det statslige lodseri DanPilot.

Det er hensigten at udbyde opgaven om modifikation af fartøjerne i regi af FMI's "Kategori-program for Skibsvedligeholdelse" for fartøjer under 100 ton, hvor blandt andet en række danske værfter er prækvalificerede.

Handlen er gennemført som en såkaldt government to government-aftale mellem Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse og DanPilot, som er en myndighed under Erhvervsministeriet. ■

HER ER DE NYE FRAGMENTATIONS- BRILLER

Der bliver i første omgang anskaffet fem forskellige modeller af den type, man kan kalde almindelig fragmentationsbrille. De fem modeller er tre forskellige modeller, hvoraf den ene fås i tre bredder. Det er følgende modeller:

AF CAMILLA ADAMS / FMI

INDKØB

Der er nye fragmentationsbriller på vej til Forsvaret. Der er tale om både fragmentationsbriller og en kørbille (goggle) samt et udvalg af andre modeller til særlige behov, for eksempel en "low profile goggle" og en "arktisk goggle".

Brillerne bliver af mærket Wiley X, hvis briller generelt er blevet rigtig godt evalueret af brugere. Med disse fragmentationsbriller går soldaterne derfor hverken ned på kvalitet eller funktionalitet, og udvalgets omfang fortsætter præcis, som det er i dag.

Der bliver indkøbt modellerne Saber Advanced, Rogue Comm og modellen Vapor i tre forskellige størrelser.

Brillerne bliver alle leveret i farven "tan" og fås med næsestykke, der kan indstilles, og tre forskellige linser/glas (klar, mørk og rust/kontrast). Alle modellerne kan anvendes med en indsats til synskorrektion.

Det er afdelingen Kapacitet Land (KALA) hos Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI), som i samarbejde med Forsvarskommandoen har gennemført et udbud på nye fragmentationsbriller til Forsvaret.

Ud over et bredt udvalg af briller, der kan bruges til mange forskellige ansigtsformer, imødekommes også et ønske om mere funktionelle føringsmidler – eksempelvis tasken til brillen – der kan påføres udrustningen.

Tasken har en god adgang fra toppen og er let betjent – også med handsker på.

Med den nye aftale bliver der adgang til reservedele til brillerne, så brugeren eksempelvis kan få en ny linse/glas eller et næsestykke ved behov og ikke skal kassere hele sættet.

De nye briller forventes leveret ultimo 2019 og vil blive indfaset i takt med, at nuværende lagerbeholdninger opbruges. ■

Wiley X Rogue Comm

Tasken til fragmentationsbriller

Wiley X Vapor

Wiley X Saber Advanced

Tætsluttende fragmentationsbriller/Goggle med elastik bag om hovedet.

NY UDDANNELSE I MILITÆR TEKNOLOGI

Det nye Institut for Militær Teknologi tilbyder i efteråret sit første kursus, som er værnssfælles. Det har til formål at gøre kursisterne i stand til at forstå og behandle teknologiske problemstillinger, som de møder i forbindelse med deres arbejde i Forsvaret.

AF LÆRKE WEENSGAARD / FKO

UDDANNELSE

Til september begynder et helt nyt værnssfælles kursus hos det næsten lige så nye Institut for Militær Teknologi (IMT), der hører hjemme på Forsvarsakademiet. Kurset handler om militær teknologi og skal gøre kursisterne i stand til at håndtere de teknologiske problemstillinger, de kan støde på i deres arbejde.

Teknologiske problemstillinger dækker over mange udfordringer, som kan opstå i alle tre værn for eksempel i forbindelse med anskaffelse af nyt materiel, eksempelvis en ny helim. Kernen i kurset er at lære kursisterne at se, hvordan en given genstand virker i sammenhæng med andre genstande. De skal altså ikke kigge på hjelmen som en isoleret genstand, men se på, hvordan den påvirker soldaten og hans eller hendes øvrige udstyr.

“Det kan være, at hjelmen påvirker et sigtesystem på geværet, som soldaten ikke kan bruge, mens han eller hun ligger ned med hjelmen på. Dermed påvirker hjelmen altså soldatens evne til at virke i kamp. Det er den tankegang, vi vil udvikle hos kursisterne,” forklarer kaptajn Sø-

ren, der er underviser på kurset.

Det er hans erfaring, at det ikke nødvendigvis er en selvfølge at se en genstand som en del af et større system.

“Ingeniører lærer at tænke sådan fra barnsben, men for os, der ikke er ingeniøruddannede, kan det være udfordrende. Hvis man eksempelvis har et gevær, er det klart, at det skal bruges til at skyde med, men man tænker det ikke nødvendigvis ind i et større sammenhæng,” siger Søren.

Den tankegang kan være meget relevant ved anskaffelse af nyt materiel, fordi det kan give en bedre vurdering af noget materiels fordele og ulemper. Derfor er kurset primært målrettet officerer og sagsbehandlere, der enten er i berøring med anskaffelse af nyt materiel eller den efterfølgende uddannelse på det. Det kan eksempelvis være officerer, der sidder i Forsvarsministeriets styrelser eller Forsvarets kommandoer. Kurset er dog også åbent for andre officerer eller civile med relevant baggrund, der har interesse for området.

Fleksibilitet for kursisterne

Kurset vil strække sig over tre måneder og blive afsluttet med en skriftlig prøve, der bedøm-

mes med en karakter og en skriftlig vurdering. Kurset vil bestå af tre moduler, hvor hvert modul varer to dage.

Kurset giver ikke ECTS-point, men arbejdsbelastningen svarer til fem ECTS-point. Det betyder, at kursisterne skal forvente at bruge cirka 137 timer på kurset.

Det første modul er en introduktion med obligatorisk tilstedeværelse. Det er frivilligt at deltage ved de to sidste moduler, men hvis man ikke er til stede, skal man aflevere en skriftlig opgave i stedet.

“Opbygningen af kurset er et udslag af Forsvarsakademiets ønske om at give størst mulig fleksibilitet til kursisterne. Så hvis de ikke har tid til at deltage i alle modulerne, fordi de har anden tjeneste, kan de løse opgaven på en anden måde,” siger Søren.

Da kurset er værnssfælles, vil kursisterne i løbet af modulerne besøge Garderkasernen i Høvelte, Flådestation Frederikshavn og Flyvestation Skrydstrup. Her vil man diskutere, hvordan man gennem en systemisk tankegang i sagsbehandlingen kan forbedre anskaffelsen eller uddannelsen på materiellet.

Derudover er formålet også at give kursisterne forståelse for, hvordan værnene anvender forskelligt

KURSUS I MILITÆR TEKNOLOGI

Kursusstart:

2. september 2019.

Varighed:

14 uger.

Arbejdsbelastning:

137 timer.

Prøveform:

Skriftlig eksamen med karakter.

Antal deltagere:

8-24

Krav til deltagere:

Officer (premierløjtnant og op) eller relevant civil uddannelse.

Tilmeldingsfrist:

22. juli 2019.

teknologi, og hvordan værnene påvirker hinanden.

Håb om at udvide kurset

IMT er en del af Forsvarsakademiet og blev oprettet i sommeren 2018 under navnet Militærteknologisk Center. IMT er siden vokset fra fire til ti ansatte, og man håber på at blive større. Ligeledes håber instituttet også på at kunne udvide kurset i militær teknologi, så det kan blive et såkaldt FLEX-modul i forbindelse med en Master i Militære Studier. Det vil betyde, at kurset vil kunne blive en del af den akkrediterede master, men det vil ikke være nødvendigt at være optaget på den samlede uddannelse for at tage kurset.

I den forbindelse har IMT haft drøftelser om et samarbejde med den svenske Försvarshögskola, der på nuværende tidspunkt tilbyder et kursus, der svarer til kurset i militær teknologi hos IMT.

“Vi vil gerne udvikle vores samarbejde og har talt om på længere sigt at etablere et fællesmodul, hvor svenske og danske officerer kommer til henholdsvis den danske og svenske officersskole for at tage et teknologimodul. Men det ligger nogle år ude i fremtiden,” siger Søren. ■

UNGE KVINDER INDTOG FORSVARET TIL INSPIRATIONS DAG

I uge 19 blev der afholdt national inspirationsdag for kvinder på landets fem rekrutteringscentre. Der var fuldt hus på alle centre, og knap 300 unge kvinder fik mulighed for at være værnepligtig for en dag og få en forsmag på livet som soldat.

AF SOPHIE BAHN CEDERSTRØM / FPS / FOTO: THOMAS REIMANN

REKRUTTERING Formålet med inspirationsdagene er at øge kvindernes kendskab til værnepligten og Forsvaret, så de på sigt vil søge en uddannelse og et job i Forsvaret. Og det store fremmøde til dagene viser, at der bestemt er en interesse for Forsvaret blandt de unge kvinder.

Ud over at få en introduktion til Forsvaret, værnepligten og de forskellige uddannelser ved de tre værn og Be-

redskabsstyrelsen fik de unge kvinder lov til selv at prøve kræfter med det militære univers. De blev iført uniform og sløring og lærte blandt andet at gå march, holde et skydevåben og prøve en feltforhindrebane. Endeligt fik de også stiftet bekendtskab med Forsvarets fysiske test – og frokosten stod naturligvis på feltrationer.

Herunder kan du møde tre unge kvinder, som fortæller, hvorfor de mødte op til inspirationsdagen i Forsvaret på Høvelte Kaserne. ■

♀ INSPIRATIONS DAG FOR KVINDER

National inspirationsdag for kvinder afholdes to gange årligt på landets fem rekrutteringscentre. Derudover afholdes løbende lokale inspirationsdage for kvinder.

I begyndelsen af maj blev årets første nationale inspirationsdag afholdt. Næste gang er i uge 44.

Der er knap 300 pladser på inspirationsdagene. De var alle booket i uge 19.

I 2018 var der cirka 17 procent kvindelige værnepligtige. Målet er, at det tal stiger til 20 procent i 2019.

Alle 18-årige kvinder får et brev via digital post med tilbuddet om at komme til Forsvarets Dag og inspirationsdag for kvinder.

Derudover bliver der kørt kampagner for hver af de to nationale inspirationsdage for kvinder på digitale og sociale medier målrettet de unge kvinder.

EMILIE
VORDINGBORG

Hvorfor er du kommet i dag?

Jeg er kommet, fordi jeg fik et brev, da jeg fyldte 18 år, om at jeg kunne komme ind og høre om værnepligten. Det synes jeg lød virkelig spændende og meget anderledes i forhold til, hvad andre gør efter deres uddannelse – og så kender jeg nogen, som skal herind snart, og jeg ville gerne vide, hvad det er for noget.

Hvilket indtryk har du fået af Forsvaret indtil videre?

Jeg har fået et rigtig godt indtryk. Jeg synes, det har været mega spændende, men også en smule hårdt. Indtil videre har det været overskueligt og sjovt, og vi har allerede haft nogle øvelser, som har rykket mine grænser. Det var faktisk rigtig spændende.

Kan du forestille dig at søge ind i Forsvaret?

Jeg kunne rigtig godt finde på at søge ind i Forsvaret. Jeg synes, det har været vildt spændende, og jeg er meget nysgerrig på at finde ud af, hvordan det bliver, når man rent faktisk er en del af miljøet her. Det kunne være vildt fedt, hvis jeg kunne gennemføre værnepligten herinde, så det vil jeg gerne prøve.

SARAH
KØGE

Hvorfor er du kommet i dag?

Jeg fik en mail i e-Boks og syntes, at det lød meget interessant, da jeg læste om det. Jeg er i tvivl om, hvad jeg skal i mit sabbatår efter gymnasiet, og synes, at det lyder som en spændende mulighed at få lov til at være værnepligtig. Så inspirationsdagen her var en oplagt mulighed – og også lidt anderledes end Forsvarets Dag.

Hvilket indtryk har du fået af Forsvaret indtil videre?

Det er superfedt at se, at der er så meget sammenhold, og at alle hjælper til og hjælper hinanden uanset køn. Den her dag går jo også ud på at finde ud af, hvordan det er at være kvinde i Forsvaret, og jeg synes, det har været virkelig fedt indtil videre. Folk har også været flinke til at vise, hvordan de forskellige ting skulle gøres.

Kunne du forestille dig at søge ind i Forsvaret?

Jeg kunne i hvert fald godt forestille mig at tage værnepligten. Jeg ved ikke, om en hel karriere i Forsvaret vil være mig, men jeg tror, det vil være en god mulighed at tage værnepligten og så tage den derfra. Så kan man også få en fornemmelse af, om det er det, man har lyst til.

MARIE
KØBENHAVN

Hvorfor er du kommet i dag?

Jeg er kommet, fordi jeg så en reklame om inspirationsdagen på Snapchat. Jeg har været i praktik i Forsvaret to gange før og ville gerne blive endnu klogere på, om Forsvaret er mig, og om jeg skal uddanne mig inden for Forsvaret.

Hvilket indtryk har du fået af Forsvaret indtil videre?

Det er meget strengt, men det vidste jeg godt i forvejen. Der er meget disciplin, og man ved, hvad man skal. Der er klare retningslinjer, det kan jeg godt lide. Der er mange udfordringer.

Kunne du forestille dig at søge ind i Forsvaret?

Jeg ved stadig ikke, hvad jeg vil, men jeg kunne godt forestille mig, at det var noget inden for Forsvaret. Jeg ved stadig ikke, om det skal være en hel uddannelse, men jeg tror godt, at jeg vil tage værnepligten.

NYT TIDSSTYRINGSSYSTEM PÅ VEJ

I oktober 2019 ser Forsvarets nye arbejdstidsstyringssystem dagens lys. Systemet gør det nemmere at registrere, godkende og få overblik over arbejdstiden – også midt på måneden.

AF JØRGEN ERIK FROST-RASMUSSEN OG MARIA LILLEGAARD HANSEN / FPS

TID Arbejdstid er et område, som størstedelen af medarbejdere og chefer i Forsvaret, Beredskabsstyrelsen, Hjemmeværnet og de øvrige styrelser stifter bekendtskab med en gang om måneden. Det vil de fortsat gøre, men fra oktober 2019 vil de blive mødt af et mere brugervenligt og overskueligt system. Og det er tiltrængt:

”Den nuværende løsning er utidssvarende. Det medfører, at chefer og tidsadministratorer bruger for mange ressourcer på administration. Med det nye system får vi et bedre overblik og bedre styring. Det er fortsat DeMars-baseret med de begrænsninger, som det giver, men det er enklere og vil afhjælpe en række administrative knaster, så vi bedre kan fokusere på kerneopgaverne,” siger oberst Peter Wass, der er vicedirektør i Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS) og styregruppeformand i Projekt Ny Tidsstyring.

Han forklarer, at der ikke er planlagt besparelser i forbindelse med implementeringen af systemet. Han forventer dog, at der vil kunne ses en ændring.

”Det, at vi opgør vores arbejdstid rigtigt og udnytter informationen til at styre og optimere, kan i sig selv mindskede behovet for udbetaling af mer- og overarbejde. Målet er dog først og fremmest, at koncernens personale disponerer arbejdstiden bedst muligt. Det kommer os alle til gavn,” siger Peter Wass.

Du kan læse mere om det nye system på HR-portalen under Ansættelsesforhold under Øvrige artikler.

Rammer alle, men forskelligt

Det nye tidsstyringssystem berører de fleste ansatte på ministerrådet. Tidsadministratorer og chefer vil mærke den største forskel. De får helt nye portaler til administration og godkendelse af arbejdstid med bedre registrerings-, godkendelses- og planlægningsværktøjer.

Medarbejdere, som har adgang til DeMars, og som i dag registrerer tid med CATS, får i fremtiden en ny portal til registrering af tid. Som noget nyt kan hver enkelt medarbejder få et aktuelt overblik over eget tidsforbrug, ferie, merarbejde og andre friheder uden at skulle afvente chefgodkendelsen ved et månedsskifte.

Medarbejdere, som i dag afleverer en timeseddel eller bruger Promark, skal fortsætte med det.

Fælles for alle medarbejdere er, at de fremover modtager en arbejdstidsopgørelse månedligt via e-Boks.

Lær systemet at kende

Medarbejdere, som i dag selv registrerer arbejdstid i DeMars, vil få adgang til et e-læringskursus, så de kan lære at anvende det nye system. Uddannelsen bliver tilgængelig efter sommerferien.

Medarbejdere med behov for dybere viden om systemet – primært tidsadministratorer og arbejdstidsdisponenter – vil, ud over et e-læringskursus, skulle deltage i et tilstedeværelseskursus. Tidsadministratorerne får et todages kursus, mens arbejdstidsdisponenterne kan nøjes med et halvdages kursus. Kurserne vil blive gennemført fra uge 35.

Hver styrelse har desuden udpeget interne implementeringsansvarlige, som skal træffe beslutning om og sikre implementering af lokale arbejdsgange og anvendelse af systemet. ■

NETVÆRK PÅ TVÆRS AF FORSVARET BRYDER BARRIERER NED

Intern rekruttering til Forsvarets uddannelser afhænger af et godt samarbejde mellem værnene, skolerne og Forsvarsministeriets Personalestyrelse. Netværksgruppe har succes med at mødes på tværs, nedbryde barrierer og finde nye løsninger.

AF MARIA LILLEGAARD HANSEN / FPS / FOTO: FPS

UDDANNELSE

”I en stor organisation som Forsvaret, hvor samarbejde mellem styrelser og kommandoer i en travl hverdag kan være udfordrende, er der blevet skabt et forum, som gør det muligt at dele problemstillinger, løsninger og muligheder”.

Det siger kaptajn Casper, der til daglig sidder i Flyverkommandoen. Han taler om Forsvarets netværksgruppe for intern rekruttering til Forsvarets uddannelser (FNIRFU), der tilsammen består af 60 medlemmer fra Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS), de tre værn og skolerne. De mødes to til fire gange årligt med henblik på at udvikle en mere værnssælles tilgang til den interne rekruttering til Forsvarets uddannelser. Et koncept, som flere af deltagerne roser. De fysiske møder giver ifølge orlogskaptajn Thomas fra Forsvarsakademiet inspiration til løsninger på tværs.

”Udbyttet er en direkte adgang til kol-

leger andre steder i Forsvaret, der sidder med sammenlignelige problemstillinger inden for rekruttering. Det er oplevelsen, at et værnssælles miljø kan medvirke til at bryde mønstre og skabe nyt,” siger Thomas.

Formandskabet for FNIRFU ligger hos FPS, nærmere bestemt i Marketingssektionen, hvor major Anders C. Bech er chef. Han er ikke i tvivl om, at netværksgruppen gavner Forsvaret og opgaveløsningen i FPS.

”FPS får en indsigt i de værnsspecifikke barrierer og muligheder inden for den interne rekruttering. På den måde kan vi levere en bedre central indsats i forhold til det arbejde, der allerede pågår ude i værnene,” siger Anders C. Bech.

Ligesom kaptajn Casper, fremhæver Anders også vigtigheden af at mødes fysisk.

”Vi har på tværs af gruppen en lang række forskellige og sammenhængende opgaver inden for den interne rekruttering. Dette samarbejde glider langt lettere, når man kender hinanden og har opnået en fælles forståelse, tilgang, ’mindset’ og viden.” ■

Størstedelen af pladserne til Forsvarets uddannelser besættes af ansøgere, der er værnepligtige, tidligere værnepligtige eller allerede ansatte i Forsvaret. Det kræver et godt og koordineret samarbejde på tværs af koncernen at rekruttere internt. Derfor blev FNIRFU oprettet i 2017.

FRA IDÉ TIL HANDLING

Tre idéer, der er opstået i FNIRFU (Forsvarets netværksgruppe for intern rekruttering til Forsvarets uddannelser):

En værnssælles hverveplan til alle værnepligtige

Ved at betragte alle uddannede værnepligtige som nogen, der kan rekrutteres og videreuddannes på tværs af værnene, skabes der en stærkere rekrutteringsbase. Derfor kigger Forsvarskommandoen, værnskommandoerne og FPS nu på at udvikle en værnssælles hverveplan som en integreret del af værnepligtsuddannelsen.

Karrierekanoner i Søværnet

En ny funktion som karrierekanon etableres i Søværnet. Karrierekanonerne er kolleger, der skal være i stand til at vejlede og støtte kolleger omkring interne videreuddannelses- og karrieremuligheder. De skal styrke informationsstrømmen vedrørende uddannelser og muligheder for den enkelte medarbejder helt ude i de spidse ender af Søværnet – og ikke mindst støtte den stedlige chef.

Fælles rekruttering

Flyverkommandoen og Søværnkommandoen har etableret et nyt samarbejde, hvor de i fællesskab – og i samarbejde med FPS – koordinerer deltagelse i flere rekrutteringsaktiviteter ved job- og uddannelsesmesser i Danmark.

STAFETTEN

Ved du, hvad dine kollegaer i hele Forsvaret laver?
I Stafetten stiller vi spørgsmål om dit job, og du sender stafetten videre.

"JEG HOLDER ALDRIG FRI, FØR OPGAVEN ER LØST"

Som medarbejder ved den nordligst beliggende fastbemandede station i kongeriget Danmark føler Kasper et stort ansvar.

Foto: Privat

Foto: Privat

AF IDA SUHR BIRKEMOSE /AKO

GRØNLAND Kasper har arbejdet seks måneder som stationsspecialist ved Station Nord ved den grønlandske østkyst. Det betyder, at der er 20 måneder tilbage af hans tjeneste i verdens største nationalpark. Stationens fem medarbejdere har mange opgaver. Blandt andet har de ansvaret for at holde landingsbanen klar og

Spørgsmålet

Hvad laver en medarbejder på Station Nord?

ryddet for sne, hævde dansk suverænitet og yde støtte til forskere og andre gæster på stationen.

"Vi skal kunne lidt af det hele. Mit ansvar er blandt andet generatoren, hundene, videnskabeligt udstyr, it, medicin og fuel (brændstof, red.)," siger Kasper.

Han nyder de varierende opgaver, der også ændrer karakter i løbet af året. Om sommeren har de særligt travlt

med mange gæster og alt, hvad det indebærer af ekstra fly, affaldshåndtering, vand med mere. Vinteren byder til gengæld på andre udfordringer; husene skal graves fri fra mange meter sne, og alle dagligdagens opgaver fungerer i total mørke, når solen i oktober går ned for sidste gang i fire måneder.

Uden Netflix og Facebook

Men det er ikke mørket, der er den største udfordring for Kasper.

"Jeg synes, det sværeste heroppe er, at man er så langt væk fra sin familie og venner. Vi snakker selvfølgelig i telefon, og så modtager vi post fra dem en gang imellem," siger han.

Uden Facebook, biograf, sportsforeninger og Netflix skal stationens medarbejdere finde noget andet at lave i fritiden. Men med en 972.000 kvadratkilometer stor "baghave" er der mulighed for at tage på ture i naturen og ud til nærliggende hytter, og i mørkeperioden kan de se tilsendte film og holde øje med isbjørne.

"Sidste efterår kom der tre isbjørne til stationen. Min kollega var på vej over til maddepotet, og så stod der en bjørn ved en af affaldsspandene. Han bakkede hurtigt tilbage, hvor han kom fra," siger Kasper.

Når der kommer bjørne, advarer Station Nord's to hunde, Gris-Gris og Mingus, som regel med gøen, og så kan stationsspecialisterne skræmme isbjørnene væk med varselskud fra en signalpistol. Netop på grund af isbjørne skal håndtagene trykkes opad, når man vil ind, så bjørnene ikke kan komme ind udefra. Det er et benhårdt miljø.

"Den barske natur, ensomheden og alsidigheden er bare nogle af grundene til, at jeg synes, jobbet er spændende. Man føler et stort ansvar heroppe. Det hele skal fungere, og jeg holder aldrig fri, før en opgave er løst," siger Kasper, der gerne vil fortsætte i Forsvaret efter endt tjeneste på Station Nord. ■

KASPER SPØRGER:

Hvad laver en dephjælper ved forsyningskompagniet i Trænregimentet?

Livgarden får overdraget ny garage med mandskabsfaciliteter

BYGGERI: Mandag den 27. maj blev den nye bygning 305 på Garderkasernen overdraget til Den Kongelige Livgarde.

”Hver gang, vi laver en bygning af denne type, rydder vi et areal, der svarer til grønsværen i Parken, og på det areal placerer vi en bygning på størrelse med en stor håndboldhal. Her samler vi de funktioner, den operative soldat skal bruge i løbet af sin arbejdsdag – fra han møder ind i civil til han pakker sit køretøj og rykker ud,” betonedede oberstløjtnant Lars Rix, chef for Kapacitetsafdelingen i Forsvarsministeriets

Ejendomsstyrelse i sin tale ved indvielsen. Bygningen rummer 16 standpladser til de største køretøjer i Forsvaret, bad og omklædningsfaciliteter til op til 175 personer, sikrede materieldepoter, briefingrum med mere. Dermed skabes der forbedrede rammer for soldaterne og det sensitive avancerede udstyr, som er en central del af deres træning. Bygningen er en del af projekt Modernisering af Hærens Materiel- og Mandskabsfaciliteter (MHMM), hvor der investeres cirka 1,5 milliard kroner i mærkbare forbedringer af Hærens faciliteter. ■ /SS/FES

ESCAPE ROOM

Hvad er et escape room?

Et 'escape room' er et spil, hvor en gruppe personer bliver lukket inde i et rum, hvor de har 60 minutter til at løse en række gåder ved hjælp af ledetråde i rummet. Hvis alle gåderne bliver løst inden for tiden, vinder gruppen spillet.

Det første escape room åbnede i Japan i 2007.

"ESCAPE ROOM" FREM FOR POWERPOINT

En afdeling i Flyverkommandoen fik til opgave at genopfriske, hvilke opgaver kommandoens mange sektioner arbejder med. I stedet for at trække medarbejderne med til et PowerPoint-foredrag blev de inviteret til et kreativt arrangement. Et såkaldt *escape room*.

TEKST OG FOTO: LÆRKE WEENSGAARD / FKO

EVENT

”You have been hacked,” annoncerer en mekanisk stemme. Flyvestation Karup er blevet udsat for et fiktivt hackerangreb. Stemmen kommer fra en skærm, hvor en hætteklædt skikkelse giver sig ud for at være fra en russisk hackergruppe. Hvis flyvestationen vil undgå at betale et stort beløb til hackergruppen, må otte medarbejdere fra Flyverkommandoen løse en række gåder. Det er set-up'et for det såkaldte *escape room*, som de er en del af i dag.

”You have 60 minutes,” siger hackeren.

Fænomenet *escape room* opstod i Japan i 2007 og handler om, at en gruppe personer bliver lukket inde i et rum, hvor de har 60 minutter til at løse en række gåder ved hjælp af ledetråde i rummet. Hvis alle gåderne bliver løst inden for tiden, vinder gruppen spillet. Opgaven i Karup, der er blevet døbt ”Escape room – Airforce Edition”, er et event kreeret af kaptajn Casper, der til daglig er sagsbehandler i Flyverkommandoen. Det vender vi tilbage til senere. Eventet har han lavet specielt til en afdeling i Flyverkommandoen, hvor hovedformålet er faglig vidensdeling. De otte medarbejdere kommer fra forskellige sektioner i Flyverkommandoen, og målet med arrangementet er, at de skal bli-

ve klogere på, hvilke opgaver og ansvarsområder deres kollegaer i de andre sektioner arbejder med. På sigt skal det skabe et bedre samarbejde på tværs af sektionerne. De otte medarbejdere har samlet sig omkring et bord i det mødelokale, der i dag er lavet om til et *escape room*. Persiennerne er lukkede, og langs med væggene står et par enkelte borde med låste trækasser, ødelagte computere og gamle radioer. På skærmen foran medarbejderne er hackeren blevet erstattet af et stort ur, der tæller ned. De har fundet instruktionen, der fortæller dem, hvordan de skal løse den første opgave. Første skridt er at gå på jagt efter papirsedler i rummet. De kan gemme sig hvor som helst.

En positiv forstyrrelse

Manden bag den kreative idé er kaptajn Casper, der er sagsbehandler i Flyverkommandoen. Han har lånt rekvisitter til rummet fra Flyvevåbnets Historiske Samling samt materiel- og destruktionsdepoter.

”Når folk træder ind i det her *escape room*, skal de opleve, at det er noget helt andet, end de plejer at se. Det skal give dem den samme positive forstyrrelse, som man forsøger at få ved at holde seminarer udenbys,” siger Casper.

At arrangere ”Escape room - Airforce Edi-

tion” har været tidskrævende. Casper har brugt fire arbejdsdage på planlægning, udarbejdelse af gåder og indretning af rummet.

”Det kan man selvfølgelig godt sige er lang tid at bruge på det. Jeg tror dog på, at folk synes, det er en sjov oplevelse, og husker det faglige bedre, end hvis jeg havde lavet et klassisk møde med en PowerPoint-præsentation,” siger han.

Casper står i sit *escape room* og er klar til at hjælpe sine kollegaer, hvis opgaveløsningen går i hårdknude. De har fundet den første bunke papirsedler, men de har svært ved at organisere dem.

”Jeg vil anbefale, at I udvælger alle papirsedler med russisk tekst bagpå,” foreslår Casper.

Det lille hint får dem tilbage på sporet. De griner med hinanden, men er samtidig også koncentrerede. Ved at kombinere deres viden om deres egne sektioners opgaver afslører papirsedlerne en talrække. Det er koden til en hængelås på en stor trækasse, der er fyldt med nye papirsedler.

Kreativt mindset

Det er første gang, at Flyverkommandoen forsøger at lave vidensdeling gennem et *escape room*. I alt skal cirka 30 medarbejdere fordelt på fire grupper arbejde sig igennem et

escape room. Efter selve gennemførelsen følger en feedbackrunde, hvor deltagerne skal give forslag til forbedringer.

”Idéen er sådan set noget, jeg har fundet på i min egen fantasi, men hvis jeg inddrager andres tanker og idéer til forbedringer, bliver konceptet helt klart bedre,” siger Casper.

Et af de forslag, han har taget til sig, er, at deltagerne efter gennemførelsen præsenterer deres sektioners opgaver til hinanden. Det fungerer som en slags faglig opsummering på eventet, hvilket er blevet godt modtaget. Casper udelukker ikke, at konceptet kan blive brugt i Flyverkommandoen igen, da deltagerne generelt har været positive omkring det opfindsomme koncept.

”Det er en god måde at få et kreativt mindset frem, som vi ellers ikke er vant til,” siger seniorsergent Brian, der er en af deltagerne i dagens *escape room*.

Inde i *escape room* har deltagerne mindre end 10 minutter tilbage. En kvindelig robotstemme meddeler, hver gang der er gået et minut.

”Jaja, hold nu kæft,” siger en af deltagerne til robotstemmen, mens de stimler sammen om bordet for at få gennemskuet den sidste gåde. Seks minutter før tiden løber ud, rejser de sig og griner. Hackerangrebet er afværget. ”You win,” står der nu på skærmen. ■

Ny finskyttebane i Borris Skydeterræn

FINSKYTTER: Forsvarets finskytter og Specialoperationskommandoen har sidste efterår udtrykt et behov for at kunne engagere mål på op til 2.000 meter og træne i at korrigere for vind og vejr. Fraregnet skydning fra helikopter har specialoperationsstyrker ikke tidligere kunnet træne på så store afstande. Målet med træningen er for eksempel at træne støtte til fodpatruljer fra højt beliggende områder. Banen er etableret i et brandbælte i Borris Skydeterræn. Her kan skytterne se op-

springene i det løse sand og bedre identificere og korrigere de afgivne skuds nedslag. Fra en nybygget containerkonstruktion kan trænes skydning fra højder. Områdets civile skydeentusiaster, der samarbejder og erfaringsudveksler med blandt andet Forsvarets finskytter, har haft et ønske om at kunne skyde ud til næsten 4.000 meter. Dette ønske og behovet for en højt placeret skydestandplads er nu også indfriet med den nye finskyttebane i Borris Skydeterræn. ■ /ELE/ ABD/FAK

Foto: Anders Bjørn Damberg

Det grønne farvestof, der simulerer spildt dieselolie, finder vej gennem en regnvandsbrønd og ud i en lille bæk uden for hegnet.

Alle riste og kloakdæksler i det forurenede område dækkes til, så uheldet ikke spredes sig gennem kloaknettet.

OLIESPILD PÅ TANKOMRÅDE FREDERIKSHAVN

Miljø- og energiledelse sikrer, at Forsvarets medarbejdere altid ved, hvordan de bedst passer på miljøet og handler korrekt, hvis det går galt.

TEKST OG FOTO: MARTIN SÆRMARK-THOMSEN / FES

ØVELSE Det hamrer løs på den massive staldør på Tankområdet i Frederikshavn. Udenfor står chaufføren fra den tankbil, der er ved at pumpe dieselolie ind i en af de store lagertanke.

"Slangen er sprunget! Jeg ved ikke, hvad der skete. Jeg var bare lige inde i førerhuset, og så fossede det ud," fortæller han.

Det er heldigvis blot en øvelse. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES), der har det overordnede ansvar for opbygningen af Forsvarsministeriets miljø- og energiledelsessystem har arrangeret øvelsen i samarbejde med den rådgivende ingeniørvirksomhed Niras og Drivmiddelsektionen i Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI). Formålet er at teste procedurerne for håndtering af et miljøuheld.

Forurening uden for hegnet

Mens medarbejderne fra Forsvarets Forsyning, Depot og Distribution (FDD), der har ansvaret for tankområdet, går i gang med at standse ulykken, tjekke systemer og alarmer, udvikler uheldet sig – i første omgang relativt ubemærket. Det farvede sporstof, der simulerer olieudslippet, har fundet vej via en regnvandsbrønd ned til Båder Bæk, der normalt leder uskadeligt regnvand ned

fra Flade Bakker, hvor tankområdet ligger.

Selv om ulykken er sket på Forsvarets område, skal det kommunale beredskab tilkalde. Indsatslederen fra Nordjyllands Beredskab og Frederikshavns Kommunes miljøvagt ankommer til ulykkesstedet efter at være blevet lukket ind ad hovedporten. Den militære sikkerhed skal nemlig overholdes, selv om der er sket et miljøuheld.

I samarbejde med FDD's medarbejdere gennemgår indsatsleder og miljøvagt de foranstaltninger, der er truffet for at standse ulykken. Herefter skal opryddningsarbejdet planlægges.

FDD's medarbejdere er rykket længere ned ad skråningen for at få overblik over omfanget af udslippet.

"Det løber ud her og videre ned i bækken!" lyder informationen til dem.

Indlagt fælde

Hurtigt etableres en spærring i området, så der ikke løber mere dieselolie ud i bækken. Hele tankområdet er opbygget, så selv et meget stort, alvorligt spild kan begrænses og inddæmmes i flere områder, men regnvandsristen er en akilleshæl.

En anden vigtig læring af øvelsen er, at man i første omgang antog, at der er en olieudskiller i området neden for det sted, hvor udslippet skete. Men det er i stedet en regn-

vandsbrønd, og det er en af de ting, øvelseslederen Jørgen Vium fra Niras med det samme får på blokken til evalueringen.

"Det er vigtigt, at man ikke gætter på noget i sådan en situation, der skal man altså være helt sikker, undersøge tingene og få tjekket op med tegningerne af området. Det er også derfor, at jeg har valgt lige netop denne situation. Det var lidt en fælde, for der kunne godt være en olieudskiller på det sted," fortæller Jørgen Vium fra Niras.

Erfaringer bruges i procedurer

Øvelsen er slut, og der skal samles op på de erfaringer, der er gjort. Erfaringerne bliver en del af de procedurer, der ligger i Forsvarsministeriets miljø- og energiledelsessystem samt Drivmiddelsektionens interne procedurer.

"Jeg er godt tilfreds med den indsats, jeg har fået beskrevet, og i en virkelig situation ville vi ikke gøre mere fra beredskabets side," fortæller indsatsleder Jesper Ludvigsen.

Selv om vurderingen er, at et større uheld på Tankområdet i Frederikshavn er urealistisk, så tog miljøvagt og indsatsleder sig alligevel tid til at gå en tur langs Båder Bæk for at se, hvilke muligheder der er for at bremse en ulykke. Bare for en sikkerheds skyld. ■

FAKTA

Baggrunden for øvelsen i Frederikshavn er Forsvarsministeriets miljø- og energipolitik. Det er en politik, alle medarbejdere skal være bekendt med, og det er her, der står, hvilke indsatser hele koncernen har for at beskytte natur, klima og miljø.

Hvorfor miljø- og energiledelse?

Ved konsekvent at inddrage en grøn vinkel i opgaveløsningen kan en reduktion af miljøpåvirkningerne og energiforbruget muliggøres. Derved kan en betydelig miljø- og klimaforbedring potentielt realiseres, hvilket kan medføre en økonomisk gevinst, som efterfølgende kan anvendes til levering af en større operativ effekt.

Introduktion til intranetside om miljø- og energiledelse

Se mere på intranetsiden på det koncernfælles intranet. Du finder siden ved at søge på "Miljø- og energiledelse".

Har du spørgsmål til miljø- og energiledelse, så har du et miljø- og energikomitémedlem, du kan kontakte. Alternativt kan Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse Servicecenter kontaktes.

Du kender sikkert allerede miljø- eller energikørekortet, og hvis du ikke gør, så er det med at komme i gang med at tage det. Begge kurser er obligatoriske og findes på FELS (Forsvarets Elektroniske Skole).

Major Anders og en flok sprogofficerskadetter. Foto: Christian Sundsdal

SPROGOFFICEREN ER FØRST OG FREMMEST SOLDAT

Til juli udnævnes 25 nye sprogofficerer i russisk og arabisk efter to års intense studier. De bruger så mange timer på at lære sproget, at de drømmer på sproget. Men en sprogofficer er intet værd uden sine soldaterfærdigheder.

AF EMMA KIRKETERP / FKO

SLUTSPURT Gule markeringsstrimler er spændt ud i store kvadrater i den frodige, grønne skovbund. Under de høje træ kroner lyder fuglenes kvidder. Umiddelbart ledes tankerne ikke ligefrem hen på Iraks golde ørken, men handlebaner, terrænborde og civil-militære tolke, der på arabisk stiller spørgsmål i munden på hinanden, hjælper fantasien på vej.

Denne dag i begyndelsen af maj er bøgeskoven i fuldt forårsflor, og Høveltes øvelsesterræn er forvandlet til Al Asad Air Base i det vestlige Irak.

25 soldater fra Forsvarets Sprogskole er midt i øvelsen Owl's Nest, deres afsluttende øvelse på uddannelsen til sprogofficer. Om cirka to måneder udnævnes de til premierløjtnanter af Reserven og er dermed færdiguddannede sprogofficerer, der efter et missionsforberedende forløb er klar til at blive udsendt til henholdsvis Irak og Ukraine.

Dermed er også 18 måneder med en dagligdag bestående af otte timers skole, otte timers lektier og otte timers søvn ovre. Jakob studerer russisk og er en af de kadetter, der nærmer sig målstregen efter det intense forløb.

"Af og til drømmer jeg på russisk. Og tit begynder jeg også en sætning på russisk, når jeg taler til én, der taler dansk. Af forvirring og tit af træthed," siger løjtnant Jakob med et lille, undskyldende smil.

Major Anders er holdfører for sprogofficerskadetterne. Han forklarer, at der er meget, der skal nås, når man skal lære et nyt fremmedsprog fra bunden – og tilmed lære at bruge det i en militær kontekst.

"Uden at forklejne nogen af de andre uddannelser og med det kendskab, jeg har, vil jeg sige, at det er blandt de fire hårdeste uddannelser i Forsvaret," siger Anders.

Et asset for soldaten

Efter tre lange dage med mødetolkninger, oversættelser af takkebre-

ve og artikler og hyggesnak på arabisk og russisk tager øvelsen en drejning. Sprogofficerernes holdfører, den erfarne soldat major Anders, står for øvelsens grønne del. Og han har sammensat et pakket program med soldatermæssige prøvelser. Kilometerlange marcher med rygsæk og gevær, vejfinding, søvnmangel, feltrationer og test af kadetternes mentale robusthed. Og det er der en helt bestemt grund til.

"Sprogofficeren skal ikke være til last for de enheder, sprogofficeren støtter. Sprogofficeren er et *asset*, som kan indgå på lige vilkår, ellers gider man ikke bruge sprogofficeren," siger Anders og fortsætter:

"Mit mantra er: Det er underordnet, om du får 02 eller 12 i sprog, hvis ikke du kan dit soldatermæssige håndværk og kæmpe dig selv op til det sted, hvor du skal bruge sproget. Så er det skønne spildte kræfter, hvis du har fået et 12-tal."

Når sprogofficerskadetterne begynder på sprogskolen på Svanemøllens Kaserne, har de inden da gen-

nemgæet et fire måneder langt forløb på Hærens Sergentskole. For at de grønne færdigheder ikke falmer blandt arabiske og russiske gloser og kulturundervisning, planlægger Anders øvelser, hvor kadetterne træner skarpskydning, bykamp, oprettelse af beredskabsområde, vagttjeneste, og hvad der ellers hører til hvervet som soldat.

"Det nytter jo ikke noget, at du i for eksempel Ukraine skal tolke (fra canadisk instruktør til ukrainske soldater, *red.*), hvordan gruppen skal lave et afsiddet angreb, hvis du aldrig selv har prøvet det. Det gør det mere autentisk, og jeg tror, sproget kommer nemmere til folk, hvis de selv har prøvet det," siger Anders.

Formidle soldatens ord

Senere på dagen er Iraks imaginære ørken forvandlet til en ukrainsk skov. Løjtnant Jakob oversætter for en ingeniørsoldat, hvilke fem komponenter en improviseret sprængladning (IED) består af.

"Det kræver virkelig meget. Du skal tænke på to sprog samtidig, forstå hvordan en IED (Improvised Explosive Device/improviseret sprængladning, *red.*) virker og fange en stemning blandt tilhørerne, som du skal videreformidle til din tolkebruger," fortæller Jakob.

De øvrige kadetter og to civil-militære tolke stiller spørgsmål på russisk, mens Jakob med blok og blyant i hånden flittigt oversætter fra dansk til russisk og den anden vej rundt.

"Vi er soldater af den grund, at hvis vi akademiserer vores fag for meget og bliver siddende for meget på skolebænken, så vil vi aldrig være i stand til at formidle soldaternes ord," siger Jakob og fortsætter:

"Hvis en konstabel fra Skive underviser ukrainere i, hvordan man opdager IED'er, så bliver vi som sprogofficerer nødt til at kunne sætte os ind i vedkommendes tankegang og tænke som en soldat. Det er umuligt at tolke for en soldat, hvis ikke man selv tænker som en soldat." ■

Sprogofficerskadetterne oversætter for instruktører fra Ingeniørregimentet, der blandt andet underviser i, hvordan man opdager improviserede sprængladninger, der er gravet ned. Et scenarie, der er lig det, de bliver udsendt til i Irak og Ukraine. Foto: Christian Sundsdal

SPROGOFFICERS- UDDANNELSEN

Uddannelsen til sprogofficer tager cirka to år. De første fire måneder foregår på Hærens Sergentskole. De næste 18 måneder foregår på Svanemøllens Kaserne i København.

Kadetterne lærer at blive flydende i skrift og tale på arabisk, dari eller russisk. Derefter følger et såkaldt funktionsmodul, som har til formål at lære kadetterne at bruge sproget i militær sammenhæng. Det indebærer blandt andet at lære, hvad alle dele på en kampvogn hedder – på arabisk, dari eller russisk.

Sprogofficerskadetterne har ud over den intense sprogundervisning også lektioner i kultur, historie og politik samt i militær strategi, taktik og masser af militær fysisk træning.

De færdiguddannede sprogofficerer udsendes til henholdsvis Irak, Afghanistan og Ukraine.

LØJTNANTSUDDANNELSEN:

FRA CIVILØKONOM TIL DELINGSFØRER

Forsvarets nye løjtnantsuddannelser i de tre værn er skudt i gang. I Hæren er de første studerende allerede begyndt, og om lidt følger de efter i Søværnet og Flyvevåbnet.

TEKST OG FOTO: EDITH LAUGLO ENDSJØ / FAK

UDDANNELSE Kamilla på 24 år og Tommy på 25 år begyndte i marts i år på Hærens løjtnantsuddannelse i Slagelse ved 2. Brigade. De er begge begejstrede for det praktiske fokus, som de har mødt tidligt i uddannelsen. En stor del af uddannelsen har en praktisk kerne og foregår udenfor i felten i øvelses- og skydeterræner.

”Det giver meget god mening at starte med at få de her praktiske moduler, inden vi skal videre på skolebænken på officersskolen. Vi får en masse praktiske udfordringer ind under huden og en rigtig god helhedsforståelse,” siger Kamilla.

”Vi er blevet kastet lige ud i det fra første dag,” forklarer Tommy, som søgte ind i Forsvaret for at få en alsidig hverdag.

”Jeg ville have mere alsidighed og praksis i min arbejdsdag, arbejdede med mennesker og selvfølgelig lave noget meningsfyldt. Her får jeg lov til at lave en masse spændende ting – alt fra at være ude og skyde i felten til at strukturere en læringsplan for et førstehjælps-

kursus,” siger han.

Forsvarets nye løjtnantsuddannelser er indført for at opnå en bredere rekrutteringsbase: ansøgere med en gymnasial baggrund, som måske ikke har følt sig klar til at tage en bachelor- eller professionsbacheloruddannelse lige efter gymnasiet, kan nu komme i gang med en praktisk betonet lederuddannelse med det samme.

Undervejs i uddannelsen kan de så tage stilling til, om de ønsker at satse på en professionel officerskarriere. Dette er muligt, hvis de forlænger deres ansættelse som løjtnanter og gennemfører en akademiuddannelse ved siden af tjenesten.

Efter afsluttet akademiuddannelse skal løjtnanterne nemlig blot gennemføre diplomuddannelsen – så har de gennemført den samlede officersuddannelse. På samme måde kan fastansatte konstabler og sergenter med en faglig eller gymnasial uddannelse, som måtte ønske et større ledelsesansvar, gennemføre løjtnantsuddannelsen og videre komme i gang med en officersuddannelse.

Løjtnantsuddannelsen giver dermed mulighed for at optage flere ansøgere med erfaring fra Forsvaret på officersuddannelsen, og net-

op den effekt vil være til gavn for læringsudbyttet, fordi erfaringen viser, at denne unikke blanding af ansøgere med akademisk baggrund

FAKTA

Løjtnantsuddannelsen udbydes fremover i både Hæren, Søværnet og Flyvevåbnet.

Løjtnantsuddannelsen kræver gymnasialt niveau på NIV 4, og den giver mulighed for videreuddannelse til NIV 5 (relevant akademiuddannelse).

Løjtnantsuddannelsen skaber en unik mulighed for at få praktisk leder- og erhvervs erfaring i det respektive værn, og den kan kvalificere kandidater, der ønsker at gå videre på den militære diplomuddannelse og Officersskolen.

Læs mere om løjtnantsuddannelsen via Forsvarsakademiets hjemmeside: <https://bit.ly/30QPnnP>

og ansøgere med erfaring fra tjeneste i Forsvaret giver god effekt og dynamik under uddannelsen.

Uddannelserne gennemføres som et separat forløb for hvert værn.

Løjtnantsuddannelsen i Hæren indgår som et fælles uddannelses-element for kandidater, der efterfølgende skal være delingsførere i værnepligten, men også som et obligatorisk element for dem, der skal videre på Hærens Officersskole – og det skal både Kamilla og Tommy.

Civile giver mangfoldighed

Kamilla og Tommy har i forvejen begge en bachelorgrad fra henholdsvis HA almen på Copenhagen Business School (økonomi og virksomhedsadministration) og international handel og markedsføring fra Copenhagen Business Academy.

Som tidligere revisor og finansiel konsulent i PwC (revisionsfirma) beskriver Kamilla sig selv som en mønsterbryder:

”Da jeg søgte ind som kadet, havde ingen i min familie en relation til Forsvaret. Faktisk er der heller ingen akademikere i min familie,” siger hun.

Kamilla, 24 år, (t.v.) og Tommy, 25 år, begyndte i marts i år på Hærens løjtnantsuddannelse i Slagelse ved 2. Brigade. De har i forvejen begge en bachelorgrad fra det civile uddannelsessystem.

Rigtig mange af dem, der er på løjtnantsuddannelsen, har en bachelor fra universiteterne, eller de er rutineret stampersonel med flere års arbejds erfaring fra Forsvaret, hvilket giver en god dynamik mellem teori og praksis. Det giver en social og faglig mangfoldighed på uddannelsen – og det er et godt match, mener Tommy. Han har selv erfaring som værnepligtig i Livgarden.

”På holdet er der en stor vifte af faglige kompetencer, som for eksempel idræt, matematik, biologi, kommunikation og business. Det gør, at folk har en masse erfaring, blandt andet med ledelse eller planlægning, som de kan bruge på uddannelsen. Det bidrager til, at samfundet afspejler Forsvaret og omvendt,” siger han.

Kamilla er enig:

”Det er vildt fedt, at mine kollegaer har så forskellig baggrund – vi er alt fra civiløkonomer til læger – og nu soldater,” siger hun.

Ny som leder

Hvordan sætter man sig i respekt som ny leder, når man både er ung

og forholdsvis uprøvet i Forsvaret?

”Det var helt klart en udfordring i starten, da jeg er en forholdsvis lattermild person, og jeg jo aldrig har været i Forsvaret før. Men jeg forsøger at være ærlig og at have selvindsigt. Jeg møder folk i øjenhøjde, og jeg er god til at lytte, samtidig med at jeg selvfølgelig også træder i karakter, når der er behov for, at jeg står ved mine beslutninger,” siger Kamilla.

Tommy mener også, at det er vigtigt at lytte til sine kolleger.

”Det gælder om at lytte og vise, at man er interesseret i at lære, men også i at holde fast i sig selv og stole på sin faglighed. Man skal finde sin egen ledelsesstil og bibeholde sin identitet. Hvis man er en stille og rolig person, så går det ikke, at man tager råbe-hatten på, for så falder man på et tidspunkt igennem,” siger han og fortsætter:

”Jeg vil være leder, fordi jeg ønsker at hjælpe andre mennesker med at opnå deres mål og ønsker. Jeg er engageret, og jeg mener, at jeg har nogle kompetencer

og forudsætninger for at lære at blive en god leder.”

Men Tommy fortæller også, at når man skal håndtere komplekse og kaotiske udfordringer som leder, vil tvivlen om, hvorvidt man er faglig og personligt dygtig nok, også dukke op en gang imellem. Men her mener han, at man i stedet bør prøve at fokusere på modet.

”Det gælder om at være modig nok til at tro på sig selv. Det er også en del af uddannelsen, at vi laver fejl, og det er der plads til – fordi det jo netop er af fejlene, vi lærer at blive bedre,” siger Tommy.

Og det er netop helt centralt, at uddannelsen gør os bedre, mener Kamilla, for som soldat handler det om liv og død:

”Iyderste konsekvens skal man potentielt slå ihjel. Derfor er det vigtigt, at vi hjælper hinanden med at blive de absolut dygtigste. Det handler om at gøre hinanden rigtig gode sammen, således at ingen render rundt og siger, at ’ham der’ eller ’hende der’ vil man ikke udsendes sammen med. Hele det her forløb er med til at give én lidt hår på brystet,” siger hun. ■

HÆRENS LØJTNANTSUDDANNELSE

Q&A med chef for Hærens Officersskole, oberst Nicolas T. Veicherts

Q: Hvad er det særlige ved Hærens løjtnantsuddannelse?

A: Løjtnantsuddannelsen i Hæren varer i to år, og den har et entydigt fokus på at uddanne delingsførere til Hærens værnepligtsenheder. Taktik, føring og ledelse i felten er nøglebegreber. Som noget nyt udgør løjtnantsuddannelsens første år også den første del af uddannelsen til linjeofficer, hvorefter officerskadetterne gennemfører anden del på Hærens Officersskole i 17 måneder.

Q: Hvilke kandidater er I særligt interesserede i?

A: Løjtnantsuddannelsen er målrettet gymnasiaster, der gerne vil have en lederuddannelse i Hæren. Herefter kan de vælge, om de vil indtræde i Reserven eller skrive kontrakt som delingsfører i værnepligten i op til tre år. Eventuelt en længere kontrakt, hvis de går i gang med en akademiuddannelse med henblik på optagelse på den resterende del af uddannelsen på Hærens Officersskole.

Q: Hvilke konkrete opgaver bliver de færdiguddannede løjtnanter i stand til at løse?

A: Hærens løjtnanter kan indsætte deres infanterideling i bevogtning og angreb. For de der forlænger deres tjeneste i Hæren, kan flere typer delingsførerstillinger være aktuelle.

FLYVEVÅBNETS LØJTNANTSUDDANNELSE

Q&A med chef for Flyvevåbnets Officersskole, oberst Palle Mørkøre

Q: Hvad er det særlige ved Flyvevåbnets løjtnantsuddannelse?

A: Uddannelsen fokuserer på undervisning i kompetencer som god ledelse, proaktiv planlægning og det at tage ansvar. I Flyvevåbnet er der følgende uddannelsesretninger: operationsstøtte, teknik samt kontrol og varsling.

Q: Hvilke kandidater er I særligt interesserede i?

A: Løjtnantsuddannelsen er målrettet gymnasiaster, der gerne vil have en professionel lederuddannelse og efterfølgende arbejde i Flyvevåbnet. Den retter sig også mod stampersonel, der ikke har en akademiuddannelse, og som erklæres som egnede af deres chefer.

Q: Hvilke konkrete opgaver bliver de færdiguddannede løjtnanter i stand til at løse?

A: Som løjtnant i Flyvevåbnet kan man deltage i nationale operationer, og man kan blive udsendt i internationale operationer. Kandidaterne bliver i stand til at lede andre medarbejdere, samt planlægge og gennemføre øvelser og operationer.

SØVÆRNETS LØJTNANTSUDDANNELSE

Q&A med chef for Søværnets Officersskole, kommandør Jens Bjørnsteen

Q: Hvad er det særlige ved Søværnets løjtnantsuddannelse?

A: Løjtnantsuddannelsen for Søværnet varer i cirka 22 måneder og er en taktisk uddannelse, der henvender sig til ansatte i Søværnet. I Søværnet findes der flere forskellige uddannelsesretninger: taktisk, maskinteknisk, våben- og elektronikteknisk retning.

Q: Hvilke kandidater er I særligt interesserede i?

A: Løjtnantsuddannelsen henvender sig til dygtige menige og sergenter i Søværnet, som gerne vil gøre karriere i Søværnet som løjtnant og senere linjeofficer. Den er også et uddannelsesstilbud til skibsførere og maskinmestre på akademineiveau, der er ansat i Søværnet.

Q: Hvilke konkrete opgaver bliver de færdiguddannede løjtnanter i stand til at løse?

A: En løjtnant i Søværnet kan bestride en række udvalgte stillinger om bord på Søværnets enheder som vagtchef.

KOMMENTAR

Engage - en fest for vores veteraner

Lørdag den 25. maj stod jeg sammen med min hustru Kirsten bag bardisken på Refshaleøen til musikfestivalen Engage og fik fornøjelsen af at skænke en masse fadøl til glade publikummer og ikke så få nuværende og tidligere kollegaer i Forsvaret. Der var en rigtig god stemning, og alle var glade, men der var også et vigtigt budskab bag festivalen. Et budskab, vi som del af Forsvaret kun kan bakke op om.

Festivalen vil nemlig vise, at selv om de af vores kollegaer, der har været udsendt og desværre er kommet hjem med fysiske og/eller psykiske mén, så er veteraner også mænd og kvinder, hvis stærke skuldre kan bære tunge beslutninger, når det brænder på. Vi stiller op, når det kræves, og har gjort det lige siden 1990, hvor Olfert Fischer sejlede til Golfen, som første nedslagspunkt i den mere aktivistiske danske sikkerheds- og udenrigspolitik, hvor der kun er kommet flere og flere destinationer og missioner til.

Nogle af vores udsendte og tidligere kollegaer har ar på sjælen fra en eller flere udsendelser. Min oplevelse af at gå rundt på festivalpladsen er, at de ar kan lindres lidt på festdage som denne. Når man står i camp-området og deler røverhistorier med dem, der var med på rejsen, ja så er der lindring at finde i netop det fællesskab. Netop derfor har arrangørerne prioriteret, at der skal være mulighed for at mødes med andre veteraner på dagen, ligesom de – mig bekendt hvis festivalen giver overskud – vil etablere en fond, der netop støtter veteranforeninger, der skaber fællesskaber.

Hele festivalen giver faktisk en god fornemmelse af livet i Forsvaret, netop fordi Forsvaret er repræsenteret med både personel og materiel. Det er derfor mit håb, at vores veteraner kan se, at ledelsen støtter dem og det faktum, at de har gjort en indsats for Danmark og det værn, de nu måtte komme fra. Veteraner er vores nuværende og tidligere medarbejdere, og derfor giver det så utrolig god mening, at vi er med på Engage.

Samtidig er festivalen ikke kun for veteraner, men for alle. Her betyder det noget, at vi kan vise vores medborgere, at vi kerer os om dem, som kommer hjem efter missioner med og uden skader. Jeg vil næsten tro, at de fleste danskere kender én, der har været udsendt – om det så er en far, søster, mor eller bror eller en nær ven. De har alle krav på at blive behandlet godt og taget hånd om, når de igen er hjemme.

At kunne støtte som frivillig til sådan et arrangement er en relativ beskedent indsats, til gengæld ser jeg mange flere potentialer for, at Søværnet kan bidrage til ENGAGE fremadrettet, og Kirsten og jeg glæder os til at deltage igen næste år. ■

Torben Mikkelsen
Kontreadmiral
Chef for
Søværnskommandoen

FORSVARET PÅ DE SOCIALE MEDIER

Af Celine Emma la Cour / FKO

Foto: Lars Bøgh Vinther

Forsvarets SoMe-team etableret

I maj samledes Forsvarets nye Sociale Medier-team til et opstartsmøde. Nu kan I forvente at se mere til dem.

Forsvarets SoMe-team skal være med til at give befolkningen et jordnært, troværdigt og alsidigt indblik i Forsvarets opgaver. Mange af ambassadørerne laver i forvejen masser af fedt indhold om deres hverdag i Forsvaret. Indsatsen og koordineringen i teamet skal bringe Forsvarets kommunikation tættere på enhederne ved at dele dette indhold på sociale medier.

Til opstartsmødet fik teamet brugbare tips til Instagram, og de blev enige om fremtidige formater, som skal afprøves. Det resulterede blandt andet i konceptet "ambassadørernes story", hvor teamet skal give en status på den foregående uges begivenheder eller næste uges opgaver i deres respektive enheder.

Virket i teamet er langt fra en fuldtidsbeskæftigelse, da virket som soldat sjældent tillader et kamera i hånden, og der skal tages højde for sikkerheden omkring arbejdspladsen. Indsatsen er således frivillig og individuel og afhænger af, hvor og hvornår hverdagen i Forsvaret kan kombineres med deling af indhold på sociale medier.

Følg Forsvaret på **INSTAGRAM** her: <https://www.instagram.com/forsvaret.dk/>

JEG LÆSER, SER OG HØRER

To nye ambassadører til SoMe-teamet

SoMe-teamet består nu af 15 dedikerede medarbejdere og er åbent for flere.

Siden annonceringen af Forsvarets Some-team i sidste udgave af Forsvarsavisen er to nye medarbejdere blevet en del af teamet. De kan ses nedenfor.

Forsvarskommandoens Kommunikationssektion (FKO KOM) tager stadig imod anmodninger om at blive en del af SoMe-teamet. Det kræver blot, at du er ansat i Forsvaret, at du kan og vil producere og dele indhold om din hverdag i Forsvaret, og at du har en aktiv Instagram-profil. FKO KOM vurderer løbende anmodninger til teamet og tager gladeligt imod anbefalinger, hvis du kender nogen, som kunne være en god ambassadør. Man kan sende anmodninger til fko-l-ksp06@mil.dk.

Matilde, sprogofficerskadet, Forsvarsakademiet

Simon, oversergent, Hæren

Det kreative samfund

Af Lars Tvede

LÆSER

Jeg er lige blevet færdig med "Det kreative samfund", som min far anbefalede mig at læse. Det er en bog, der favner bredt og blandt andet drager paralleller mellem, hvordan samfundet fungerede tidligere, og hvordan det fungerer i dag. Det er helt sikkert en bog, der er værd at læse.

Oxford
aviation academy

Oxford Aviation

fagbogserie

LÆSER

Jeg er pilotelev, så mest af alt læser jeg faglitteratur om flyvning. En del af det er fra "Oxford Aviation", der handler om den teori, man skal kunne for at blive civil pilot. Fysikkens love er jo de samme, ligegyldig om man er i det civile eller Forsvaret. Derfor er mange af de civile lærebøger meget relevante i Forsvaret, særligt delene om navigation og meteorologi.

GAME OF THRONES

Game of Thrones

HBO Nordic

SER

Jeg følger selvfølgelig med i den ottende og sidste sæson af "Game of Thrones". Det er en underholdende serie, som jeg har set, lige siden den begyndte. Så er det også en god måde at koble hjernen fra på om aftenen efter en lang dag med læsning på Flyveskolen.

BAL

sergent
pilotelev på Flyveskolen

DET GENOPSTÅEDE REGIMENT

Der følger en hel del kultur og historie med i bagagen, når et gammelt regiment genopstår.

AF MICHAEL AAGAARD JENSEN

HISTORIE Slesvigske Fodregiment har eksisteret under forskellige navne siden 1778. Det sluttede dog den 31. december 2000, hvor regimentet blev nedlagt. Men 1. januar 2019 genopstod det historiske regiment i sin gamle garnisonsby Haderslev. Regimentet består af en let infanteribataljon, et musikkorps, garnisonsstøtteelementet og tjenestegrensinspektorelementet. Derfor arbejder chefsergent og regimentsbefalingsmand ved Slesvigske Fodregiment Morten med korpssånd og kultur ved regimentet.

”Der, hvor jeg lægger meget tid, er omkring korpssånd og traditionspleje. Vi vil ikke opfinde det på ny, men få udviklet vores korpssånd og kultur både på regimentsniveau og blandt vores befalingsmænd og officerer, sådan at vi har nogle fælles holdepunkter. Det tror jeg er vigtigt,” fortæller han.

Regiment med mange navne

Slesvigske Fodregiment er ikke det oprindelige navn for regimentet. Faktisk begyndte det som Fyenske Infanterie-Regiment i 1778. Ikke fordi det lå på Fyn, men fordi man dengang gerne ville have, at alle rigets dele var repræsenteret i regimentsnavnene. På trods af navnet fik regimentet garnison i Slesvig. Nogle år efter sin oprettelse skiftede regimentet navn igen. Denne gang til Slesvigske Infanterie-Regiment. Det skete i 1785. Men der skulle gå mange år, før regimentet fik det navn, vi kender i dag.

Slesvigske Fodregiment anno 2019 har altså en lang historie. Den skal flettes ind i det moderne regiment. Men historie er ikke alt. Korpssånd kommer mange steder fra, alt efter hvilken generation man tilhører. Morten mener ikke, at unge værnepligtige og befalingsmænd har den

To menige og hornblæser. Kunstneren har glemt at give dem bataillonsnummer på skulderklapperne. Koloreret stik af ukendt kunstner, 1864. Illustration: Nationalmuseet

VÅGEN OG TRO

Historisk har Slesvigske Fodregiment haft mottoet ”Vågen og Tro”. Det fik det i 1950’erne sammen med mange andre danske regimenter, hvor traditionen med mottoer og regimentsmærker opstod i Forsvaret efter engelsk forbillede. Nogle regimenter tog et på dansk og andre et på latin. ”Vågen og Tro” er nu fundet frem igen i en opdateret udgave.

”I og med at Forsvaret har fået et mere internationalt islæt i dag, så har vi diskuteret, hvordan det blev forståeligt for nogen, der ikke talte dansk. Derfor diskuterede vi, om ’Vågen og Tro’ skulle oversættes til engelsk, eller om vi måske skulle have det på latin. Vi har valgt at fastholde det danske og så oversætte det til det engelske ’Vigilant and Faithful’, når vi kommer ud i mere internationale sammenhæng,” forklarer chefsergent og regimentsbefalingsmand ved Slesvigske Fodregiment, Morten.

samme holdning til, hvad der skaber korpssånd, som kolleger, der har været ansat i Forsvaret i 20-30 år. Det er måske ikke deltagelse i Lysfesten i Haderslev, der markerer Danmarks befrielse den 4. maj 1945, som de unge i regimentet forbinder med korpssånd.

”Korpssånd blandt de unge er mere, at gruppeførelsen eller befalingsmanden sidder med, når de tilbereder og forplejer ude i felten, eller er til stede, når de vedligeholder, og kan fortælle noget, de kan drage nytte af. Det kan være beretninger fra udsendelser eller erfaringer fra den daglige tjeneste. Det kan vi så udbygge over tid,” siger Morten.

Sportsfolk og kulturbærere

Muligheden for at repræsentere regimentet ved militære sportsstævner og få tjenestetid til at træne er også en af de måder, regimentet ser som en mulighed for at skabe stolthed. Eller hvis en soldat er medlem af bestyrelsen i en traditionsbærende forening, så kan noget af tiden, der bliver brugt, måske være tjenestetid. Til andre tider bruges der fritid til at understøtte foreninger, som gør et stort arbejde for regimentet.

”Det gør vi, fordi der skal ikke være tvivl om, at vi understøtter de tiltag, der er med til at skabe korpssånd og pleje vores traditioner,” siger Morten.

Da regimentet stadig hed Slesvigske Infanterie-Regiment, så det nogle af sine første kampe under Napoleonskrigene. Blandt andet slaget ved Boden den 4. decem-

ber 1813, som er en mærkedag for regimentet. Senere var det i kampe under Treårskrigen (1. Slesvigske Krig), men nu med et nyt navn: 13. Bataljon. Her deltog regimentet i blandt andet slaget ved Bjerning. Ved den såkaldte Bjerningdag mindes de to døde, fire sårede og 32 savnede eller tilfangetagne efter slaget den 30. juni omkring Bjerning og Rørkjær nord for Haderslev. Også slaget ved Isted i 1850 er en mærkedag for regimentet. Den lange og rige historie bliver også en naturlig del af fremtiden for regimentet.

”Men det er måske mere i de ældre generationer, at man tænker korpssånd på den måde. Det prøver jeg at være meget opmærksom på, og jeg taler med mine kollegaer om, hvad de synes er vigtigt. Regimentschefen og jeg kan godt beslutte, at bestemte aktiviteter eller tiltag er traditionspleje, og noget andet er korpssånd, men hvis kollegaerne ikke synes det, så får vi ikke det, vi gerne vil have. For mig er traditioner med til at skabe korpssånd,” fortæller Morten.

”Garnisonen har fastholdt rigtig mange af vores traditioner i den tid, vi ikke har været her. Så der er mærkedage i kalenderen, som vi fortsætter med. Der er også nogle ting, vi gerne vil videreudvikle. Specielt vores bataljoner. Der er en historisk grund til, at vores bataljon i dag hedder den XIII (13., red.), og at det er angivet med romertal. Det prøver vi på sigt at få flettet ind i dagligdagen. I forbindelse med Bjerningdagen er det den, der har opgaven med kranslægning og ceremonien. Fordi det er XIII bataljon, vi mindes,” fortæller Morten. ■

Træningsvejleder Frederik fra Center for Militær Fysisk Træning tester en af de værnepligtige soldater på Garderkasernen i Høvelte. Foto: Anders Kilen.

Om forfatteren

Anders Kilen er løjtnant i Søværnet og har, ud over sin ny erhvervede ph.d.-grad, en kandidatgrad i humanfysiologi som den teoretiske baggrund for sit arbejde. På den praktiske side har han en baggrund i både Hæren og Søværnet. Han var i flere år en del af landsholdet i marinefemkamp, hvor han i en periode var indehaver af en verdensrekord. Anders Kilen er p.t. i gang med diplomuddannelsen på Søværnets Officersskole.

Foto: Frank Dyrehauge Thøgersen

MIKROTRÆNING VIRKER LIGE SÅ GODT SOM KLASSISK TRÆNING

Udbyttet af træning er det samme, uanset om soldater træner kort og ofte eller færre gange i længere tidsrum. Det har Anders Kilen fra Center for Militær Fysisk Træning undersøgt og dokumenteret i en ph.d.-afhandling.

AF ANDERS V. FRIDBERG / FKO

TRÆNING Det giver det samme træningsmæssige udbytte i forhold til både styrke og udholdenhed, uanset om soldater gennemfører ugentlig fysisk træning to gange én time (klassisk træning), eller om træningen gennemføres som otte træningspas af 15 minutters varighed (mikrotræning).

Det er i korte træk hovedkonklusionen i en stor videnskabelig undersøgelse med deltagelse af 290 værnepligtige soldater fra Livgarden, som Anders Kilen fra Center for Militær Fysisk Træning under Forsvarets Sanitetskommando (FSK) har gennemført i samarbejde med Københavns Universitet og beskrevet i en ph.d.-afhandling, som han succesfuldt forsvarede i april.

”Studiet viser, at over en periode på op til ni uger kan man lave mikrotræning alene og opnå mindst lige så gode resultater som med den samme totale mængde klassisk træning,” fortæller Anders Kilen.

Træn i pauserne

Mikrotræning har været hypet både i og uden for Forsvaret siden cirka 2012, hvor Forsvarets Sundhedstjeneste (nu FSK) udviklede ”Træn med Forsvaret” appen. På den civile side af hegnet blev mikrotræning set som et godt redskab for travle mennesker, der ikke kunne finde tid til at træne sammenhængende, men godt kunne træne 15 minutter i frokostpausen, eller når de var med børnene til fodboldtræning, eller mens kartoflerne kogte. Og i Forsvaret kun-

ne mikrotræning være brugbar, fordi tiden er knap, og fysisk træning ofte nedprioriteres til fordel for teknisk eller taktisk træning, samtidig med at soldater ofte har ventetid i forbindelse med undervisning, på skydebanen og så videre. Men der har manglet dokumentation for, hvordan træningsformen virkede på soldater, som både skal være stærke og udholdende.

”Nu kan man med videnskaben i hånden sige, at man får noget ud af mikrotræning – samler man til bunke, giver det lige så meget som klassisk træning,” siger Anders Kilen.

Resultaterne af Anders Kilens undersøgelse ændrer ikke på FSK’s anbefalinger til mikrotræning eller militær fysisk træning i det hele taget.

”Man skal træne styrke, udholdenhed og mobilitet til et bredt fundament og varieret nok til, at man kan imødekomme de uforudseelige opgaver, tjenesten byder. Mikrotræning skal i den forbindelse ses som et værktøj til at erstatte eller supplere den totale træningsmængde, hvis man har for lidt eller ingen tid til træning. Mikrotræning har aldrig været ment som et alene-værktøj,” fastslår Anders Kilen.

Værnepligtige testpersoner

Undersøgelsen blev gennemført over en periode på ni uger med 290 værnepligtige soldater ved Den Kongelige Livgarde. Soldaterne blev delt i tre grupper, hvor en gruppe gennemførte mikrotræning i 8x15 minutter om ugen fordelt på styrke- og udholdenhedstræning, en anden gruppe gennemførte identisk styrke- og udholdenhedstræning fordelt

som 2x60 minutter om ugen, og en tredje (kontrol)gruppe gennemførte det normale værnepligtsprogram for militær fysisk træning, ligeledes i 2x60 minutter om ugen (som ved undersøgelsens afvikling var crossfit-inspireret). Livgarden understøttede den videnskabelige undersøgelse ved at sørge for, at alle grupper trænede alt det, de skulle.

Effekterne af træningen blev målt både fysiologisk (maksimal kraftudvikling, muskelsammensætning, iltoptagelse med videre) og ved funktionelle præstationsmålinger (løb, styrke- og styrke-udholdenhedsøvelser).

Inden hovedundersøgelsen gennemførte Anders Kilen en pilotundersøgelse med 29 sprogofficerselever. Den viste, at de fysiologiske effekter af mikrotræning var mere markante end klassisk træning, hvilket dog ikke kunne bekræftes i studiet med de værnepligtige.

Anders Kilen undersøgte også, hvad soldaters træningsmæssige udgangspunkt betyder for effekten af militær fysisk træning (styrke og udholdenhed), hvilket ikke er gjort tidligere for både fysiologiske mål og præstationsmål i den samme undersøgelse. Resultaterne viste blandt andet, at de allerede veltrænede soldater kun havde et lille udbytte af træningen, og deres tid kunne derfor, set ud fra et træningsmæssigt perspektiv, med fordel planlægges anderledes. ■

Se mere om Anders Kilens afhandling her. Læs blandt andet resumé og konklusion: <https://bit.ly/30VcAp4>

Sara Hjalager fra Hjemmeværnet (t.v. og t.h.) blev verdensmester i august 2018. Mesterskabet i Slagelse er det første stævne i 2019.

VERDENSMESTEREN, BEGYNDEREN OG EN UDFORDRET SPORT

Den danske verdensmester fik en god start på sæsonen, og begynderen havde en fed oplevelse ved Forsvarsmesterskaberne i militær femkamp. Men sporten er udfordret af grønt fokus og manglende tid til træning.

TEKST OG FOTO: ANDERS V. FRIDBERG / FKO

FEMKAMP

Der lugter lidt af militær på skydebanen ved Antvorskov Kaserne denne kølige torsdag morgen i begyndelsen af maj. Der er skytter i uniformer, der er skytter i dele af uniformer, der er skytter i idrætstøj med urbant sløringsmønster, og så er der dem med skydejakker og meget lange rifler.

Det spraglede tøjvalg er ikke udtryk for, at Forsvaret har kastet uniformsbestemmelserne over højre skulder. Det er bare sådan, deltagerne i Forsvarsmesterskaberne i militær femkamp ser ud, når konkurrencen omfatter værnepligtige, erfarne femkæmpere og de militære landshold fra Danmark og Norge.

Militær femkamp er en af den militære idræts kongediscipliner, og i øjeblikket er sportens dronning Sara Hjalager, der kommer fra Hjemmeværnet. Hun blev verdensmester i august 2018. Mesterskabet i Slagelse er det første stævne i 2019.

"Det er lidt specielt, at man går ind i sæsonen som forsvarende verdensmester. Jeg tager det som en oplevelse og tænker, at det er vildt fedt. Men jeg prøver at tænke på min egen præstation, og hvad jeg kan gøre for at forbedre den. Jeg kan ikke jo ikke gøre noget ved, hvad mine konkurrenter laver," fortæller Sara Hjalager.

Med 195 point i skydningen kommer hun godt i gang og lægger sig på førstepladsen i kvindernes konkurrence.

Drivkræfter på kaserne

Med knap 70 deltagere er Forsvarsmesterskaberne et større stævne. Men hovedparten af deltagerne er enten allerede inde omkring landsholdet eller værnepligtige, der er med til deres første – og sandsynligvis sidste – konkurrence i militær femkamp.

"Jeg vil ikke sige, at den militære femkamp er i krise. Men jeg synes, at den er udfordret, og det er den blevet, siden vi fik indsættelserne i Afghanistan og Irak. Det er meget tydeligt, at enhederne prioriterer den grønne tjeneste og har mindre fokus på idrætten. Vi er nødsaget til at have nogle drivkræfter ude på kaserne, der træner med de værnepligtige og driver sporten, for har vi ikke dem, er

der ikke mere tilbage," siger sportschefen for den militære femkamp, kaptajn Thomas Lund.

En af de værnepligtige, der har taget handsken op, er menig Holbæk.

"Jeg kan godt lide at blive udfordret. Men det er også for at få noget afveksling fra hverdagen. Jeg er i Hesteskadronen, hvor vi går meget oppe i staldene og kommer langt væk fra at være soldat. Så det er også lidt for at komme tilbage til det, få skudt lidt, prøvet forhindringsbanerne og brugt sin krop på en anden måde," siger han.

Godkendt trods småfejl

På skydebanen har menig Holbæk svært ved at ramme, og han ligger langt nede i sin klasse efter første disciplin. Men den værnepligtige soldat kommer godt tilbage på den fysiske og tekniske krævede forhindringsbane, og han gør det endnu bedre på svømmeforhindringsbanen i Slagelse Svømmehal torsdag aften.

"Jeg laver et par småfejl, men efter omstændighederne gik det godt. Jeg kommer ind på 35 sekunder lige foran ham, jeg svømmede imod, så jeg synes, det gik godt," siger menig Holbæk på bassinkanten.

Også Sara Hjalager er tilfreds med førstedagen.

"Det er gået overraskende godt. Skydningen gik rigtig godt. Forhindringsbanen var virkelig hård. Jeg mangler lidt fart og eksplosivitet, men de ting, jeg har arbejdet med over vinteren, har givet noget, og jeg er også meget tilfreds med svømmeforhindringsbanen," siger Sara Hjalager, der lukker førstedagen et halvt sekund fra førstepladsen.

Hjernen i skabet og af sted

Fredag morgen har idrætstøjet skubbet uniformerne helt af banen på paradepladsen, der lægger græs til konkurrencen i håndgranatkast. Fra fire stationer på cindersbanen kaster deltagerne hver 16 håndgranater ud mod jernringe placeret på banen, og de slutter med tre længdekast, der afvikles med masser af præstationsfremmende råb.

Sara Hjalager bringer sig med en stribe gode kast tilbage på førstepladsen, og hun giver sig selv et afgørende forspring til terrænløbet. Menig Holbæk kaster hverken præcist eller langt nok til at springe fremad i den samlede

stilling, men han holder den plads i top-10, som han har sat som et realistisk mål, og han ser frem til terrænløbet. "Det er bare at lægge hjernen i skabet og så komme af sted," fastslår han optimistisk.

Udregningen af resultater i militær femkamp er forholdsvis kompliceret, fordi point og sekunder fra alle discipliner omregnes til femkampspoints. Til gengæld slutter konkurrencen med en jagtstart, hvor rækkefølgen i starten afspejler atleternes placering efter de første fire discipliner, og hvor første mand/kvinde i mål har vundet. I kvindernes konkurrence begynder Sara Hjalager først, og efter fire udfordrende kilometer kommer hun også først i mål. Verdensmesterens titelforsvarssæson er indledt med en klar sejr.

"Det har været spændende at have det her stævne og se, hvor jeg ligger i forhold til sidste sæson. Jeg synes, at jeg ligger der, hvor jeg skal lige nu, så jeg kan mærke, at det er en spændende sæson, jeg går i møde," siger hun.

Menig Holbæk bliver nummer fem i terrænløbet og holder sin niendeplads. Den værnepligtige soldat, der har søgt sergentskole til august, har haft en god oplevelse.

"Det har været sjovt at være med, og jeg har klaret mig OK. Det har været sjovt at se de andre, og forholdet til de overordnede har været meget mere loose, end det plejer; det kan jeg godt lide," siger den værnepligtige, der tror, at han vil prøve kræfter med den militære femkamp igen.

Det er en kernesport

Holbæk og de andre værnepligtiges entusiasme betyder, at Thomas Lund er optimistisk på femkampens vegne.

"Der er så mange ting i sporten, der rammer direkte ned i en soldats hverdag, og på den måde er det med til at gøre vores soldater skarpe på deres enkeltkæmperfærdigheder, så denne her sport kommer til at fortsætte – det er jeg ikke i tvivl om. Men det er klart, at vi skal have velvilighed fra enhederne for at få folk til at træne. Mange er motiverede til at træne i fritiden, men cheferne kan også være med til at fremme træningen ved at give soldaterne lov til at træne femkamp i den tid, enhederne alligevel har til fysisk træning. Jeg er ret sikker på, at vi nok skal overleve," fastslår sportschefen. ■

"Jeg kan godt lide at blive udfordret. Men det er også for at få noget afveksling fra hverdagen. Så det er også lidt for at komme tilbage til det, få skudt lidt, prøvet forhindringsbanerne og brugt sin krop på en anden måde," siger menig Holbæk fra Hesteskadronen, der har taget udfordringen op.

TRÆNINGSTIPPET

Center for Militær Fysisk Trænings anbefalinger til, hvordan du kommer i gang med at træne:

Træning er et middel til at nå et mål. Det er sjældent noget, man gør, fordi det bare er så super sjovt i sig selv at lave anstrengende styrkeøvelser eller sidde på en maskine i et mørkt, lille og indelukket træningsrum på en kaserne, flyvestation eller et skib. Bevares, det sker jo, at motivationen sniger sig ind og griber fast i én, men det er typisk kortvarigt og varer kun lige ind til første forkølelse, flerdøgnsøvelse eller rejse – derfra trænes der kun på rå vilje, og den slipper altid op. Hvis du virkelig ønsker, at din indsats skal gøre en forskel på lang sigt, skal du gøre træning til en vane. Her er Center for Militær Fysisk Trænings anbefalinger til, hvordan du skaber en god træningsvane, hvor det at træne bliver en automatisk og robust adfærd, der varer i mange år.

1.

Sæt et latterligt lavt succeskriterie; for eksempel "Jeg skal tage én armstrækning hver dag" eller "jeg skal skifte til løbetøj" eller "jeg skal gå igennem træningslokalet". Hvorfor? Fordi man ikke kan bygge stabil adfærd på fiasko-oplevelser! Så hvis du vil skabe en stabil adfærd, skal du have tillid til, at du mestrer de simpleste aspekter af den. Desuden er det svært ikke lige at lunte en tur, hvis man allerede har tøjet på. Og man kan da altid tage lidt flere repetitioner, når nu man allerede har nået sit simple succeskriterie om én gentagelse. Over tid flytter du blot grænsen for, hvad der er succeskriteriet.

2.

Byg på afslutningen af en eksisterende daglig rutine; for eksempel efter morgenrutinen, efter transport til arbejde, efter du har tjekket e-mails, efter fyraften eller efter transport hjem. Det er lettere at indføre en ny fast adfærd der, hvor en anden fast slutter. Omvendt er det svært at indføre en ny adfærd der, hvor en anden fast adfærd skal til at begynde.

3.

Lav en implementerings-intention; det vil sige en simpel "hvis X, så Y"-plan, der beskriver, hvad du vil gøre. X er afslutningen på den daglige rutine, og Y er det, du så gør. Skriv intentionen ned; det hjælper med at bringe handlingen til bevidsthed, når du skal bruge den.

4.

Forbered udførelsen; for eksempel ved at lægge træningstøjet klar, så det er tydeligt, hvor og når du skal bruge det.

5.

Fejr dine succeser! Glæd dig tydeligt og højlydt, når du har nået dit succeskriterie. Klap dig selv på skulderen, og del din tilgang og din glæde med dine venner eller familie. Det bygger mestringstillid.

Husk at, det er mindre vigtigt, hvad du træner, end at du træner, og det er mindre vigtigt, hvordan du træner, end hvor ofte du træner. Alt er bedre end intet. Når du har for vane at træne ofte, så kan du altid begynde at gå op i detaljerne.

INTERVIEW

”

Jeg (sagde) til hende, at hun lige havde spildt fem minutter af mit liv (...) det var ret tydeligt at se på hende, at hun syntes, jeg var bindegal.

Jonas Rolandsen

”Ingen tvivl om, at jeg har fået slebet kanterne”

37-årige Jonas Rolandsen har taget soldaterjargon og ledelsesstil med i onlinesupermarkedet. Den første del med blandet succes.

AF MICHAEL ØRTZ CHRISTIANSEN / FOTO: SARA SKYTTE

LEDELSE

Når lyset rammer Frederiksberg på den helt rigtige måde under Jonas Rolandsens morgenløbetur, så flyver tankerne godt 6.000 kilometer mod øst.

”Når det lys er der, kan jeg godt føle, at jeg er tilbage i Afghanistan, hvor der også var det der klare, skarpe lys ude i ørkenen,” fortæller 37-årige Jonas Rolandsen.

Og så bliver den tidligere kompagnichef fyldt af samme følelse, når han en sjælden gang åbner en dåse makkrel i tomat.

”Det er duften af feltration, og den kan ligesom lyset give mig flashbacks til min tid i Forsvaret, og så kan jeg godt ønske mig tilbage. Men det er en følelse, der hurtigt forsvinder, for det er jo ikke den gamle virkelighed, jeg ville komme tilbage til,” siger Jonas Rolandsen.

Karrieren i Forsvaret er slut, og Jonas Rolandsen er landet så godt et sted, at han føler sig overbevist om, at den ikke bliver genoptaget.

Samme overbevisning var der ikke, da Jonas Rolandsen forlod Forsvaret i 2015.

”Jeg overvejede, hvad det næste spændende karriereskridt ville være for mig, og kom frem til, at det var bataljonschef. Jeg havde gjort det godt i Forsvaret, så jeg vurderede, at det ikke var urealistisk, men at det ville blive svært og tage lang tid, og at jeg skulle igennem en hel del bureaukrati for at nå dertil. Forsvaret er en meget fastlåst organisation, hvor man ikke kan rykke så meget rundt på kasserne,” siger Jonas Rolandsen og uddyber: ”Jeg ville lave mine egne kasser og selv rykke rundt på folk. Jeg ville arbejde med ledelse, som jeg havde lært så meget om i Forsvaret. Jeg ville udvikle og skubbe nogle ting.”

Mellemlanding

Jonas Rolandsen havde forberedt skiftet til det civile ved at læse HD i organisation og ledelse og faldt for et job som operativ sikkerhedsleder i Københavns Lufthavn. Og fik det.

Det blev en mellemlanding på vejen ud i det civile.

”Det var mindst lige så bureaukratisk som i Forsvaret. Jeg skulle spørge lige så mange om lov, når jeg gjorde noget. På et tidspunkt justerede jeg på et skrivebord og fik at vide, at det ikke var min opgave. Så blev jeg upopulær, fordi jeg stjal opgaven fra andre,” fortæller Jonas Rolandsen.

Og så var arbejdet slet ikke så operativt, som stillingsbetegnelsen ellers antyder. I hvert fald ikke for en mand, der har været i krig i Afghanistan.

”Hver gang, der skete noget spændende, kom der en 23-årig betjent og tog over. Det havde jeg det ikke godt med.”

Nemlig.com manglede struktur

Heldigvis havde stifteren af nemlig.com hørt om Jonas, og onlinesupermarkedet havde brug for en leder, der kunne skabe struktur og systematisere arbejdsgangene.

En leder, der kunne bygge sine egne kasser og fylde dem ud med de stillinger, der skulle bruges for at sælge endnu flere dagligvarer og måltidskasser.

”Da HR-chefen ringede til mig, var jeg slet ikke i tvivl. Her fik jeg mulighed for at bruge alle mine ledelsesværktøjer fra Forsvaret, og det ledelsesniveau, jeg kom ind på, svarede til det, jeg havde i Forsvaret,” siger Jonas Rolandsen.

Efter et års tid i Københavns Lufthavn blev Jonas Rolandsen i 2016 ansat som driftschef i nemlig.com og fik 300 medarbejdere under sig.

”Du har lige spildt fem minutter”

Efter mellemlandingen i lufthavnen kom han ind i en organisation, han kunne være med til at forme. Det har han blandt andet gjort ved at ansætte tre tidligere officerer til at varetage lederrollerne lige under ham og taget flere værktøjer og ledelsesteorier med fra Forsvaret.

Mens Jonas Rolandsens ansvarsområde er vokset til 600 medarbejdere, er kommunikationen – eller kommandovejen – blevet tydeligere. Morgenens befalingsmandsmøder er blevet til tavlemøder. Og så er der kommet en lidt anden jargon på ledelses-

gangene. Det sidste er ikke altid blevet modtaget lige godt.

”Jeg kan huske et møde med den daværende marketingchef, hvor hun kom for sent. Så sagde jeg til hende, at hun lige havde spildt fem minutter af mit liv. Det var sagt lidt i sjov, men også lidt i alvor. Og det havde måske været fint, hvis jeg havde sagt det til en kollega i Forsvaret, men det var ret tydeligt at se på hende, at hun syntes, jeg var bindegale,” fortæller Jonas Rolandsen.

”Der er en meget speciel humor og jargon i Forsvaret, og der er ingen tvivl om, at jeg har fået slebet kanterne i nemlig.com. Men de andre har også fået slebet nogle kanter. Det var også derfor, de ville have mig.”

Fjenden kommer!

Men det er kommet bag på mange af Jonas Rolandsens venner og tidligere kollegaer i Forsvaret, at onlinesupermarkedet nemlig.com ville have ham, når han ikke havde erfaring fra den branche.

”Men det er jo, fordi man ikke altid har anskuet ledelse som et reelt håndværk,” mener Jonas Rolandsen. Og det er i høj grad en militær tilgang til ledelse, han kommer med.

”Som officer bliver du gang på gang sat i en situation, hvor du med stort set ingen tid til rådighed skal lave en plan og formidle den ud. Det kan godt være, at du kun har en halv time til at lægge en plan, og at du godt ved, at det måske ikke er verdens bedste plan. Men alle dem, der er under dig, forventer, at du leverer den bedste plan, fordi du er deres chef. Der er ikke noget, der hedder, at jeg ikke lige nåede det. Fjenden kommer jo uanset hvad,” siger Jonas Rolandsen.

”Der er måske ingen fjende i nemlig.com, men it-systemer bryder jo ned, medarbejdere bliver syge, og der kan komme 1.000 flere eller færre ordrer end forventet. Og så skal vi have en plan, og den skal være klar til tiden.” ■

JONAS ROLANDSEN

Alder: 37 år
Stilling: Driftschef i nemlig.com
Bopæl: Frederiksberg
Familie: Gift med Signe og far til Selma på tre og Sally på seks år

Karriere uden for Forsvaret:

- 2016- :** Driftschef hos nemlig.com. Strategiudvikling og ledelse af afdeling med 600 medarbejdere.
- 2015-2016:** Københavns Lufthavn, operativ sikkerhedsansvarlig og daglig leder for 25 personer.
- 2014-2015:** Forsvaret, kompagnichef. Uddannelses- og ledelsesansvar for kompagniets medarbejdere, logistikansvarlig.
- 2012-2014:** Forsvaret, uddannelsesstøtteofficer. Den primære opgave var at planlægge og afvikle aktiviteter for op mod 400 medarbejdere.
- 2011-2012:** Forsvaret, teamleder i Afghanistan. Ledelse af et team, der vejledte afghanske ledere og mellemledere.
- 2010-2011:** Forsvaret, næstkommanderende for kompagni. Sikrede, at kompagniets medarbejdere fik den nødvendige uddannelse.
- 2009-2010:** Forsvaret, delingsfører. Daglig ledelse af 30 medarbejdere.
- 2008-2009:** Forsvaret, forbindelsesofficer i Afghanistan. Planlægning af daglige operative aktiviteter.
- 2003-2010:** Schroeder og Partner, mentor. Arbejdede med utilpassede unge.
- 2004-2005:** Forsvaret, delingsfører. Daglig ledelse af 30 medarbejdere.

Jonas Rolandsen i Helmand i 2009. Foto: privat

WADSKJÆRS VERDEN

BERØMTE BRIGADER

Brigaden som betegnelse for en militær enhed går helt tilbage til middelalderen, men i Danmark er det først i anden halvdel af 1700-tallet og i Napoleonskrigene, at soldater organiseret i brigader for alvor bliver en del af landets forsvar. Mange brigader er blevet oprettet, nedlagt og gået i glemmebogen, men her er tre, der har fået en prominent plads i historien.

Foto: Ib Preben Larsen/Forsvarsgalleriet

SKUFFESENS BRIGADE

I Anden Verdenskrigs sidste år flokkedes danske flygtninge i Sverige. De brændte efter at kæmpe mod tyskerne under Den Danske Brigades faner. Det højeste ønske for mange flygtede modstandfolk eller tidligere soldater i Sverige var at komme i allieret krigstjeneste, men det var nærmest praktisk umuligt. Så virkede Den Danske Brigade som et udmærket alternativ. Det var danske politikere og officerer, der tog initiativet til oprettelsen af Den Danske Brigade i november 1943, fordi de frygtede, at der kunne opstå kaos, når den tyske besættelse af Danmark ophørte. Det lykkedes at overtale den svenske regering til at stille våben og faciliteter til rådighed for en let udrustet brigade på 5.000 mand, hvor der blandt andet

indgik fem bataljoner, Den Danske Flotille, en flystyrke og et Lottekorps. I Den Danske Brigade var træningen hård, og befalingsmændene lagde ikke skjul på, at der kunne blive tale om at befri Danmark fra tyskerne med våbenmagt. DANFORCE – der var brigadens engelske betegnelse – kom også under allieret kommando, men da det kom til stykket, var hverken de allierede, danske politikere eller militærfolk interesserede i, at Danmark skulle blive en slagmark. Så det var et antiklimaks for mange af brigadens kamplystne soldater, da den fredeligt 5. maj 1945 efter tyskernes kapitulation blev overført med færger fra Helsingborg til Helsingør, hvor soldaterne modtog folkets hyldelse. En af soldaterne udtrykker det således:

“Vi kom for sent til at udføre den gerning, vi var uddannet til i Sverige.” Næste dag, da brigaden gik parade i København, kom nogle af soldaterne dog i kamp, da fanatiske danske nazister beskød dem fra hustage. 14 fra Den Danske Brigade blev såret, og yderligere tre medlemmer døde under disse skyderier, hvor også mange af de fjendtligtindede snigskytter blev nedkæmpet. Efterhånden som det danske militær genopstod i løbet af sommeren 1945, blev soldaterne i Den Danske Brigade hjemsendt eller fortsatte i Hæren eller Søværnet. De mest skuffede søgte britisk militærtjeneste og kom til at deltage i kamphandlingerne i det smuldrende Britiske Imperium.

GENERAL RYES BRIGADE

“De er gået til general Ryes Brigade, hvor alle faldne soldater melder sig.” Sådan sagde daværende forsvarschef, general Knud Bartels i en tale ved Veterancenterets åbning i 2010 om de danske soldater, der er dræbt i kamp. Udtrykket “at gå til Ryes Brigade” henviser til slaget ved Fredericia den 6. juli 1849, hvor den norskfødte generalmajor Olaf Rye var en af de 512 faldne danskere. Den danske hær vandt slaget over den slesvig-holstenske hær, som belejrede Fredericia, og det havde generalmajor Olaf Rye og hans 5. infanteribrigade en stor del af

æren for. Den 7. maj 1849 havde slesvig-holstenerne og deres tyske allierede invaderet Jylland og forfulgt generalmajor Ryes Brigade samt nogle dragonregimenter, der trak sig tilbage over Vejle, Skanderborg, Aarhus og Djursland. Om sommeren var der så langt mellem de forskellige tyske hærstyrker i Jylland, at de ikke med kort varsel kunne komme hinanden til undsætning. Det udnyttede den danske hærledelse til med flådens hjælp at transportere Olaf Ryes Brigade til Fyn, hvor i alt 19.000 mand blev samlet. Inden fjenden kunne nå at reagere, overfør-

te flåden de 19.000 mand til Fredericia, hvor de om natten 6. juli gik til angreb på de 14.000 slesvig-holstenerne foran fæstningen. Selve slaget var en rodet affære, men til sidst fik danskerne dog overtaget og tog 2.000 fanger og erobrede 32 kanoner. Ud over at have givet inspiration til udtrykket “at gå til Ryes Brigade” er den 6. juli også “fredericiadag”, hvor byens borgere mindes slaget i 1849, og også monumentet “den tapre landsoldat” fortæller om sejren ved Fredericia.

Illustration: Det Kongelige Biblioteks billedsamling

Illustration: Bibliothèque nationale de France

CHARGE OF THE LIGHT BRIGADE

Den Lette Brigades angreb under slaget ved Balaklava den 25. oktober 1854 er nok historiens mest berømte rytterangreb. Det foregik under Krimkrigen med Rusland på den ene side og Det Osmaniske Rige, Storbritannien, Frankrig og Sardinien på den anden side. De allierede belejrede den russiske fæstning Sevastopol på Krim-halvøen, og den 25. oktober 1854 forsøgte en russisk hær at bryde belejringen ved et angreb på Balaklava. Den britiske hærs Lette Brigade kom først i kamp i slagets slutfase, efter det med nød og næppe var lykkedes for briterne at slå det russiske angreb tilbage. Den Lette Brigade var en ren rytte-

rienhed og bestod af to lette dragonregimenter, et lansénregiment og to husarregimenter. Brigadechefen – jarlen af Lucan – modtog følgende ordre fra den britiske øverstkommanderende: “Lord Raglan ønsker, at kavaleriet bevæger sig til fronten i hast, følger fjenden og forsøger at forhindre ham i at føre sine kanoner bort.” Kanonerne, Den Lette Brigade skulle angribe, befandt sig på en skrånning, men Lucan kunne ikke se dem, og han førte i stedet Den Lette Brigade frem mod 20 bataljoner infanteri og 50 kanoner, der stod i bunden af en dal. Angrebet endte katastrofalt. 673 kavalerister deltog, og 156 blev dræbt, 122

blev såret, og briterne mistede desuden 335 heste. Siden har vidner, historikere, digtere, forfattere, musikere og filminstruktører utallige gange gengivet “The Charge of the Light Brigade”. Mest berømt er nok hofpoeten Alfred Tennysons digt med samme titel, der begynder med disse linjer:

En kilometer, en kilometer,
en kilometer frem,
Alle sekshundrede red
de ind i Dødens Dal.
“Fremad, lette brigade!
Angrib kanonerne,” råbte han.
Alle sekshundrede red
de ind i Dødens Dal.